

KARDENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

MODERNLEŞME SÜRECİ' NİN ETKİSİ ALTINDA ANADOLU GELENEKSEL
KONUT ANLAYIŞININ EVRİMİ

83315

Mimar Nazım KINALI

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde

“Yüksek Mimar”

Ünvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 7 Ocak

Tezin Savunma Tarihi : 24. 02. 1999

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Şengül Ö.GÜR

Jüri Üyesi : Prof.Dr. Ali ÖZBİLEN

Jüri Üyesi : Doç.Dr. Yalçın YAŞAR



Enstitü Müdürü : Prof.Dr. Asım Kadioğlu

A. Kadioğlu.

Trabzon 1999

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Geleneksel konut anlayışımızın modern mimariyle etkileşimi, 20 yy.'ın başlangıcından günümüze kadar olan süreçte geçirdiği değişim örneklerle incelenmektedir.

Yüksek Lisans tez danışmanlığımı üstlenerek gerek konu seçimi,gerekse çalışmaların yürütülmesi sırasında ilgisini esirgemeyen sayın hocam Prof. Dr. Şengül Ö.GÜR 'e, Mimarlık Fakültesi Öğretim üyelerinden yakın ilgi ve desteklerini esirgemeyen Ali ASASOĞLU 'na, İlkay M.. ÖZDEMİR'e , Nilgün KULOĞLU'na ve diğer mimarlık bölümü elemanlarına, çalışmanın ortaya çıkmasında sabırla emek veren değerli arkadaşım İbrahim KARACA'ya, manevi desteklerini esirgemeyen sevgili eşime ve çocuklarıma teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Trabzon , Ocak 1999

Nazım KINALI

İÇİNDEKİLER

	<u>Saya No</u>
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	IV
SUMMARY.....	V
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VI
TABLolar DİZİNİ.....	X
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1 Geleneksel Konut Tipolojileri	1
1.2 Bölüm Sonucu.....	36
2. MODERNİZMİN ANADOLU KONUT BİÇİMİNE ETKİLERİ.....	37
3. BATININ KONUT ANLAYIŞIMIZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	49
3.1 Planlı Yaklaşımlar.....	49
3.2 Batılılaşma Hareketinin Taşraya Etkileri: Tekil ve Plansız Yaklaşımlar	69
4. ÜLKEMİZDE KONUT KONUSUNDA SON DURUM.....	74
5. SONUÇLAR.....	113
6. KAYNAKLAR.....	114
ÖZGEÇMİŞ.....	117

ÖZET

Bu çalışma Anadolu konutunun günümüze kadar geçirdiği evrimi incelemekte ve modernizasyon sürecinin ülkemizde nasıl bir kimliksel ve çevresel anomiyile sonuçlandığını örneklerle gözler önüne sermektedir.

Birinci bölümde zengin çeşitleriyle farklı bölgelerimizden konutlarımız örneklenmekte; ikinci bölümde dünya konutunu etkileyen Barı Örnekleri ve etkili olduğu boyutlar tanıtılmakta, izleyen bölümde ülkemizde etkilerle şekillenen merkez ve taşra konutları örneklerle anlatılmaktadır. Bu bölümde Anadolu konutunun nasıl istenmeyen biçimlerde tipleşip , standartlaştığı vurgulanmakta ve son bölümde bu tavrın nasıl yaygın olarak hala sürdürüldüğü gösterilmektedir.

Giderek küreselleşen değerler gelecekte bıkıtırıcı derecede anonim ve yaşanmaz çevreler oluşmasına neden olacaktır. Bu nedenle geçmişteki çeşitliliğin ve kimlikliliğin yeniden fiziksel çevreye restitüe edinilmesi tasarımın hedefi olmalıdır.

Bu bağlamda konut tasarımcısının bu hedefi ciddiye alması ve konut tasarımında kültür, bölge ve birey değerlerini ön plana taşıması şarttır.

Bu çalışmanın amacı işte bu yüksek değere ulaşmanın bir yolu olarak ülkemizin içinde bulunduğu konut çıkmazının altının çizilmesi ve ilgili her kişinin dikkatinin bu konuya çekilmesi olmuştur.

Anahtar Kelimeler:Anadolu evleri, Modernite, Standartlaşma, Kimlik

SUMMARY

The Evolution Of The Traditional Anatolian House Under Modernization Process

In this research, evolution of Anatolian house until today and the identity it acquired have been examined. The modernization process and how it resulted in environmental anonymity has been presented with selected examples in this study.

In the first chapter sample houses with rich variety from different regions are presented in the second chapter some houses from world architecture, that have influenced the Anatolian house and the kind of influences have been studied in the following chapter, examples from rural and urban houses which take shape under these impacts have been explained. In the same section, how the Anatolian housing typology developed undesirable forms and standardization have been emphasized. The last chapter shows how this manner has continued and became common practice.

Globalization has resulted in boring anonymous and unlivable environments for this reason, the aim of design should be to integrate the values its proper identity in the physical environment. Thus the goal of the house designing architect should be to pay attention to the culture, region and person as very important aspects of house design.

The goal of this study is to emphasize housing problems in our country and to draw the attention of persons involved in this process, for the purpose of designing liveable environments in the future.

Key Words: Anatolian houses, modernity, standardization, identity.

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1 . Trabzon Eski Evleri-I, Sabri Ava Evi	3
Şekil 2 . Trabzon Eski Evleri-II, Hacı Kadir Evi	4
Şekil 3 . Trabzon Eski Evleri, Soley Evi	5
Şekil 4 . Trabzon Eski Evleri, Şeref Kasapoğlu Evi	6
Şekil 5 . Trabzon Eski Evleri, Orta Hisar Mahallesi.....	7
Şekil 6 . Çankırı Eski Evleri, Ahmet Pekmez Evi	8
Şekil 7 . Çankırı Eski Evleri, Esat Karataş Evi	9
Şekil 8 . Çankırı Eski Evleri, Yampaların Evi.....	9
Şekil 9 . Eski Erzurum Evleri, Kobazagiller'in Evi	10
Şekil 10 . Eski Erzurum Evleri, Hanağasıgil'in Evi	10
Şekil 11 . Eski Erzurum Evleri, Alemdar Birinci Evi.....	11
Şekil 12 . Eski Erzurum Evleri, Avni Bey Evi.....	11
Şekil 13 . Eski Erzurum Evleri, Abdülhamit Bey Konağı	12
Şekil 14 . Eski Erzurum Evleri, Semih Bey'in Evi.....	13
Şekil 15 . Eski Erzurum Evleri, Ali Bayram Evi.....	14
Şekil 16 . Eski Erzurum Evleri, Ahıskalılar Evi	14
Şekil 17 . Eski Malatya Evleri-I	15
Şekil 18 . Eski Malatya Evleri –II	16
Şekil 19 . Eski Malatya Evleri –III	17
Şekil 20 . Eski Malatya Evleri –IV	18
Şekil 21 . Çorum Eski Evleri – I – II	19
Şekil 22 . Çorum Eski Evleri – III – IV	20
Şekil 23 . Kütahya Evleri-I	21
Şekil 24 . Kütahya Evleri -II.....	22
Şekil 25 . Bursa Evleri, Halıcı İzzet Evi, Bitli Ev , Adliye Arkasındaki Ev..	23
Şekil 26 . Bursa Evleri, Muradiye Evi, Namazgah Evi, Şeyh Hamit Mahallesindeki Ev.....	24

Şekil 27 .	Bursa Evleri ,Azab Bey Cami Yanındaki Ev, Gümüştceken Caddesindeki Ev	25
Şekil 28.	Bursa Evleri , Haraççılar Evi.....	26
Şekil 29.	Eski Avanos Evleri, Doktor Hacı Nuri Bey Konağı	27
Şekil 30 .	Bursa Evleri, Yaşar Şibik Evi.....	28
Şekil 31 .	Bursa Evleri, M.Nuri Yazan.....	28
Şekil 32 .	Bursa Evleri, İhsan Balta Evi	29
Şekil 33.	Bursa Evleri, İbrahim Dartar Evi.....	30
Şekil 34.	Bursa Evleri, Ahmet Benzer Evi	30
Şekil 35 .	Tokat Evleri, Aşkoğlu Evi	31
Şekil 36 .	Tokat Evleri, Fatma Ercan Evi	32
Şekil 37 .	Tokat Evleri, Cevdet Erek Evi	33
Şekil 38 .	Tokat Evleri, Vakıf Ev.....	33
Şekil 39 .	Safranbolu Evleri, Kabakçılar Bağ Evi.....	34
Şekil 40 .	Safranbolu Evleri Hacı Salih Paşa Bağ Evi, Safranbolu Genel Görünüş.....	35
Şekil 41.	Frank Lloyd Wright Şelale Evi Pensilvanya 1936.....	39
Şekil 42.	Frank Lloyd Wright Şelale Evi Pensilvanya 1936	40
Şekil 43 .	Le Courbisier, Villa La Roche 1923.....	41
Şekil 44.	Gernt Rietveld Schröder Evi 1924	42
Şekil 45 .	Zonguldak İşçi Evleri Sitesi 1935	50
Şekil 46 .	Zonguldak –Kozlu Kömür İşçi Evleri Sitesi –1936.....	51
Şekil 47 .	Levent Konut Yerleşmesi-I 1947 – 1952	52
Şekil 48 .	Levent Konut Yerleşmesi-II	53
Şekil 49.	Levent Konut Yerleşmesi-III.....	54
Şekil 50 .	Levent Konut Yerleşmesi -IV	55
Şekil 51 .	Levent Konut Yerleşmesi -V	56
Şekil 52.	Levent Konut Yerleşmesi -VI.....	57
Şekil 53 .	Levent Konut Yerleşmesi -VII	58
Şekil 54 .	Adana Ucuz Evler Mahallesi, Seyfi Arkan-I.....	59
Şekil 55.	Adana Ucuz Evler Mahallesi Seyfi Arkan-II.....	60
Şekil 56 .	Adana Ucuz Evler Mahallesi Seyfi Arkan –III	61
Şekil 57 .	Taksimde Bir Kira Evi.....	62

Şekil 58 .	Türk Ticaret Bankası İkramiye Evleri.....	63
Şekil 59 .	Ataköy Konutları f tipi 1958	64
Şekil 60 .	Ataköy Konutları c-d tipi 1958.....	65
Şekil 61 .	Ataköy Konutları d-b tipi 1958.....	66
Şekil 62 .	Ataköy Konutları a-b Tipi 1958	67
Şekil 63 .	Or-An Toplu Konutları	68
Şekil 64 .	1961-1970'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri.....	70
Şekil 65 .	1971-1980'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri.....	71
Şekil 66 .	1981-1990'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri.....	72
Şekil 67 .	1991-1998'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri.....	73
Şekil 68 .	Emlak Bank Bahçeşehir Konutları-I	75
Şekil 69 .	Emlak Bank Bahçeşehir Konutları –II	76
Şekil 70 .	Emlak Bank Bahçeşehir Konutları –III	77
Şekil 71 .	Emlak Bank Bahçeşehir Konutları –IV	78
Şekil 72 .	Emlak Bank İstanbul Mimaroba Villaları-I	79
Şekil 73 .	Emlak Bank İstanbul Mimaroba Villaları-II	80
Şekil 74 .	Emlak Bank İstanbul Sinanoba Villaları-I	81
Şekil 75 .	Emlak Bank İstanbul Sinanoba Villaları-II	82
Şekil 76 .	Yenibatı Villaları a-b tipi	83
Şekil 77 .	Yenibatı Villaları c-d tipi	84
Şekil 78 .	Yenibatı Villaları e tipi	85
Şekil 79 .	Yahyakaptan Daireleri	86
Şekil 80 .	Emlak Bank Ümitkent Daireleri A Blok	87
Şekil 81 .	Emlak Bank Ümitkent Daireleri B Blok	88
Şekil 82 .	Emlak Bank Ümitkent Daireleri C Blok	89
Şekil 83 .	Emlak Bank İzmir Gaziemir-II A Tipi Daireleri	90
Şekil 84 .	Emlak Bank İzmir Gaziemir-II B Tipi Daireleri	91
Şekil 85 .	Emlak Bank İzmir Gaziemir-II C Tipi Daireleri	92
Şekil 86 .	Emlak Bank İzmir Gaziemir-II D Tipi Daireleri	93

Şekil 87.	Emlak Bank İstanbul Sinanoba Daireleri	94
Şekil 88.	Emlak Bank İstanbul Mimaroba Daireleri	95
Şekil 89 .	Emlak Bank Halkalı Konutları- 1 ve 6. Bölge	96
Şekil 90 .	Emlak Bank Halkalı Konutları 2. Bölge	97
Şekil 91 .	Emlak Bank Halkalı Konutları 3. Bölge	98
Şekil 92 .	Emlak Bank Halkalı Konutları 4. Bölge	99
Şekil 93 .	Emlak Bank Halkalı Konutları 7. Bölge	100
Şekil 94 .	Kentkoop - Batıkent Konutları Ankara -1979	101
Şekil 95 .	Emlak Bank Ankara Bilkent a Tipi Evler	102
Şekil 96 .	Emlak Bank Ankara Bilkent c Tipi Evler	103
Şekil 97 .	Emlak Bank Ankara Bilkent d Tipi Evler	104
Şekil 98 .	Emlak Bank Anakara Bilkent e Tipi Evler	105
Şekil 99 .	Emlak Bank Anakara Bilkent f Tipi Evler	106
Şekil 100 .	Emlak Bank Anakara Bilkent t Tipi Evler	107
Şekil 101 .	Emlak Bank Antalya Evleri	108
Şekil 102 .	Emlak Bankası Adana Evleri	109
Şekil 103 .	Emlak Bank Bahçeşehir A,B,C Tipi Apartmanlar	110
Şekil 104 .	Emlak Bank Bahçeşehir D,E Tipi Apartmanlar	111
Şekil 105 .	Emlak Bank Ankara Konutkent Evleri-II	112

TABLULAR DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 1.	1900'den Günümüze Modern Mimarinin Uluslararası Uç Mimarlarının Karşılaştırmalı konut örnekleri
----------	---

43



1. GENEL BİLGİLER

1.1. Ülkemizde Geleneksel Konut Tipolojileri

Türk sivil mimarisinin önemli bir bölümünü oluşturan konut yapıları Anadolu'nun değişik bölgelerinde, değişik fizik görünümde karşımıza çıkmaktadır. Ancak Anadolu insanının geleneksel yaşam eylemi hemen her yerde aynı olduğu için konutun önemli mekanı olan odanın düzeni her değişik fiziğe sahip bina içinde eş görünüme sahiptir. Yapı tipi de genel olarak zemin artı bir kat olmakla birlikte eğimden kazanılan yerlerdeki bodrumlar hayvan barınakları ve depo olarak kullanılmaktadır.

Binaların fizik yapılarındaki değişiklik yörenin yapı malzemesi, iklimi ve üretim şekli ile ilgilidir. Bu tümceyi örnekleyen konutlar bilimsellik açısından ülkenin çeşitli bölgelerinden seçilmiştir. Karadeniz Bölgesi; *Trabzon Eski Evleri, Eski Çorum Evleri, Eski Tokat Evleri, Eski Safranbolu Evleri*, İç Anadolu Bölgesi; *Çankırı Şehrinin Eski Evleri, Avanos'un Eski Türk Evleri*, Doğu Anadolu Bölgesi; *Eski Erzurum Evleri, Eski Malatya Evleri*, Ege Bölgesi; *Eski Kütahya Evleri*, Marmara Bölgesi; *Eski Bursa Evleri* ile örneklerde temsil edilmektedir. Bu konutların farklı oluşları hep yukarıda belirtilen nedenlere bağlanmaktadır.

Bu konutlarda işlevleri genelleştirebilecek olan odalar olduğu gibi bölgenin temel üretim özelliğine, evin temizlik ve bakımına ayrılan depo, kiler ve benzer alanlar mevcuttur. Bu alanlar yöreye göre farklı adlarla anılmaktadır. Bu farklar işleve o yörede yüklenen anlama bağlı olarak ortaya çıkmaktadır (Şekil 1 - 40).

Oturma ve üretime ayrılan alanlar: Sofa (üst-alt sofa veya iç-dış sofa), yazlık sofa, kışlık sofa, hayat, çardak, taşlık, işlik, dambaşı, hızna, kış damı gibi isimler adı altında anılmaktadır.

Evin reisi ve konuklara ayrılan yerler: Köşk, köşk oda , yeni oda, selamlık, baş oda, divanhane, harim odası (sohbet yeri), kemer sufa, sekilik, daye odası, eski köşk-1, eski köşk-2 yada doğrudan oda gibi isimler altında anılmaktadır.

Yemek pişirme – yeme eyleminin geçtiği yerler: Aşevi, aşhane, kazan ocağı , ocaklı oda , tandır evi, kahve ocağı gibi isimlerle anılmaktadır.

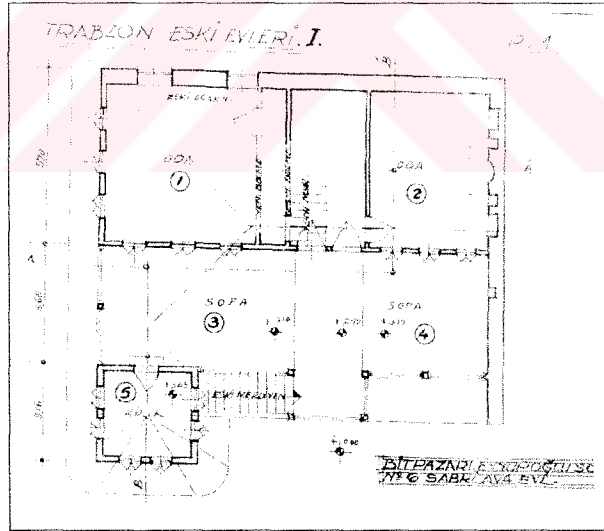
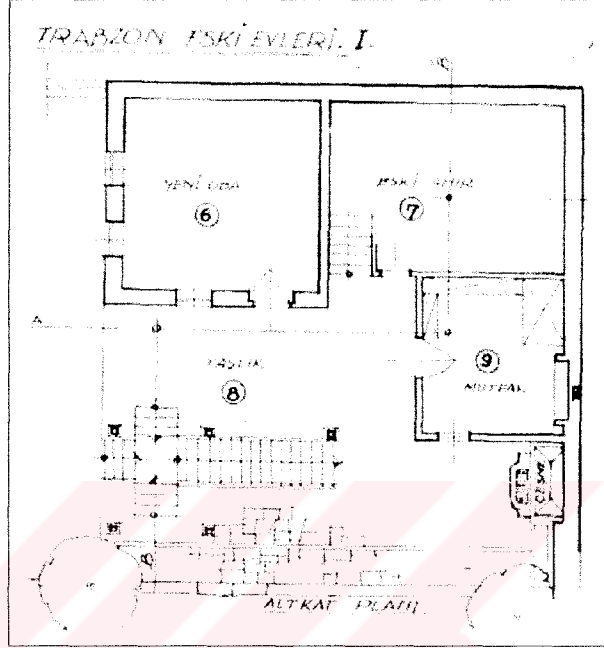
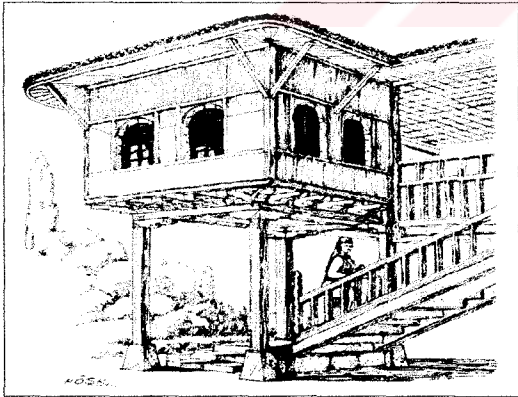
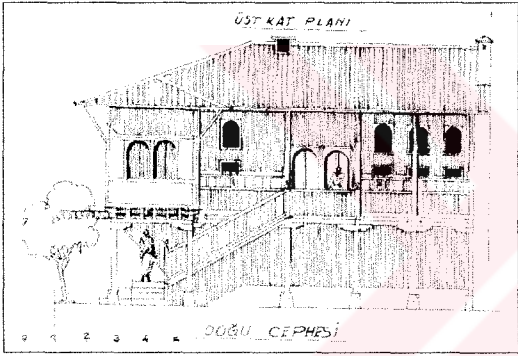
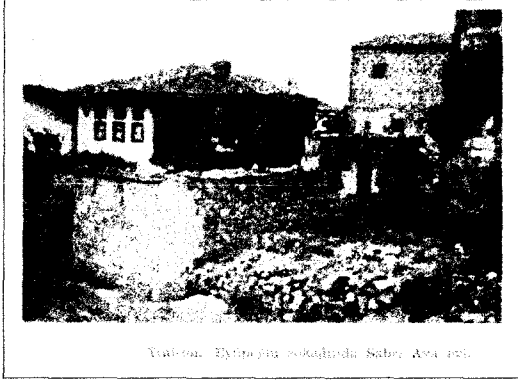
Geçiş-koridor işlevi : Ayak terhisi, abdestlik, aralık, üst aralık, sundurma, iç-dış sofa, kuzey eyvanı, güney eyvanı, orta eyvan gibi isimlerle anılmaktadır.

Depo: Zahralık, şirahna, kiler, yüklük, seki altı gibi adlar almaktadır.

Yukarıda da belirtildiği gibi işlevin bazen da bölgenin işleve yüklediği anlama bağlı olarak bu değişiklikler gözlemlenmektedir. İzleyen örneklerden Anadolu Evinin işlev, anlam ve bezeme konusundaki zenginliği açıkça belirmektedir. Bu zengin ve bol seçenekli yaşam tarzı ve kabuğunun nasıl olup' da bu gün anonim hale geldiği ilerleyen bölümlerde irdelenecektir.

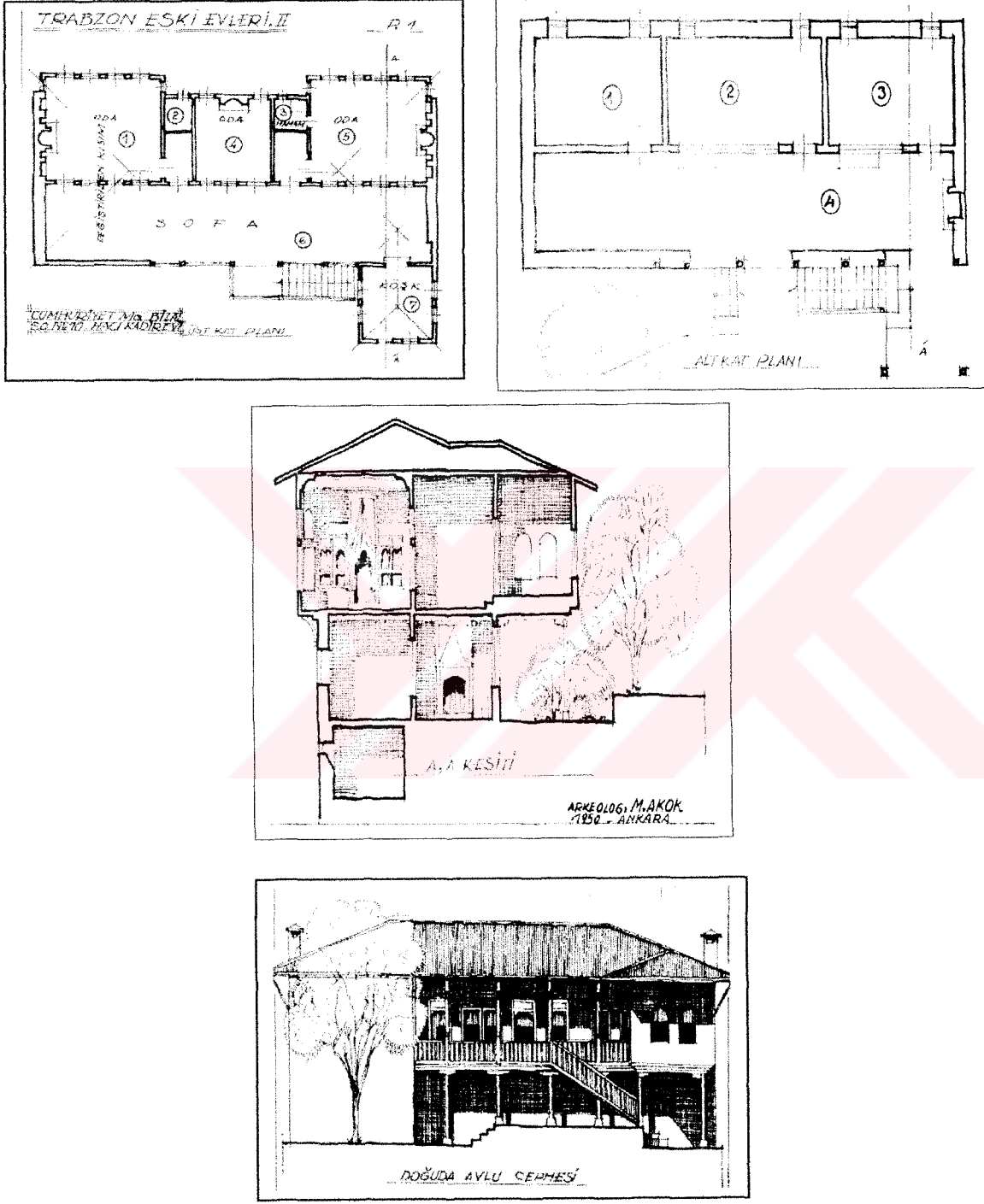


TRABZON ESKİ EVLERİ - I



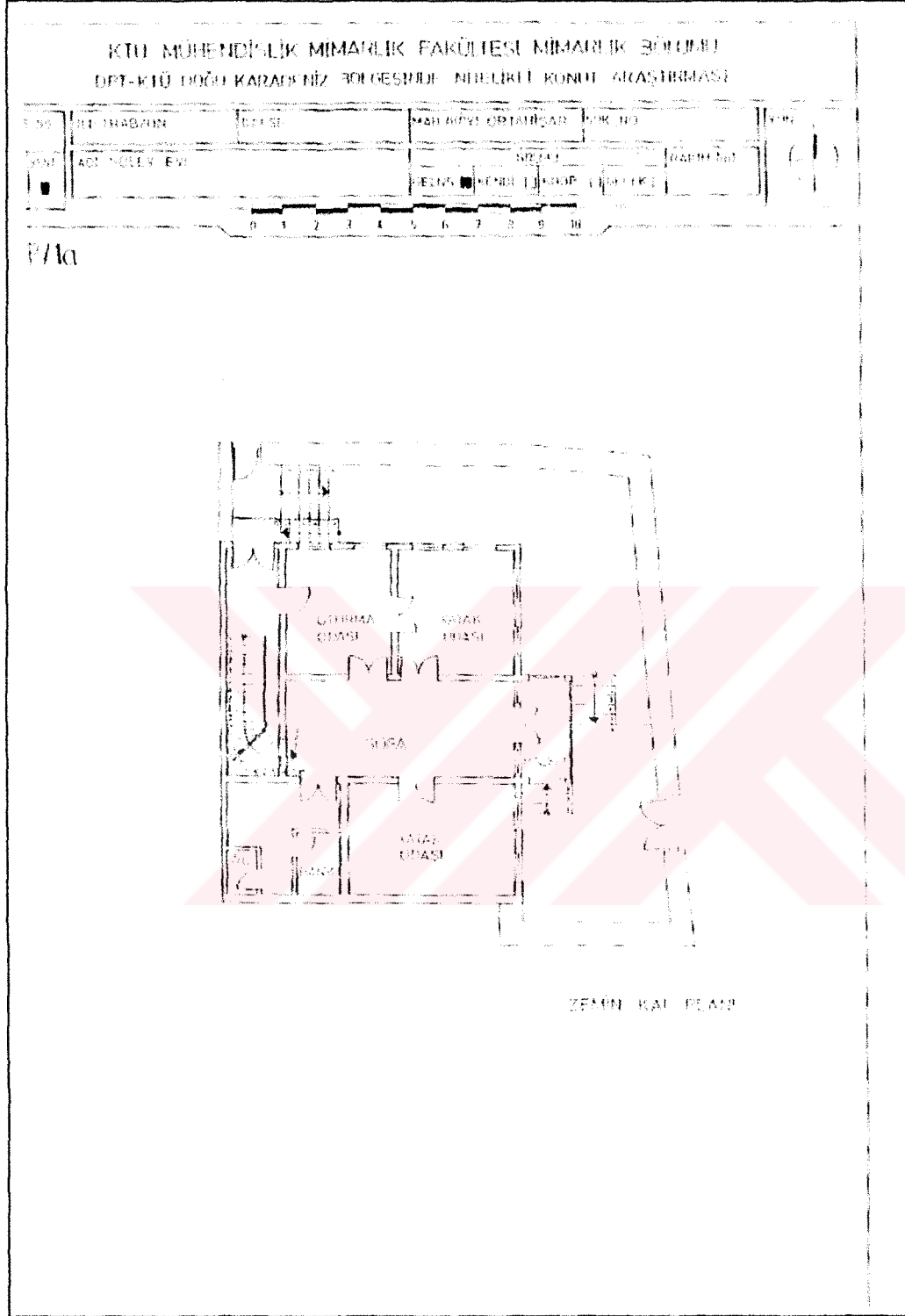
Şekil 1. Trabzon Eski Evleri-I, Sabri Ava Evi [1]

TRABZON ESKİ EVLERİ - II



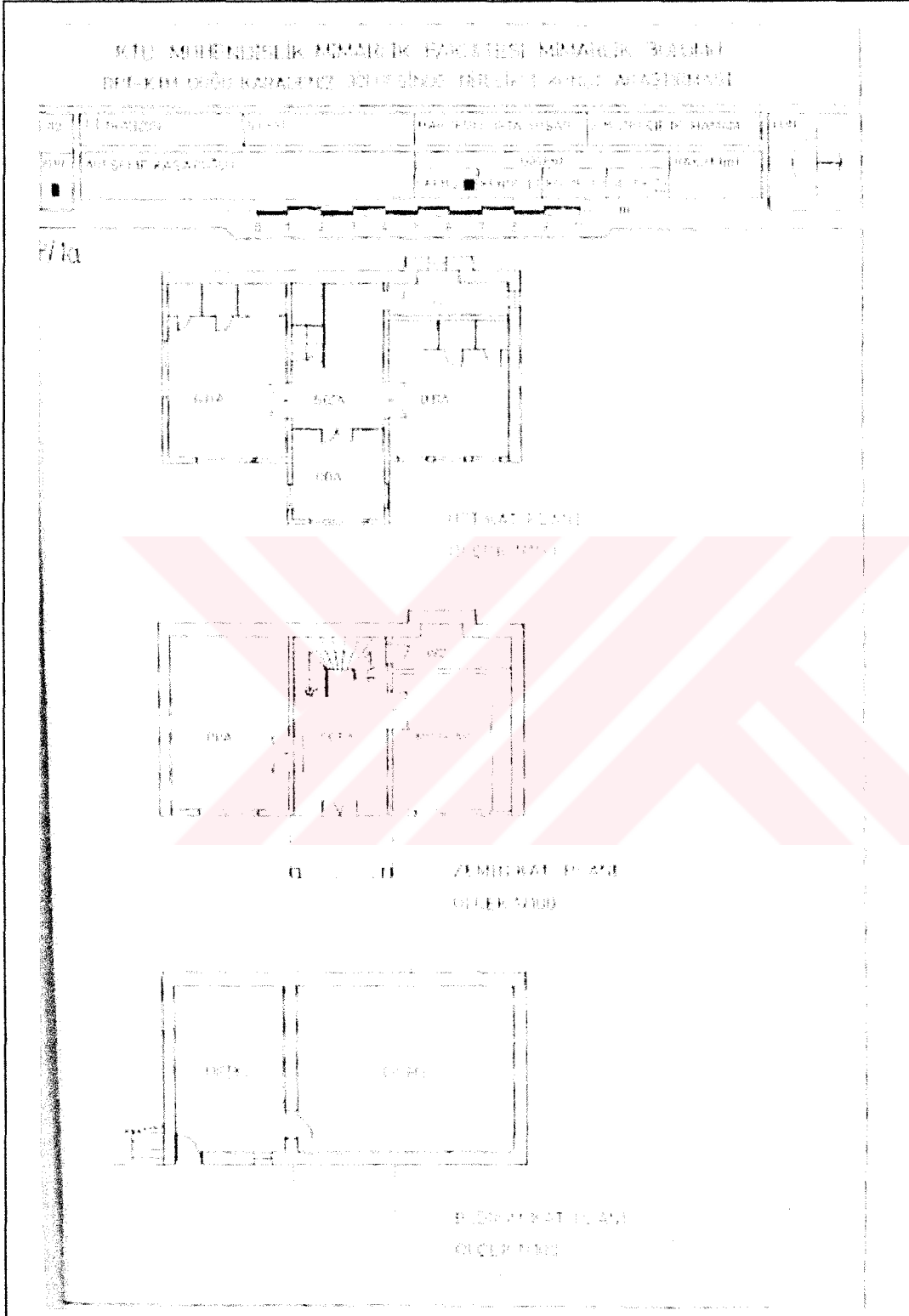
Şekil 2. Trabzon Eski Evleri-II, Hacı Kadir Evi [1]

TRABZON ESKİ EVLERİ



Şekil 3. Trabzon Eski Evleri, Soley Evi [2]

TRABZON ESKİ EVLERİ



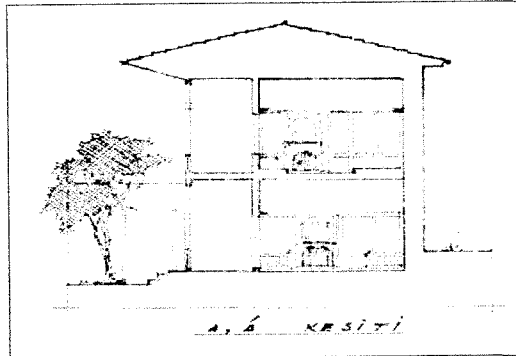
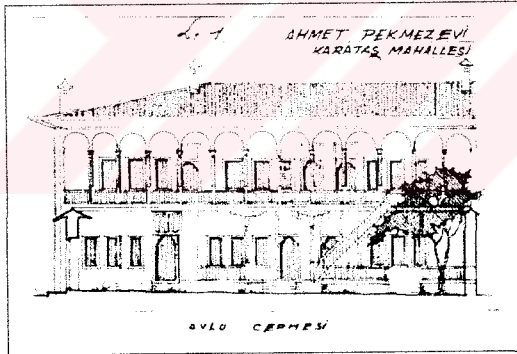
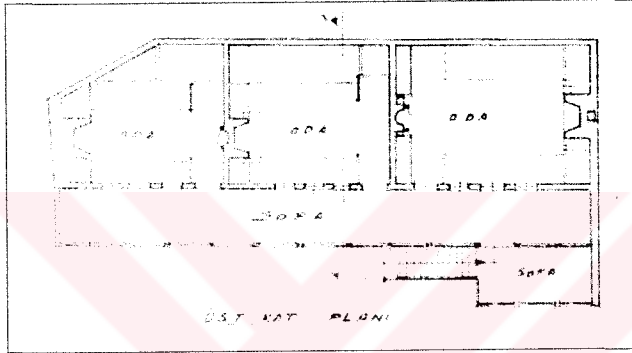
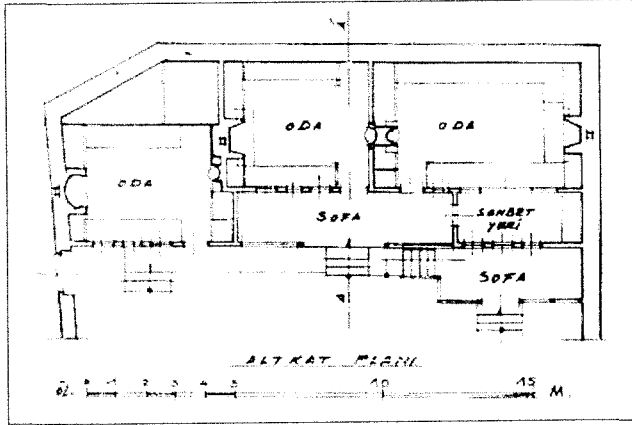
Şekil 4. Trabzon Eski Evleri, Şeref Kasapoğlu Evi [2]

TRABZON ESKİ EVLERİ



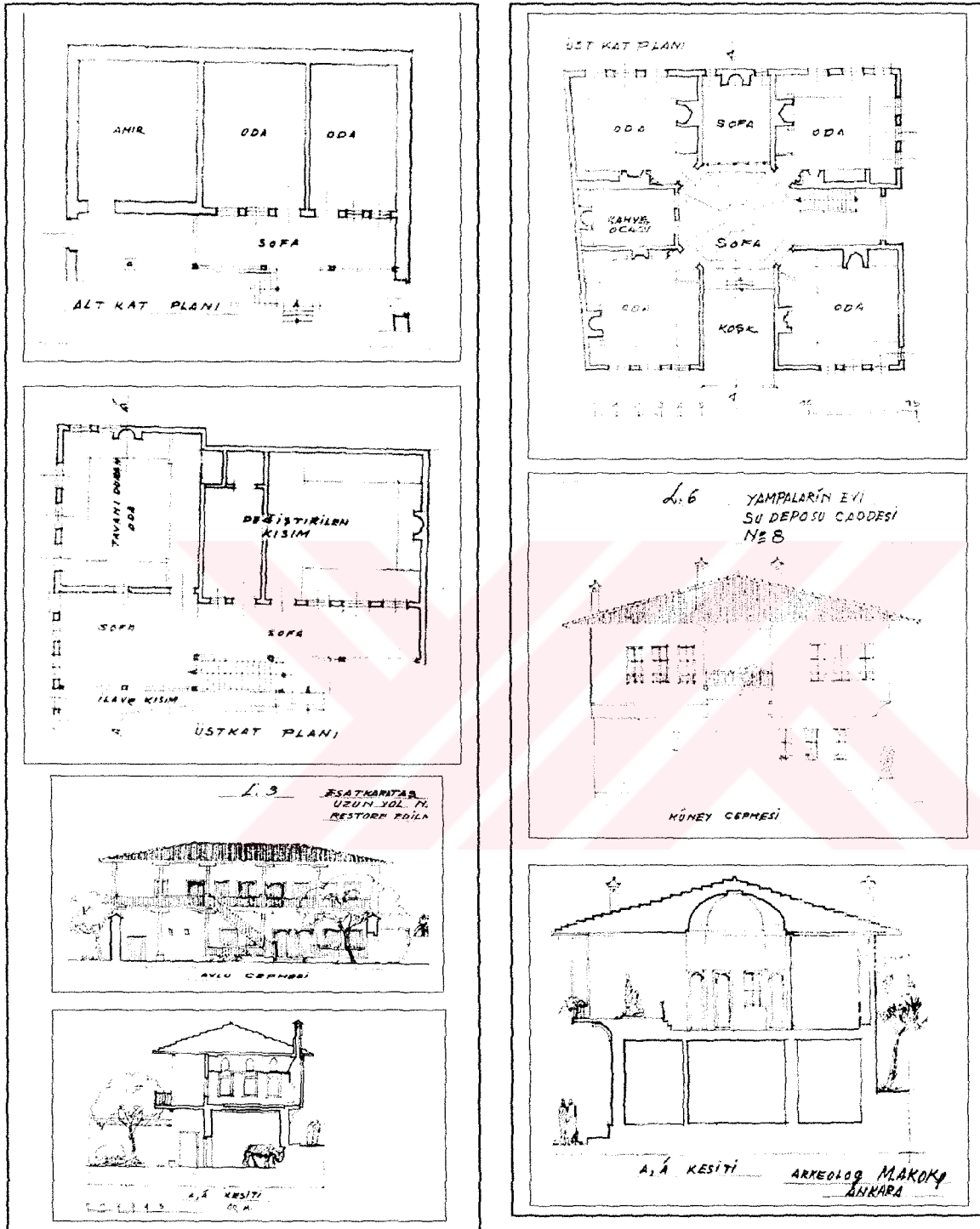
Şekil 5. Trabzon Eski Evleri, Orta Hisar Mahallesi [3]

ÇANKIRI ŞEHRİNİN ESKİ EVLERİ



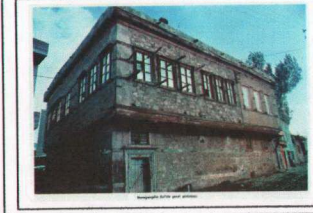
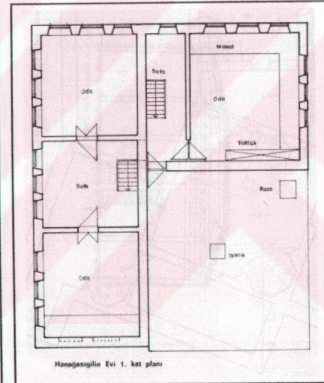
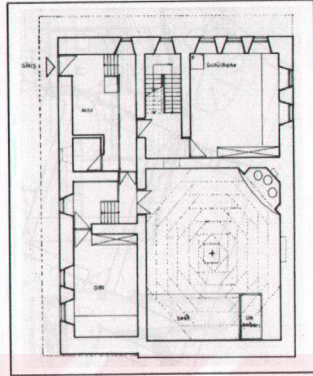
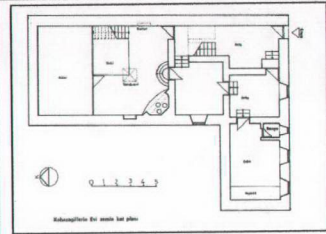
Şekil 6. Çankırı Eski Evleri, Ahmet Pekmez Evi [4]

ÇANKIRI ŞEHRİNİN ESKİ EVLERİ



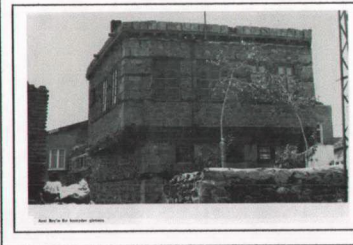
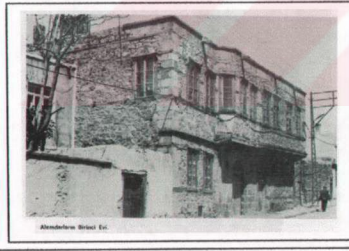
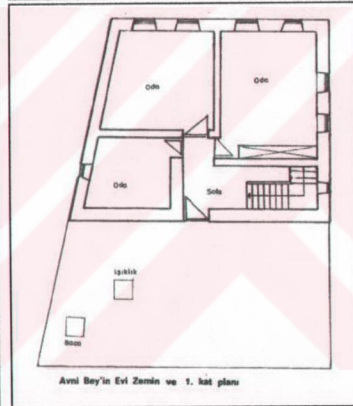
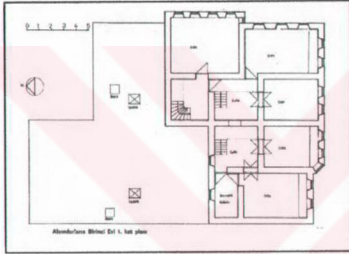
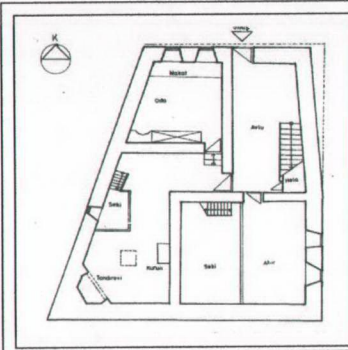
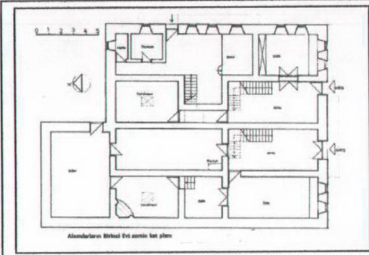
Şekil 7. Çankırı Eski Evleri, Esat Karataş Evi [4] Şekil 8. Çankırı Eski Evleri, Yampaların Evi [4]

ERZURUM EVLERİ



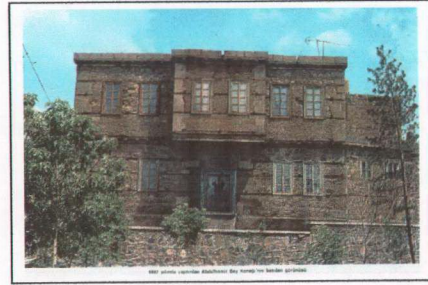
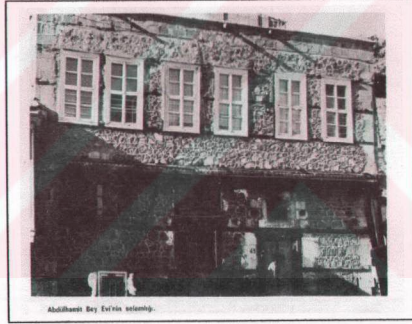
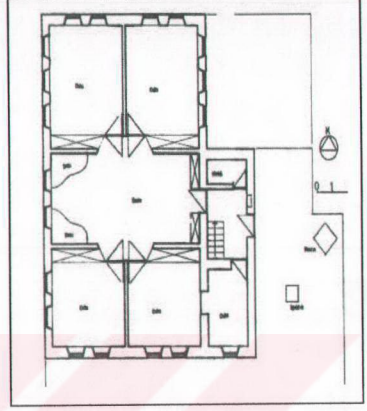
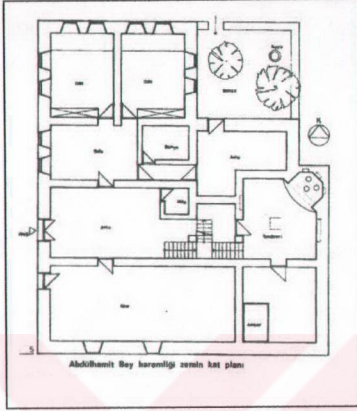
Şekil 9.Eski Erzurum Evleri,Kobazagil Evi [5] Şekil 10.Eski Erzurum Evleri Hanağasıgil'in Evi [5]

ERZURUM EVLERİ



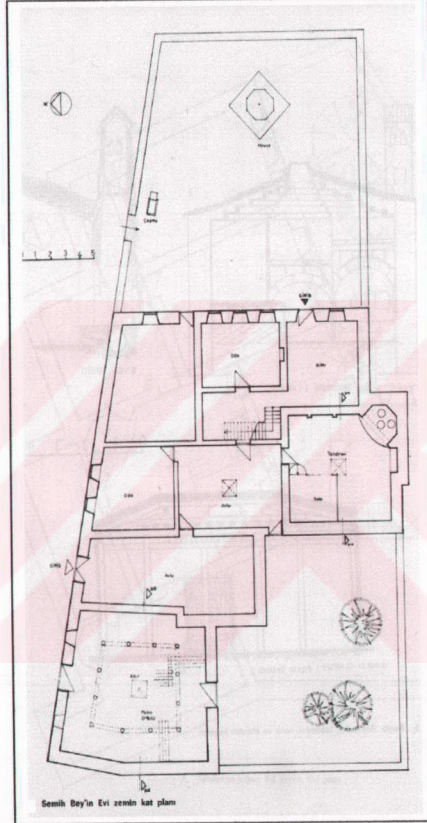
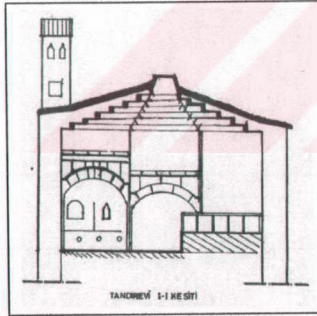
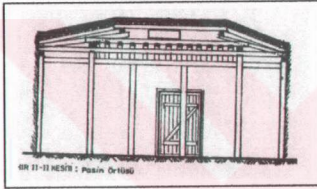
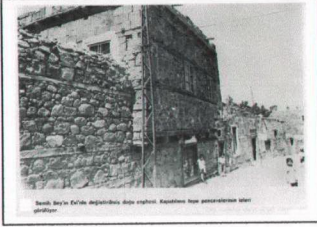
Şekil 11.Eski Erzurum Evleri Alemdar Birinci Evi[5] Şekil 12.Eski Erzurum Evleri Avni Bey Evi [5]

ERZURUM EVLERİ



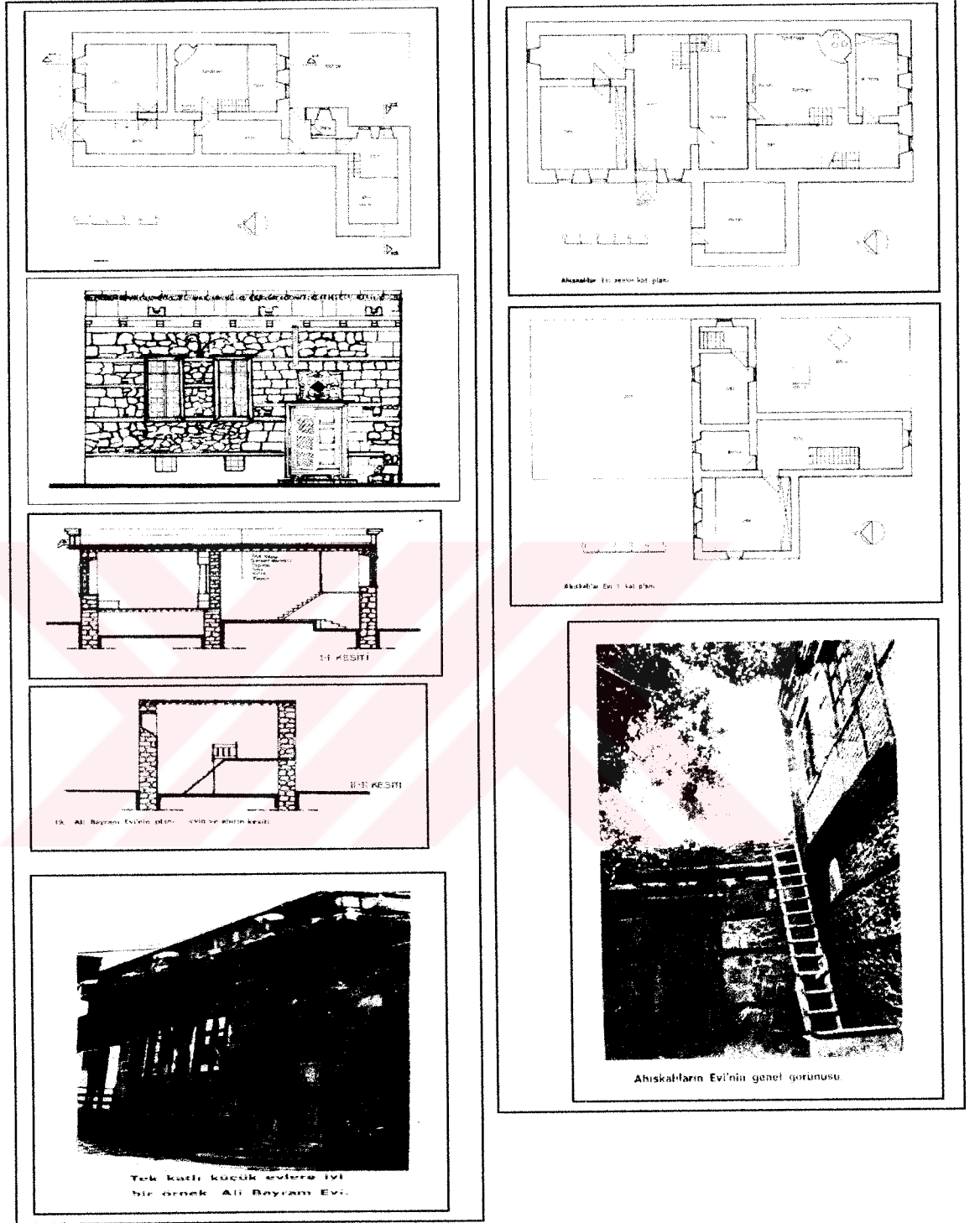
Şekil 13. Eski Erzurum Evleri, Abdülhamit Bey Konağı [5]

ERZURUM EVLERİ



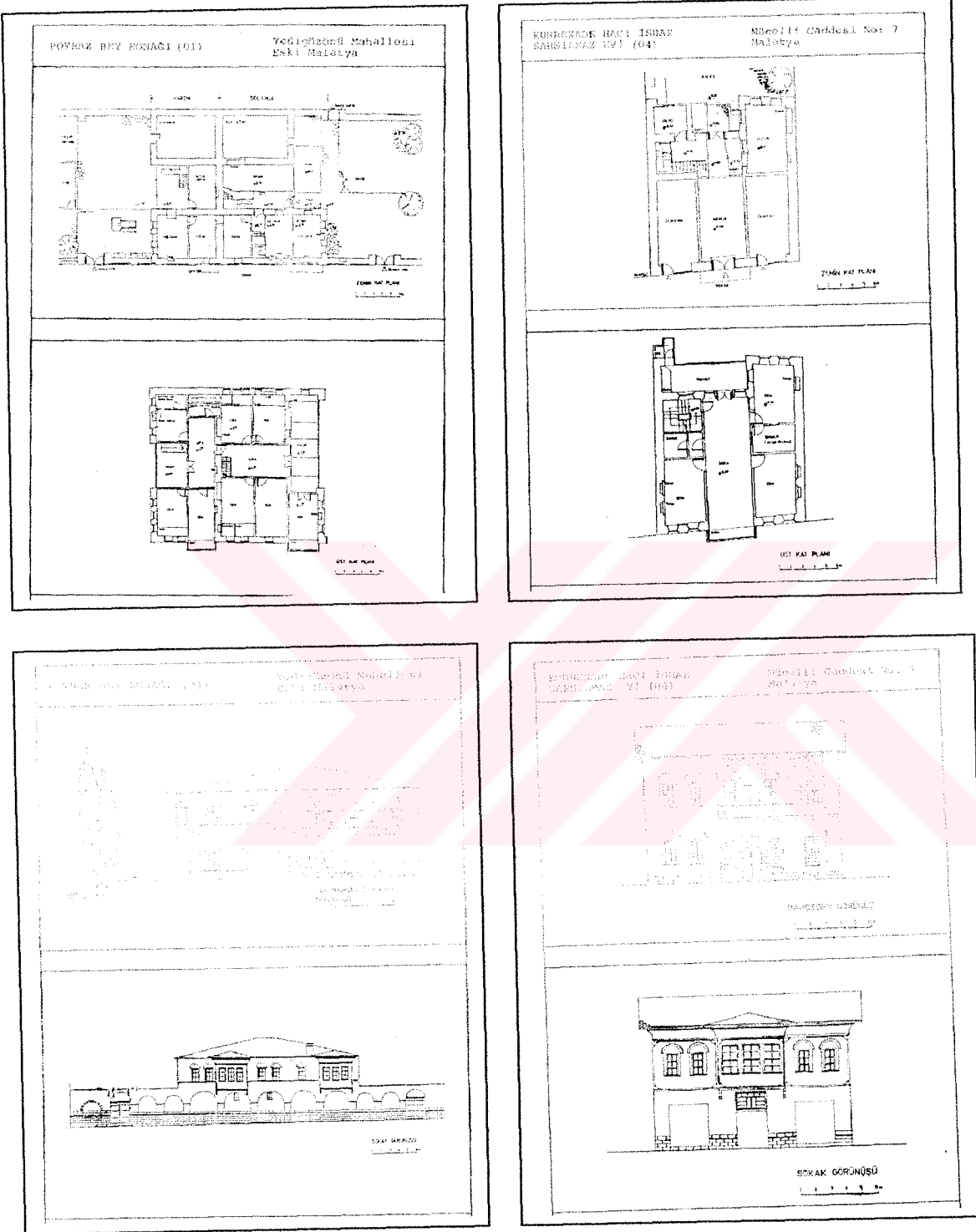
Şekil 14 . Eski Erzurum Evleri, Semih Bey'in Evi [5]

ERZURUM EVLERİ



Şekil 15.Eski Erzurum Evleri Ali Bayram Evi [5] Şekil 16.Eski Erzurum Evleri Ahıskağlar Evi [5]

ESKİ MALATYA EVLERİ



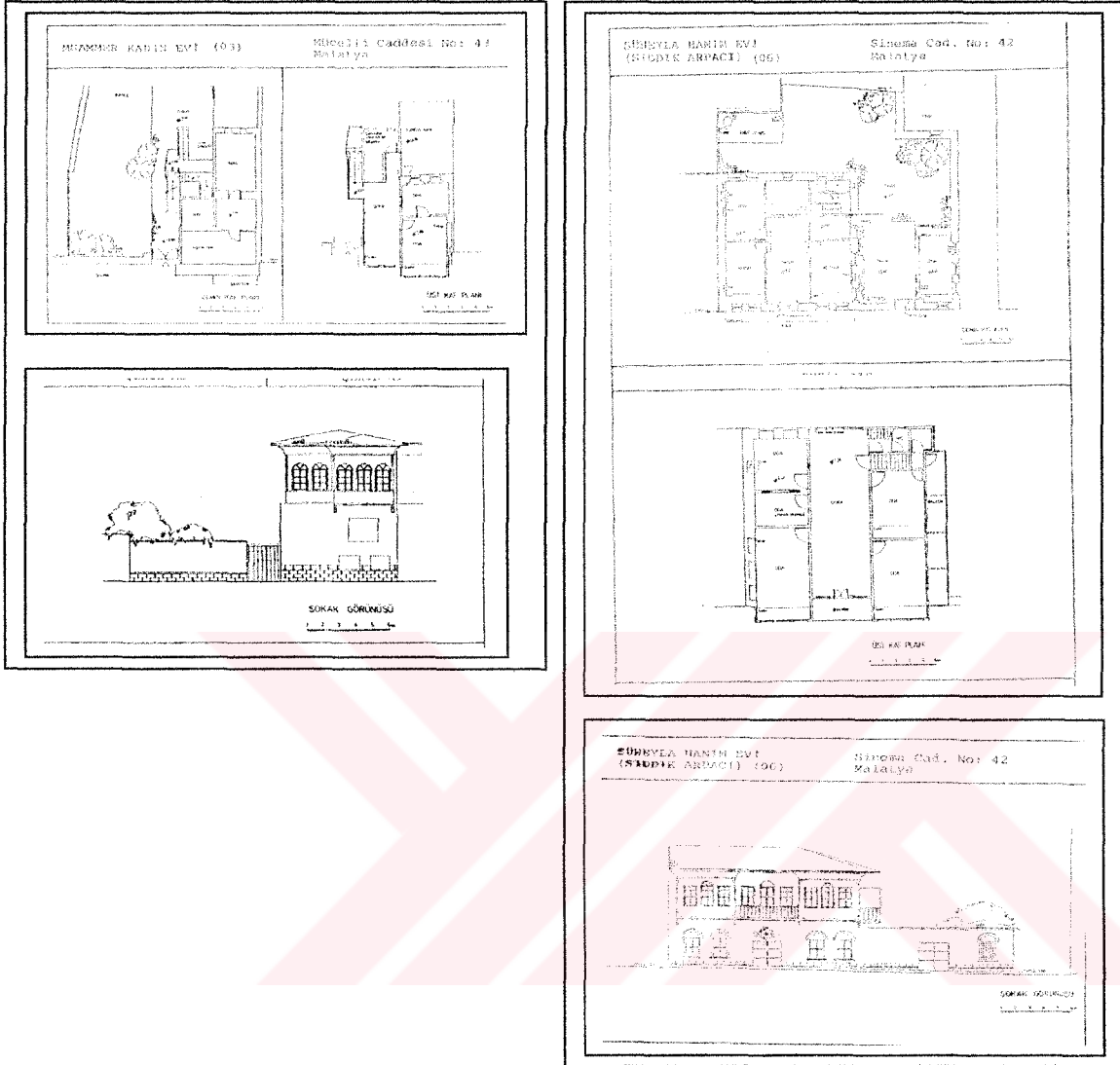
Şekil 17 . Eski Malatya Evleri-I [6]

ESKİ MALATYA EVLERİ



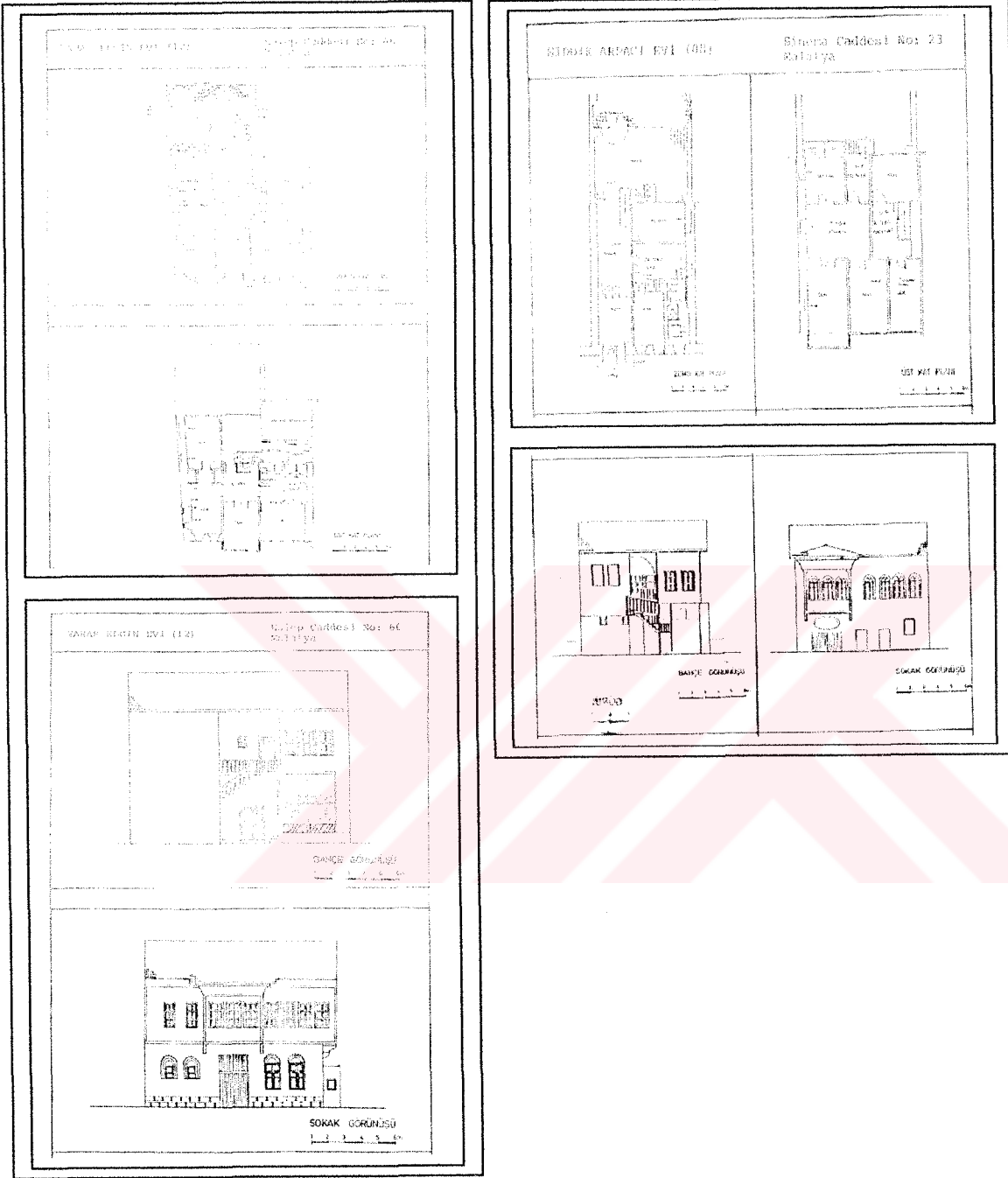
Şekil 18 . Eski Malatya Evleri -II [6]

ESKİ MALATYA EVLERİ



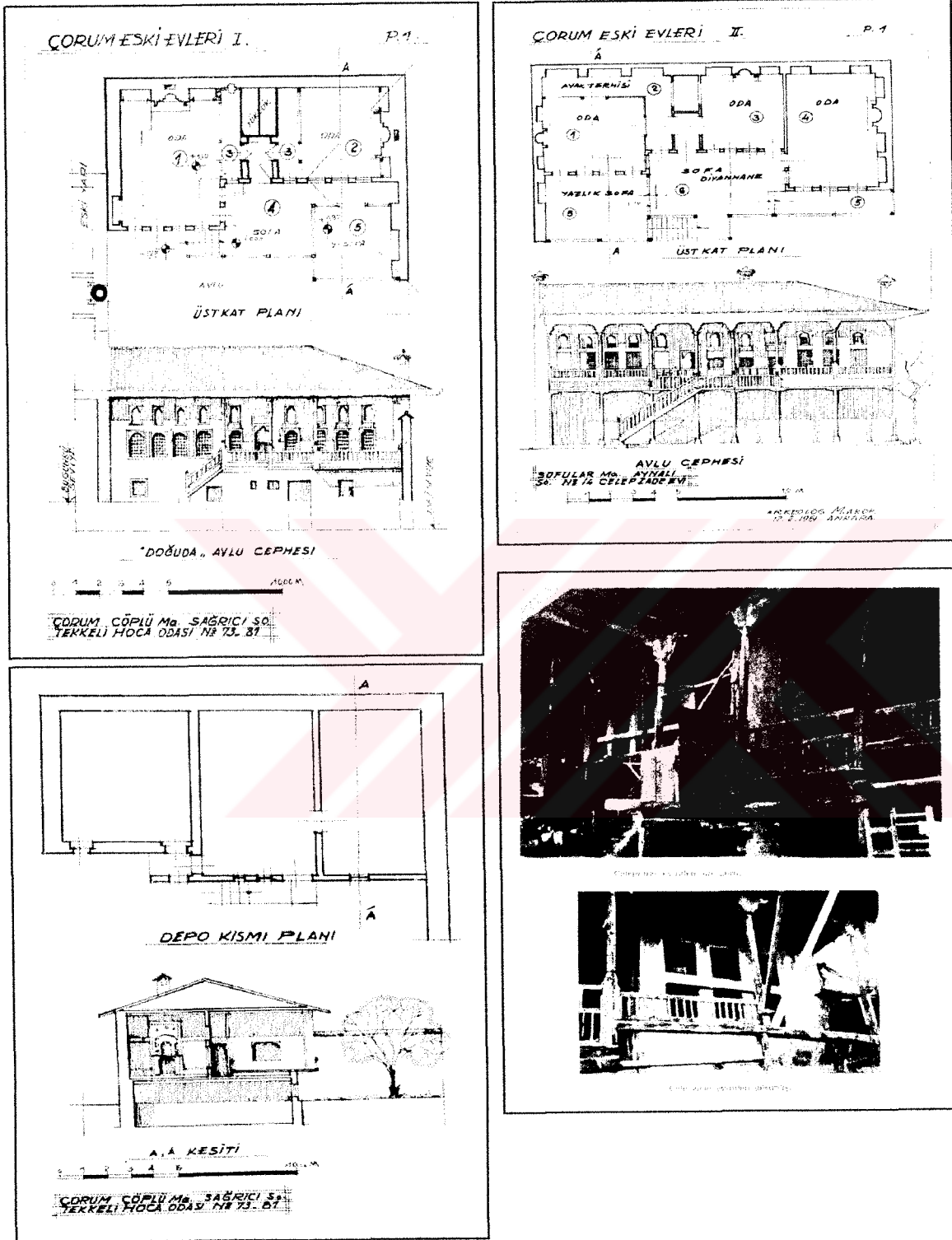
Şekil 19 . Eski Malatya Evleri –III [6]

ESKİ MALATYA EVLERİ



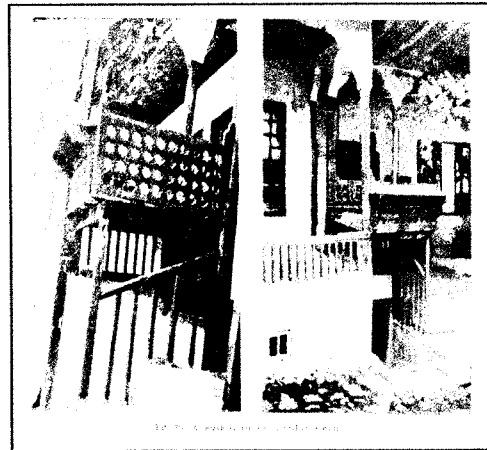
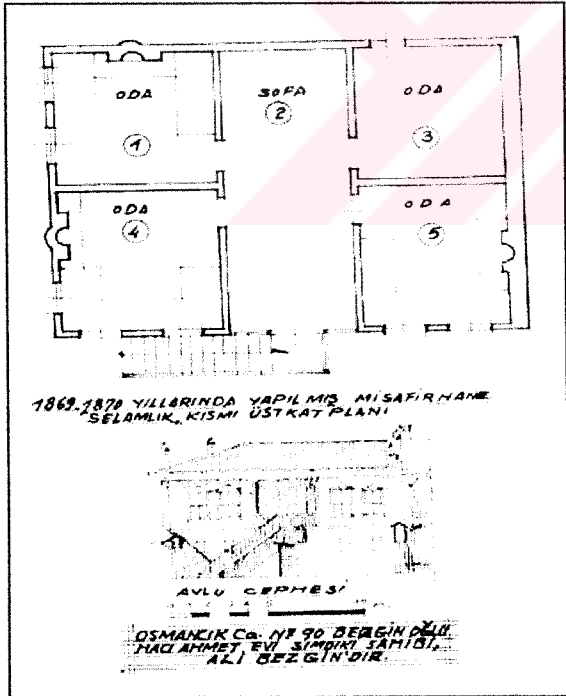
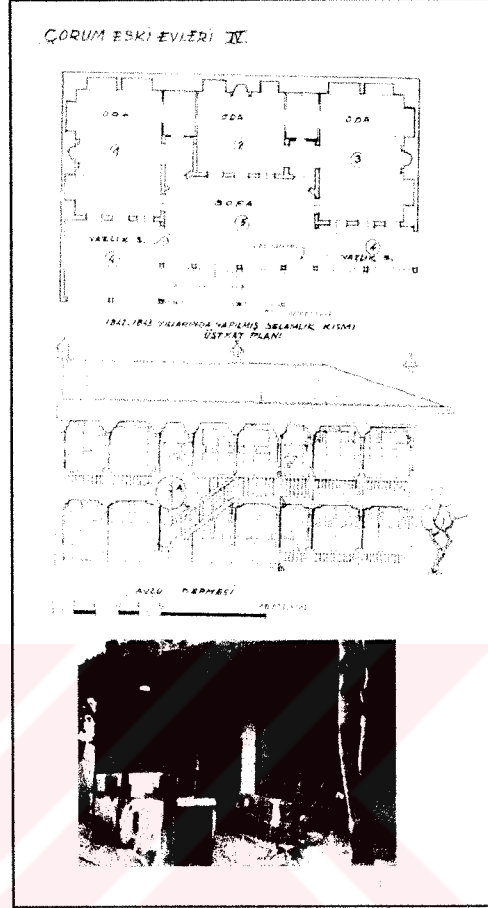
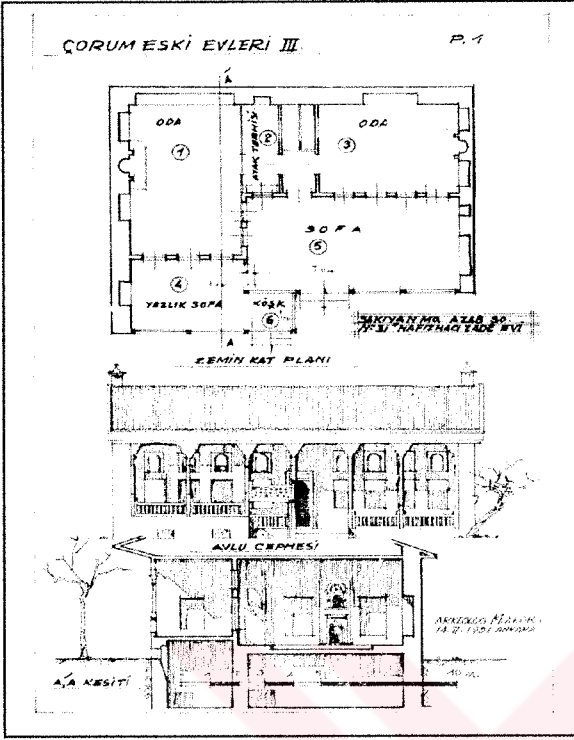
Şekil 20 . Eski Malatya Evleri -IV [6]

ÇORUM ESKİ EVLERİ



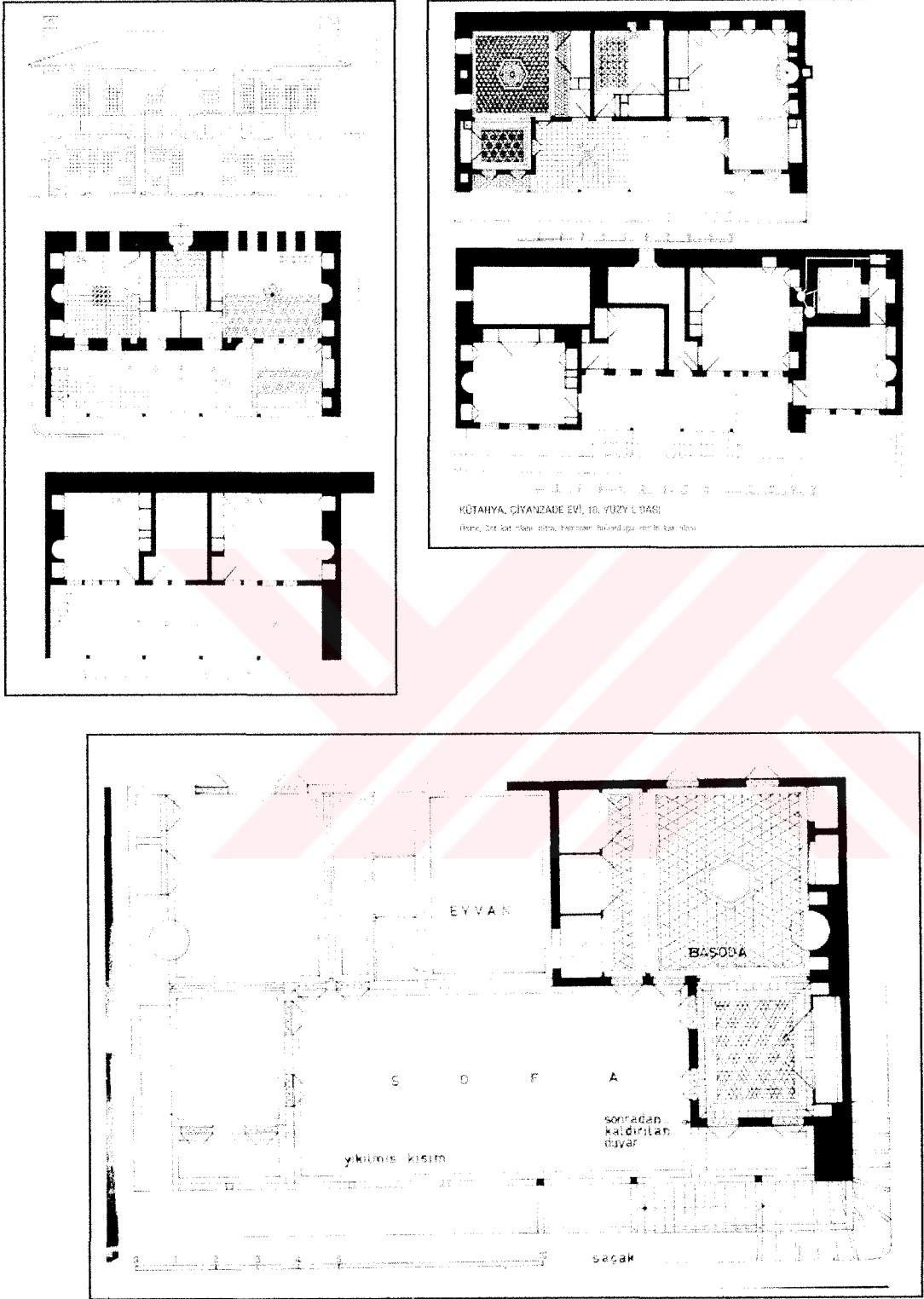
Şekil 21 . Çorum Eski Evleri – I – II [7]

ÇORUM ESKİ EVLERİ



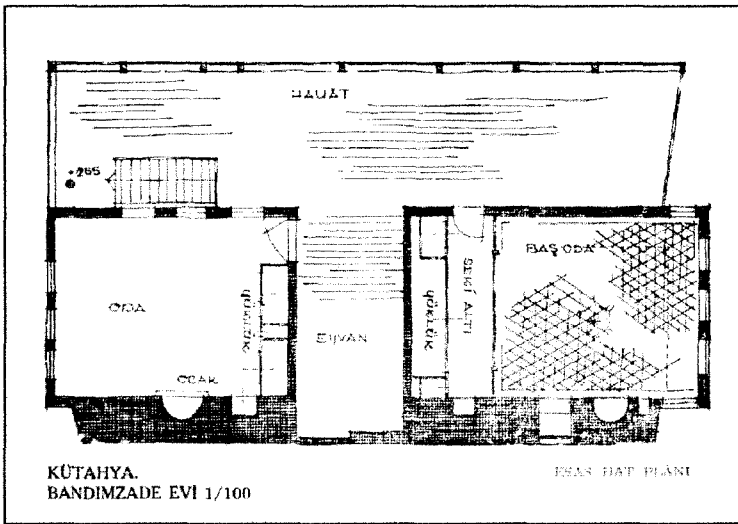
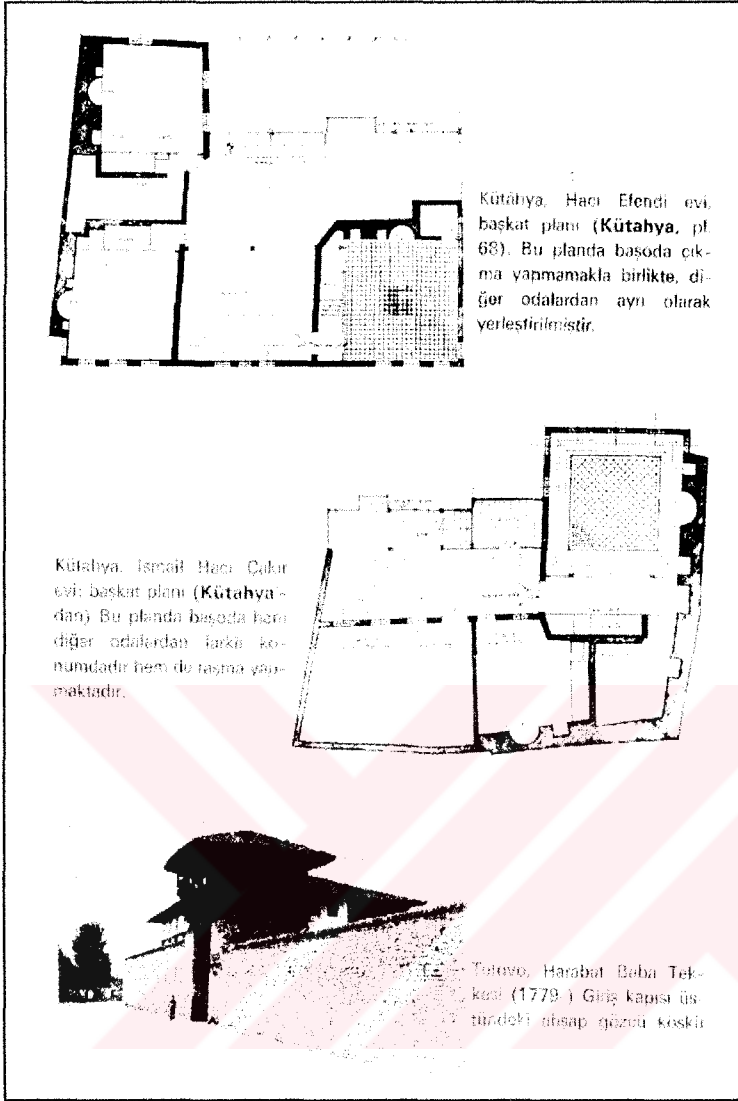
Şekil 22 . Çorum Eski Evleri – III – IV [7]

KÜTAHYA EVLERİ



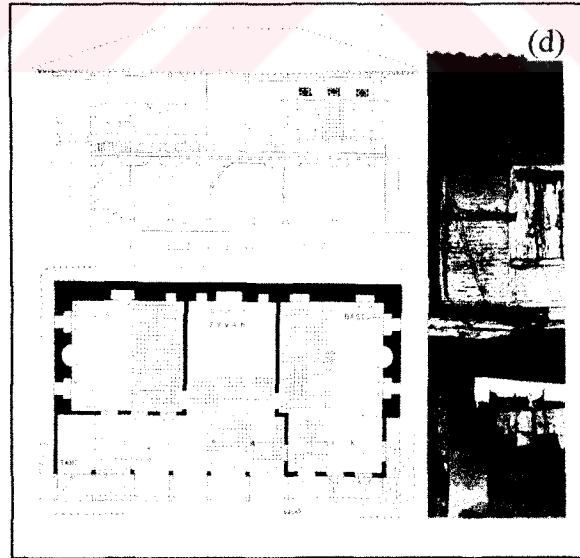
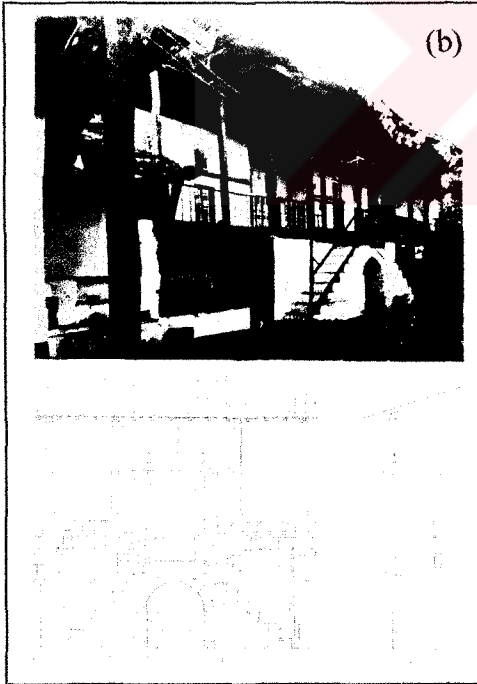
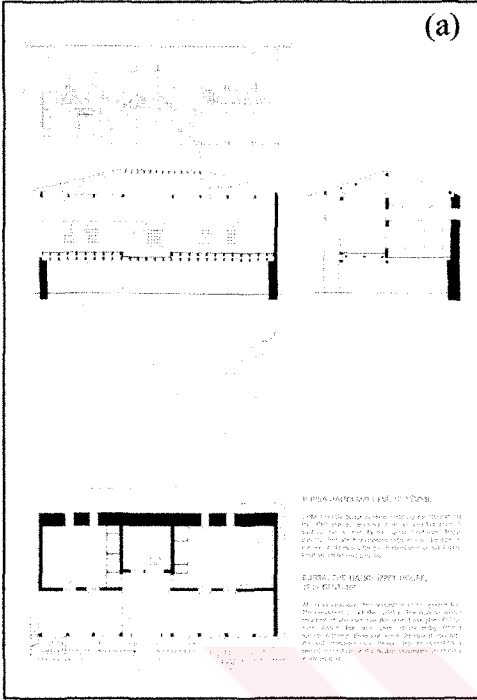
Şekil 23. Kütahya Evleri-I [8]

KÜTAHYA EVLERİ



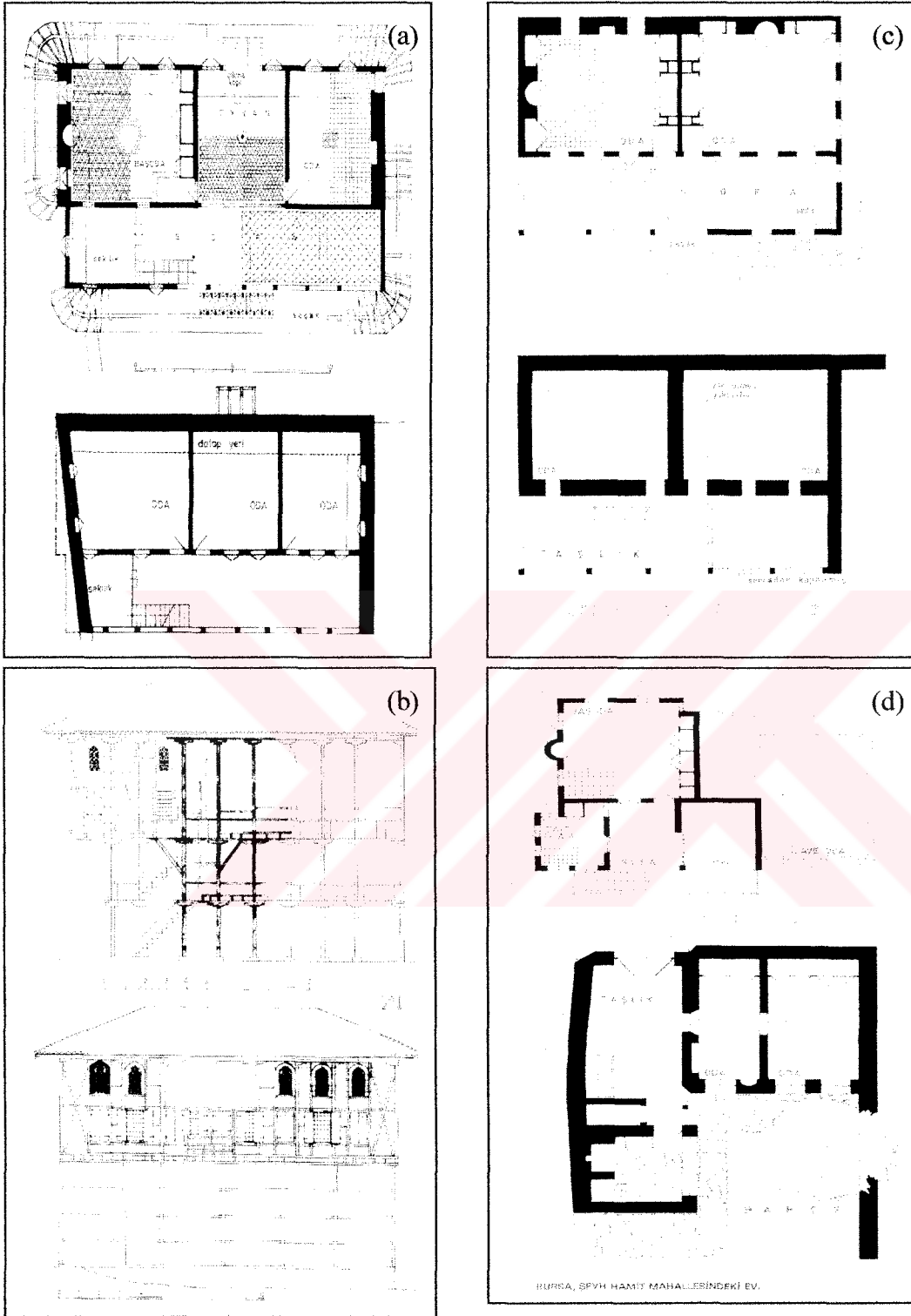
Şekil 24 . Kütahya Evleri -II [9-10]

BURSA EVLERİ



Şekil 25 . Bursa Evleri, [8]
 a) ve b) Halıcı İzzet Evi
 c) Bitli Ev
 d) Adliye Arkasındaki Ev

BURSA EVLERİ



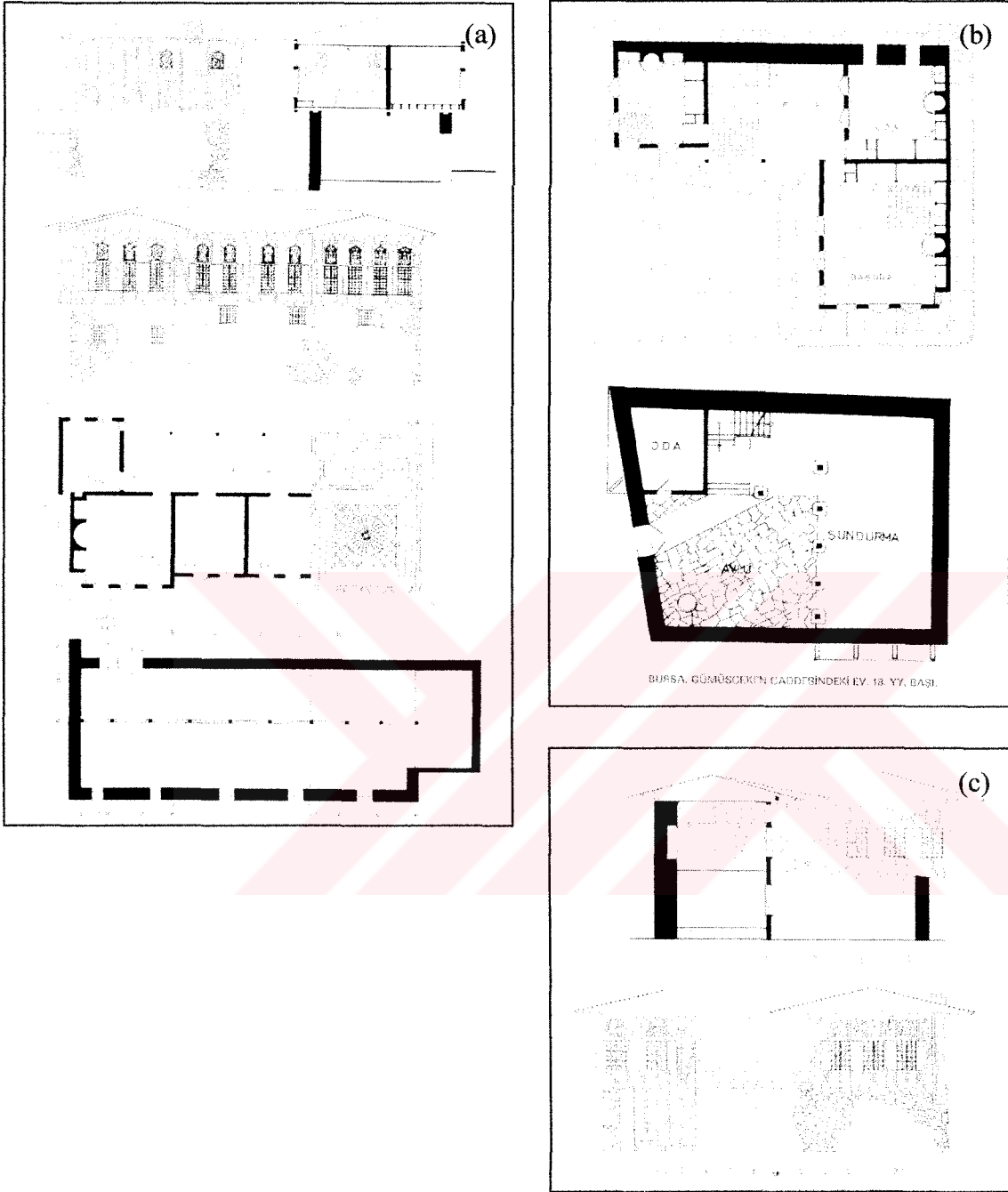
Şekil 26 . Bursa Evleri, [8]

a) ve b) Muradiye Evi

c) Namazgah Evi

d) Şeyh Hamit Mahallesiindeki Ev

BURSA EVLERİ

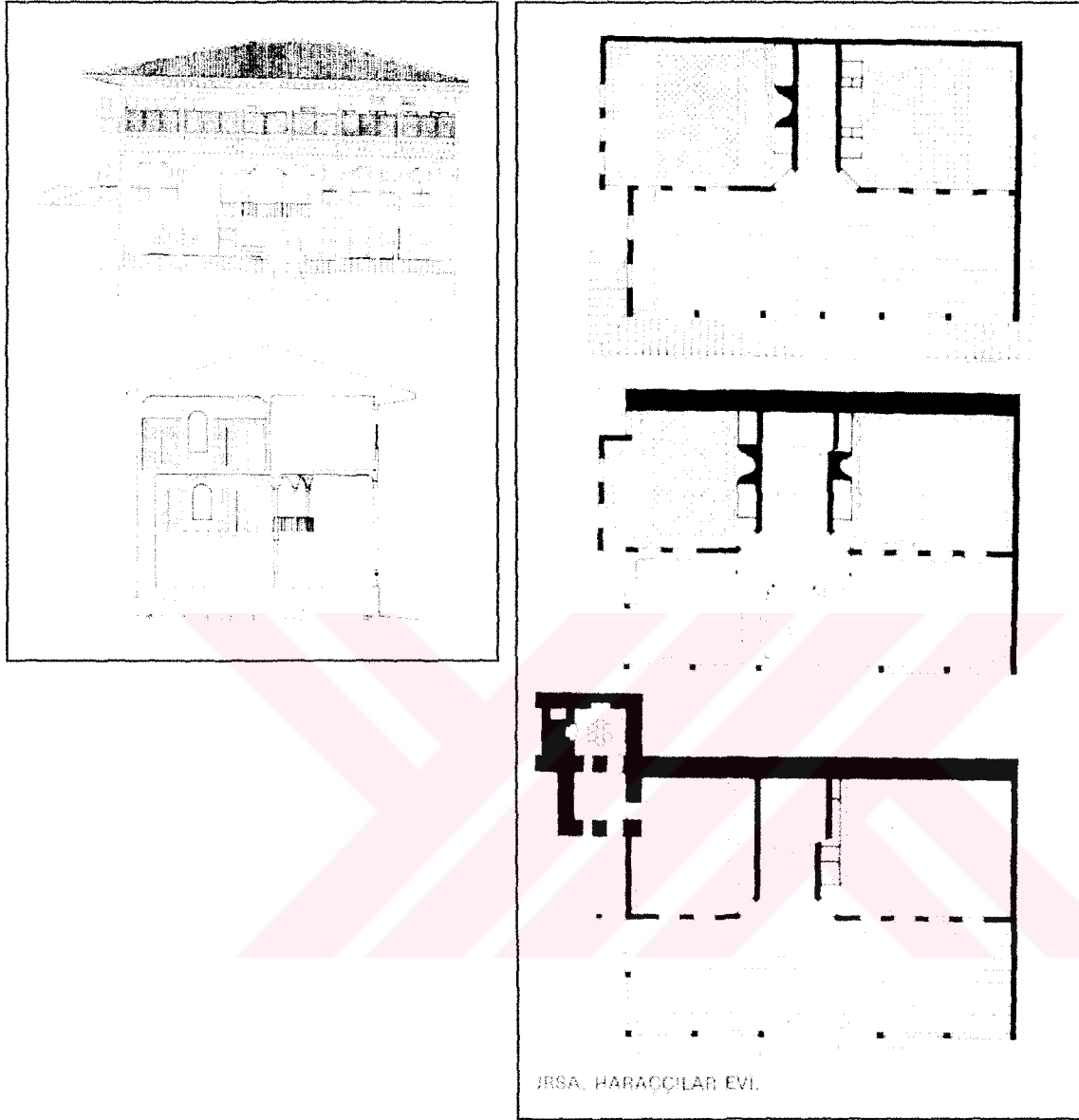


Şekil 27 . Bursa Evleri, [8]

a) Azab Bey Cami Yanındaki Ev

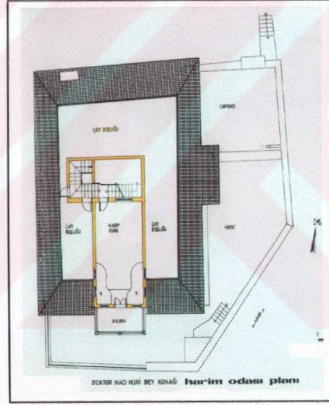
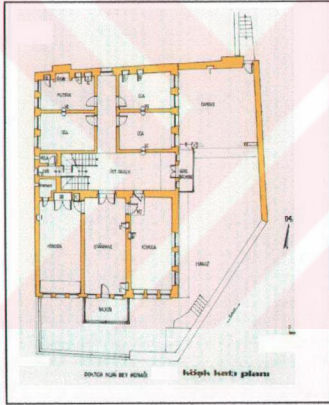
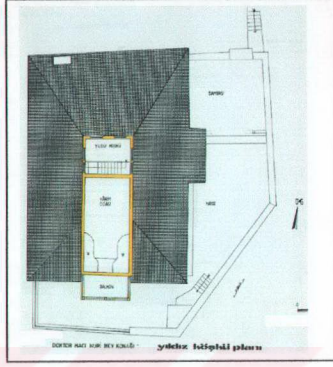
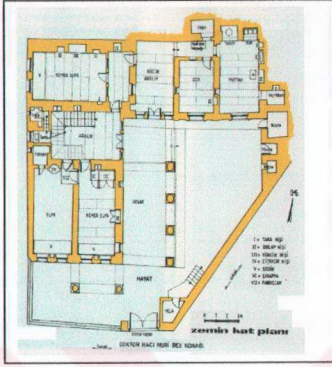
b) ve c) Gümüşşeken Caddesindeki Ev

BURSA EVLERİ



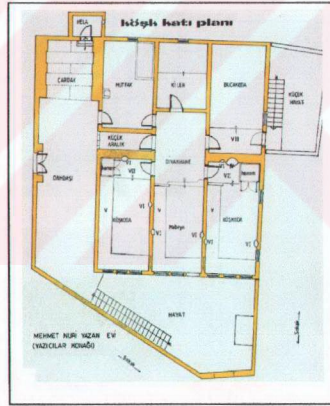
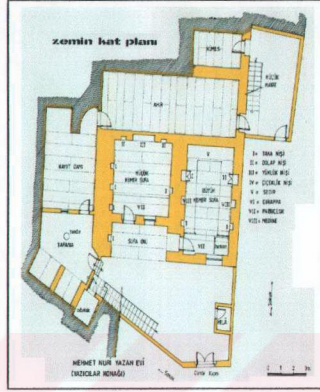
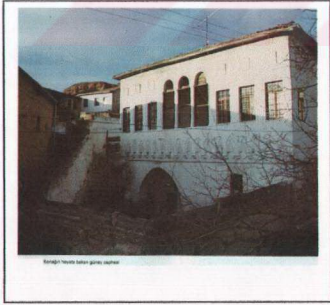
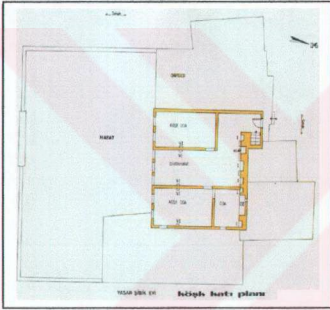
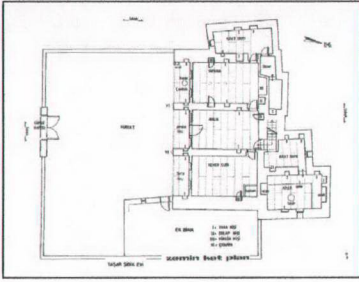
Şekil 28. Bursa Evleri, Haraççılar Evi [8]

AVANOS'UN ESKİ TÜRK EVLERİ



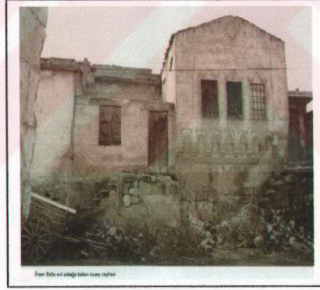
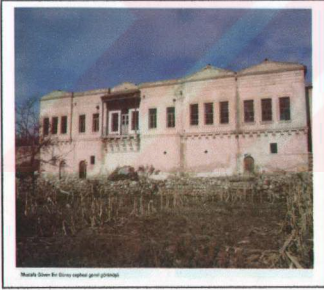
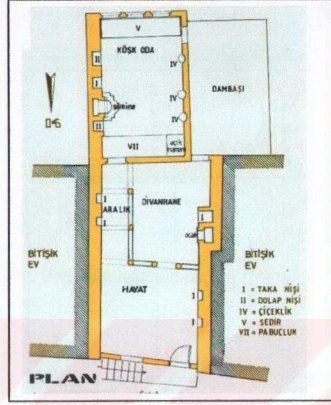
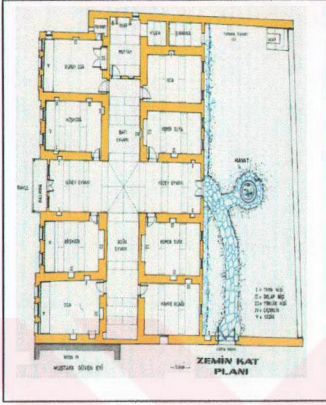
Şekil 29. Eski Avanos Evleri, Doktor Hacı Nuri Bey Konağı [11]

BURSA EVLERİ



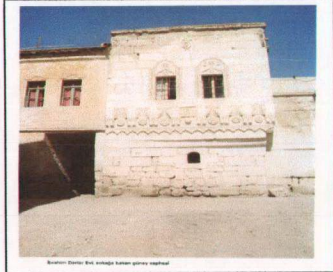
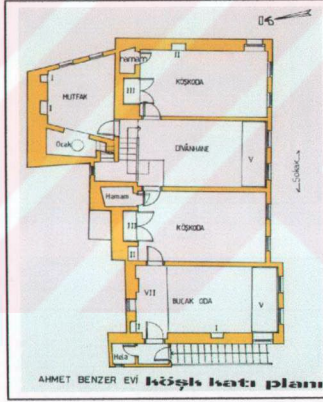
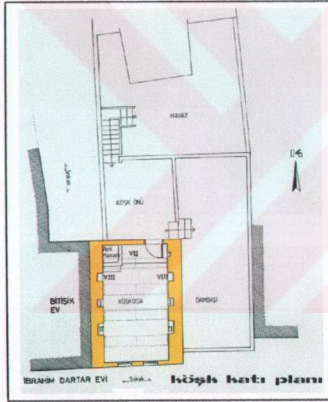
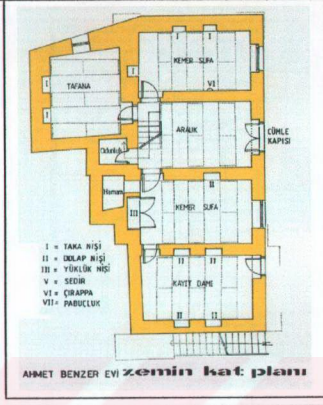
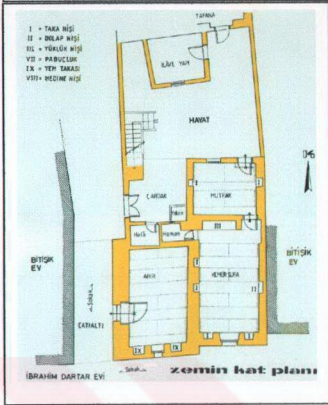
Şekil 30. Bursa Evleri, Yaşar Şibik Evi [11] Şekil 31. Bursa Evleri, M. Nuri Yazan [11]

BURSA EVLERİ



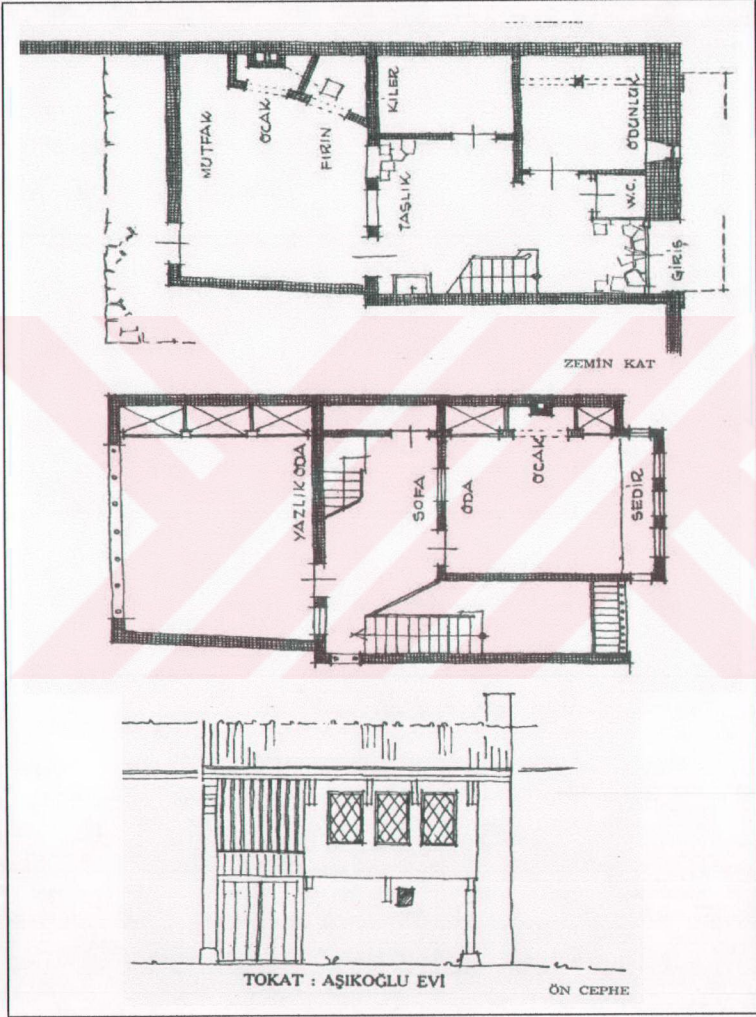
Şekil 32 . Bursa Evleri, İhsan Balta Evi [11]

BURSA EVLERİ



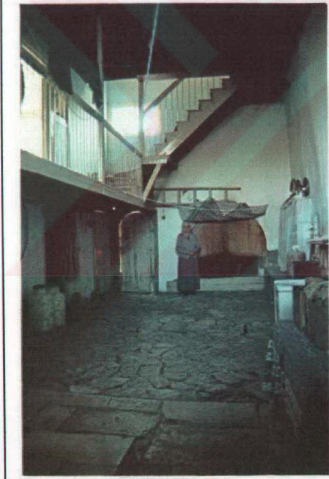
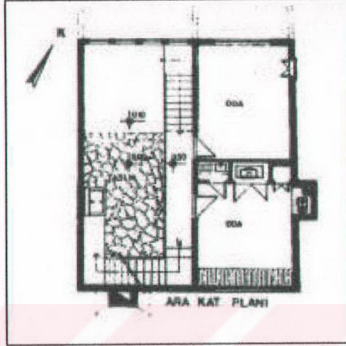
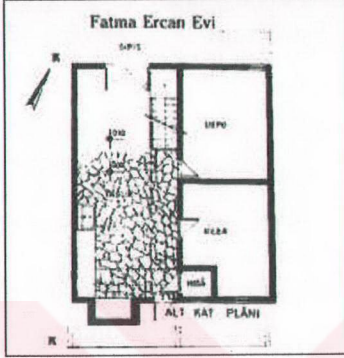
Şekil 33. Bursa Evleri, İbrahim Dartaş Evi [11] Şekil 34. Bursa Evleri, Ahmet Benzer Evi [11]

TOKAT EVLERİ

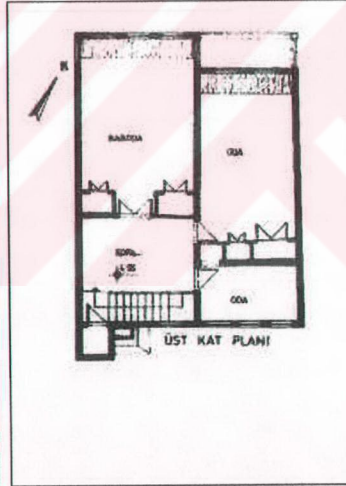


Şekil 35 . Tokat Evleri, Aşıkoğlu Evi [12]

TOKAT EVLERİ

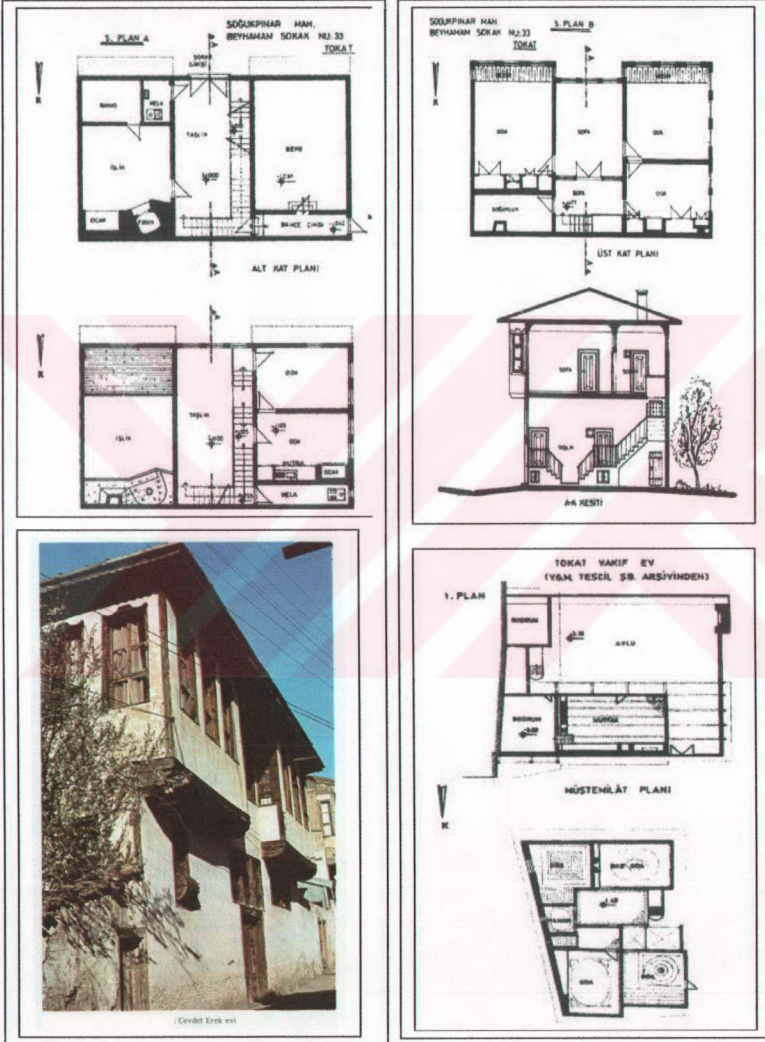


Fatma Ercan evi



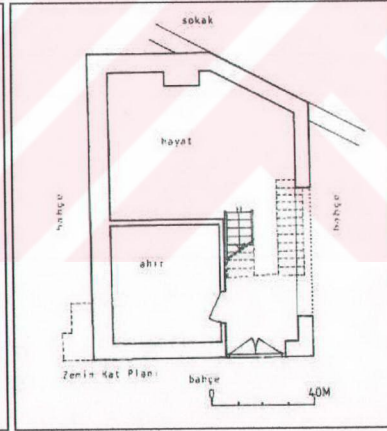
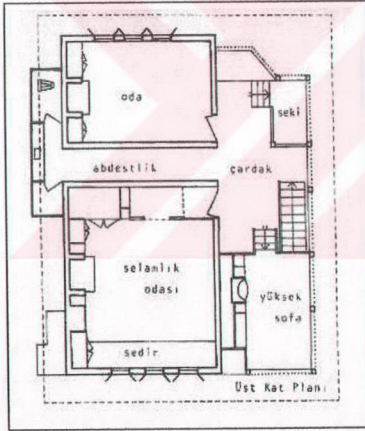
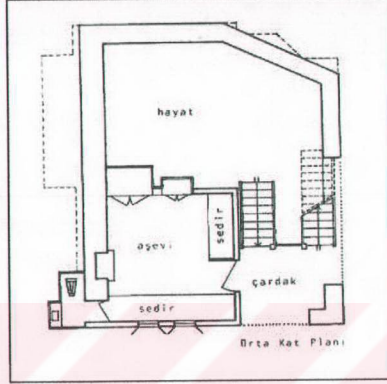
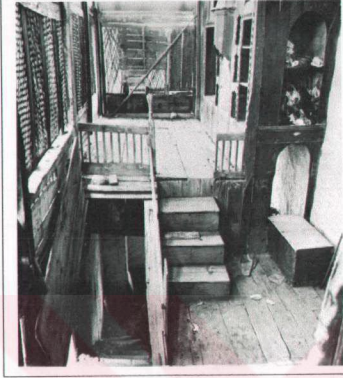
Şekil 36 . Tokat Evleri, Fatma Ercan Evi [12]

TOKAT EVLERİ



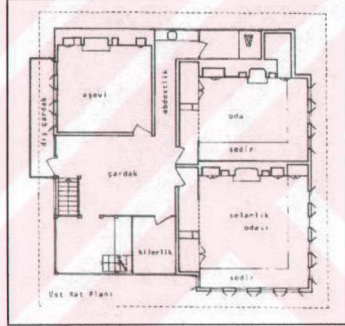
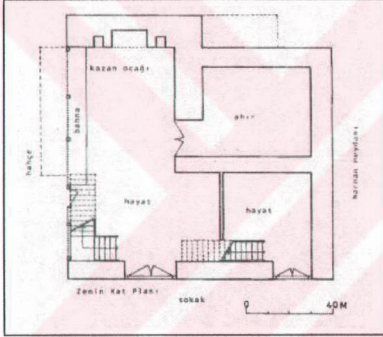
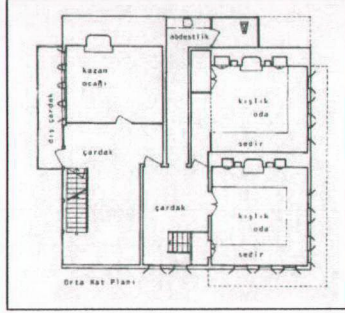
Şekil 37. Tokat Evleri, Cevdet Ereği Evi [12] Şekil 38 . Tokat Evleri, Vakıf Ev [12]

SAFRAN BOLU EVLERİ



Şekil 39 . Safranbolu Evleri, Kabakçılar Bağ Evi [13]

SAFRAN BOLU EVLERİ



Safranbolu'da mekansal kimliğin kent karakterini oluşturmasına bir örnek

1.2. Bölüm Sonucu

Burada örneklenen ve hatta örneklenemeyen bölgelerimizin geleneksel konutları kendi özgün terimleri ile anılan işlev alanları, bu işlevlere yüklenen anlamlarla birlikte genel kültürel bütünüün bir parçası olarak buldukları bölgede birbirlerine entegre olmaktadır. Diğer yanda bu yapılar süsleme ve ayrıntıları ile çok güçlü olmasa da birbirlerinden ustalıkla ayrılabilirler çevre içinde kültürle bütünleşen ama sahibi ve yapımcısı ile özdeşleşen ayrıcalıklı kimliklerini ortaya koymaktadırlar (Şekil 40).



2. MODERNİZMİN ANADOLU KONUT BİÇİMİNE ETKİLERİ

20. yy başında hızla kentleşen ülkemizde konut ihtiyacı artmış ve Cumhuriyetle birlikte ülkemizde batının değişmekte olan konut anlayışı yerel anlayışın şekillenmesinde önemli ölçüde etkili olmuştur. Modernizm fonksiyonalist dayatmacılıkla hızlı ve ekonomik yapım anlayışını Türk- Anadolu konut anlayışına yerleştirmiş pürizmi, kübizmi ve standartlaşmayı teşvik etmiştir.

Fonksiyonalizm (işlevselcilik): Fonksiyonalizm çağdaş mimarlığın dayandığı temel tasarım ilkelerinin en önemlilerinden olup; esas itibariyle Amerikalı mimar Louis Sullivan(1856-1924) tarafından mimarlıkta kullanılan “ Biçim işlevi izler” (Form follows function) sloganına dayanmaktadır.

Bu anlayış çözümler arayarak “işlevsel” bir yöntemle bir biçim’e ulaşır ve bu biçim mimarlığın üç asal kriterlerinden birisi olan “utilitas” kullanışlık- işlevsellik kriterini yerine getirir. Eğer bu biçim sağlam bir şekilde inşa edilmiş ise rüzgar, zelzele vb. güçlere karşı dayanabiliyorsa o zaman işlevsel bir form-bir bina yaratılmış demektir [15].

Pürizm : Modern mimarlığın öncü eserleri soyut, saf, yalın, arınmış birincil geometrik formlardı. Le Courbusier’in Villa Savoy’ında(1929-31) olduğu gibi; bu esrinde Courbusier soyut,saf, yalın ve süslerden arınmış bir kübü kolonlar üzerine oturtmuştur. Tasarım, tündengelim-rasyonel bir yöntemle gerçekleştirilip, yalın küp’e peşinen karar vermiş, sonradan bölme duvarları ile küpün içerisindeki odalar örgütlenmiştir. Mimarlıktaki bu soyutlama ve köklerini platon estetiğinden alan “pürizm” ilkelerinin etkileri Ludwig mies vander Rohe’de doruk noktasına ulaşmış olup hala geçerliliğini sürdüren bir akım durumundadır [15].

Mies vander Rohe’ye göre Kübizm; “saf, yalın, soyut, geometrik, dik açılı biçimlerle kompozisyonu yaratmak”tır[15].

Wright’ın “Şelale Evi ” yine kübizm ve pürizmde en etkili örnek olarak şekil 41-b’de görülmektedir. Corbu’ nun Villa Roche’u da özellikle önemli olmuştur. Bu arada iç mekanların şekil almasında Türk Evinin orta mekanının ortadan kalkmasına, odaların koridor adı verilen sirkülasyon alanları boyunca dizilmesine etkili olan konut örneklerinin

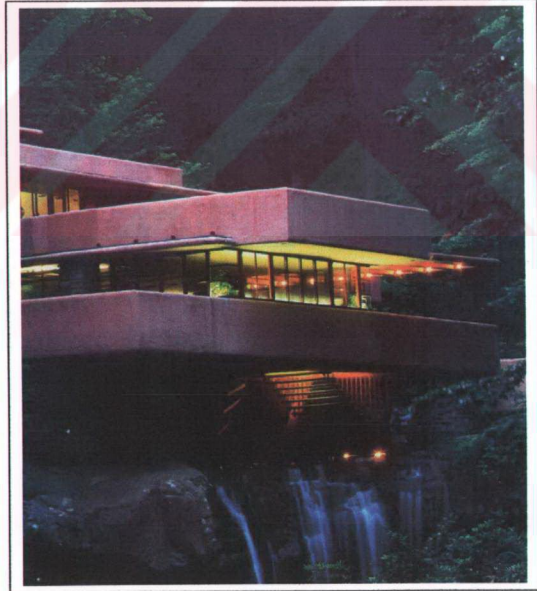
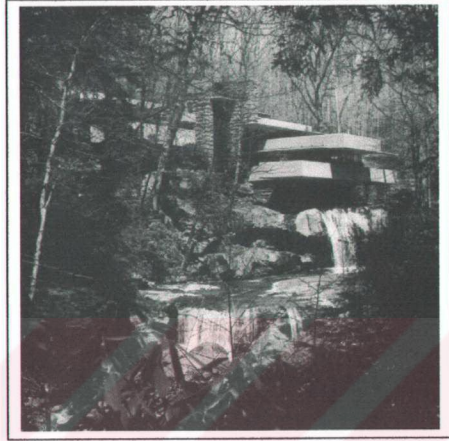
tümü tablo 1’de gözler önüne serilmektedir. Konut iç örgütlenmesinde Batının etkisinin çok güçlü yaşanmış olduğu bu tablodan açıkça anlaşılmaktadır.

Modül anlayışı Lutyens, Le Corbusier, Mies ve Meier’ in konutlarında açıkça okunmaktadır. Geleneksel Anadolu konutunda’ki orta mekan, ince uzun bir dikdörtgen haline gelmektedir. Wright’ın Willet malikanesi, Shindler’in Lovel Beach evi, Loos’un Müller evi, Rudolph’un Milam evi buna açıkça kaynak teşkil etmektedir. Gece ve gündüz mekanlarının tek kat üzerine yapılan planlarda tamamen ayrılmasında Batı konutunun ne denli etkili olduğu evrimsellik izleyen tablodaki örneklerden açıkça belli olmaktadır (Tablo 1).

Bu hususta etkilerin hangi mimarların hangi konutlarında ve hangi kavramların ağırlıklı olduğu bu bölümde açıkça ortaya konmaktadır.

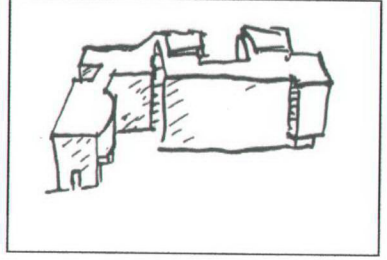
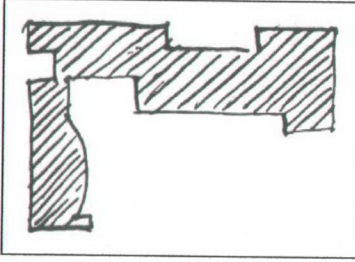


ULUSLAR ARASI MİMARLARIN MODERN KONUT ÖRNEKLERİ



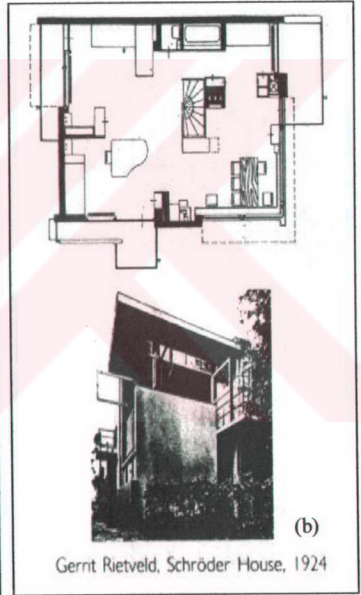
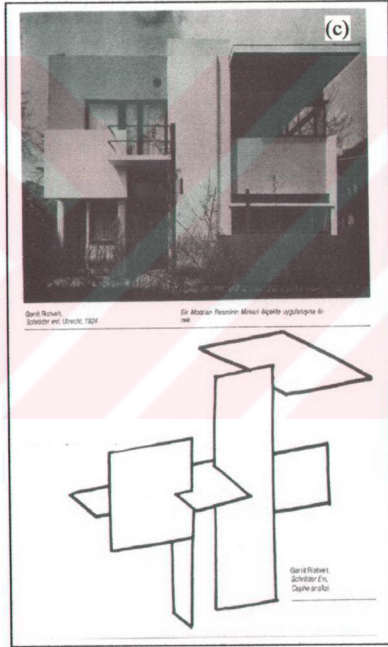
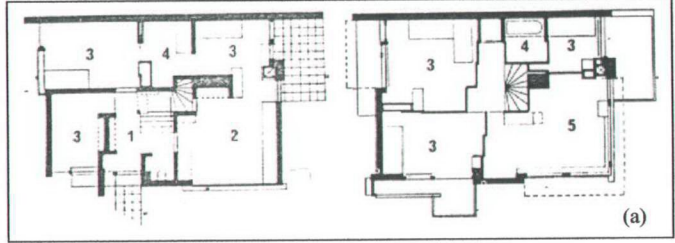
Şekil 42. Frank Lloyd Wright Şelale Evi Pensilvanya 1936 [15]

ULUSLAR ARASI MİMARLARIN MODERN KONUT ÖRNEKLERİ



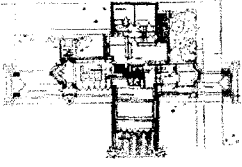
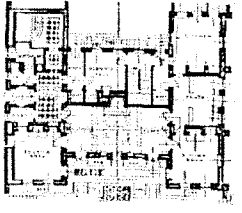
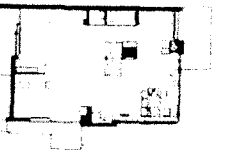


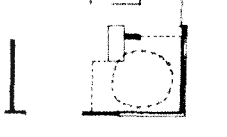
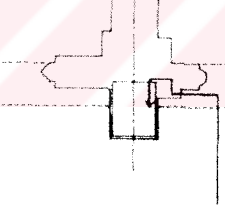

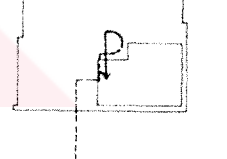
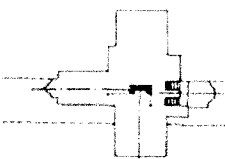
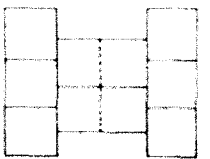
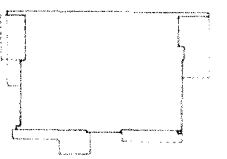

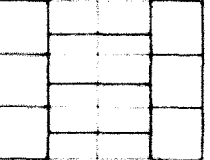
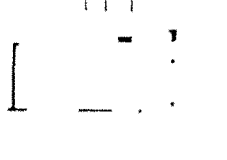
Le Courbisier , Villa La Roché 1923

ULUSLAR ARASI MİMARLARIN MODERN KONUT ÖRNEKLERİ


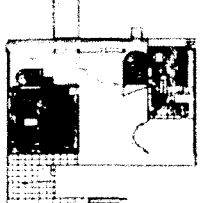
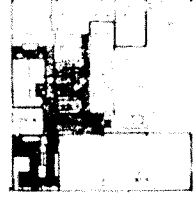




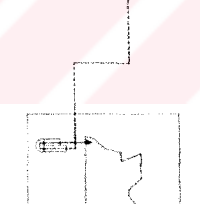
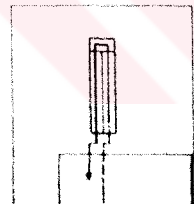
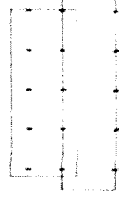
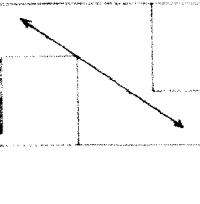
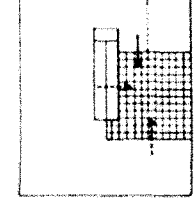

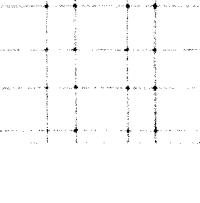
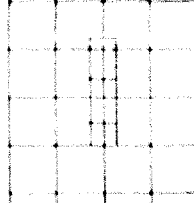


Şekil 44. Gerrit Rietveld Schröder Evi 1924 , a) ve b) [17] , c)[15]

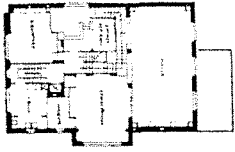
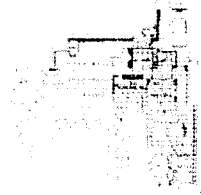
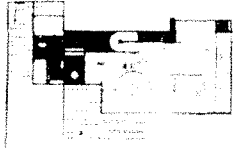
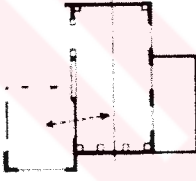


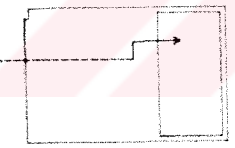

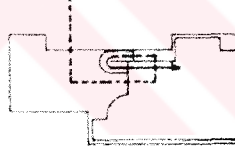
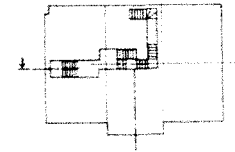
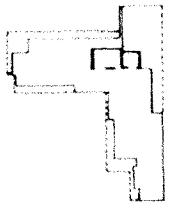
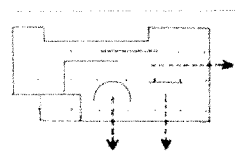


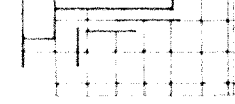
Tablo 1. 1900'den Günümüze Modern Mimarinin Uluslararası Uç Mimarların Karşılaştırmalı konut örnekleri [18]

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Willits Residence 1902 Wright	Ednaston Manor 1912 Lutyens	Schröder House 1924 Rietveld
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölmelerin Bütünlenmesi			
Yapı			

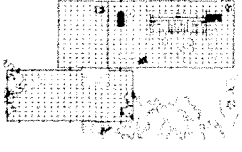
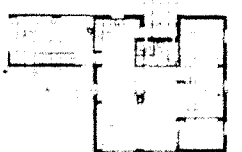

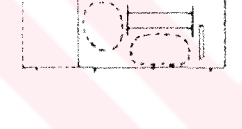


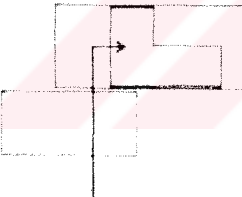

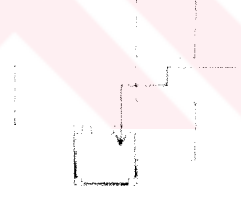
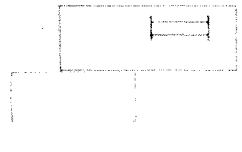


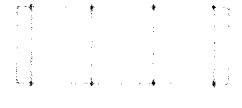


Tablo 1'in Devamı

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Level Beach House 1926 Schindler	Villa a Garches 1927 Le Corbusier	Villa Soveye 1929 Le Corbusier
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölmelerin Bütünlenmesi			
Yapı			

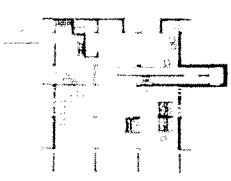
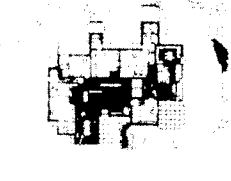
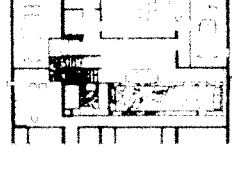



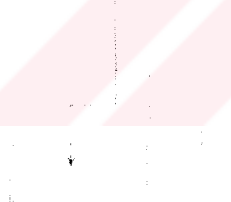

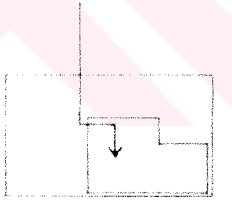

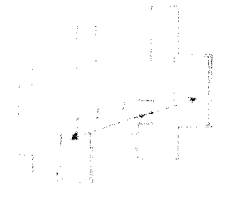
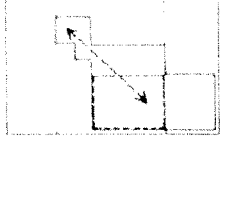
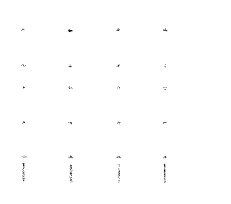
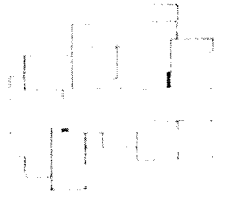
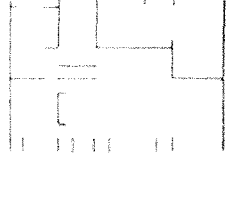
Tablo 1'in Devamı

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Müller House 1930 Loos	Jacobs's Residence 1937 Wright	Tugendha House 1930 Mies
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölmelerin Bütünlenmesi			
Yapı			

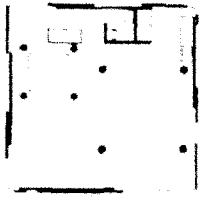
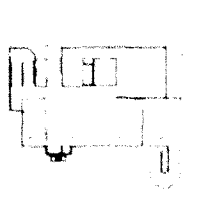
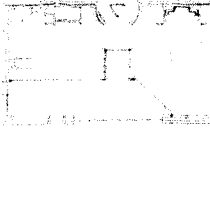
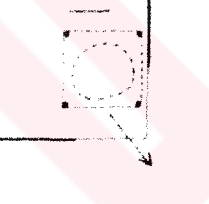

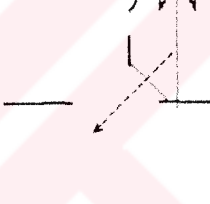
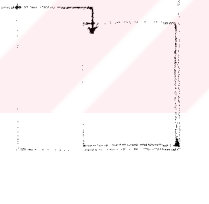
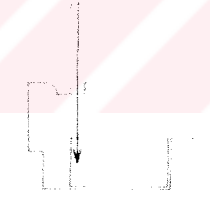
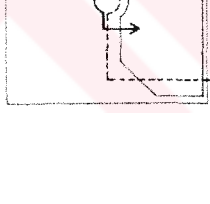
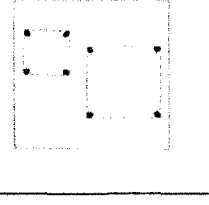
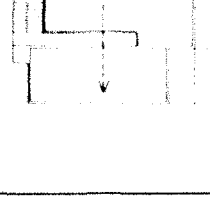
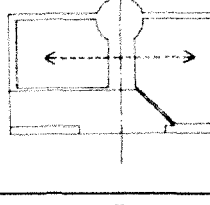
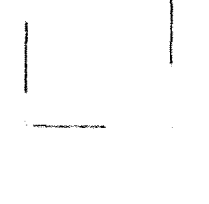
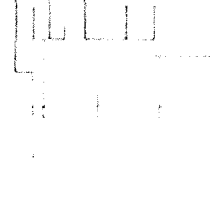
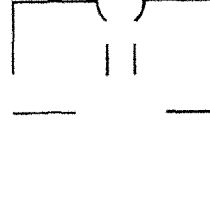
Tablo 1'in Devamı

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Fransworth House 1950 Mies	Maison Fueter 1956 Le Corbusier	Adler house 1956 Le Corbusier
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölümlerin Bütünlenmesi			
Yapı			

Tablo 1'in Devamı

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Villa Shodhan 1956 Le Corbusier	Maison Louis Carre 1959 Aalto	Milam House 1960 Rudolph
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölmelerin Bütünlenmesi			
Yapı			

Tablo 1'in Devamı

Bağımsız Evlerin Karşılaştırmalı Analizi	Moore House 1962 Moore	Smith House 1967 Meier	House at Massagno 1981 Botta
Plan			
Oturma Odası Yada Ana Mekan			
Oturma Odasının Pozisyonu ve Yaklaşım Yönü			
Bölümlerin Bütünlenmesi			
Yapı			

3. BATININ KONUT ANLAYIŞIMIZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

3.1 Planlı Yaklaşımlar

Bu bölümde en erken örneklerden kalkılarak ülkemizde konut biçiminin nasıl bir değişime uğradığı ortaya konmaktadır.

En erken örneklerden bir tanesi 1938'e kadar Atatürk'ün özel mimarı olarak ve 1966'lara kadar DGSA'da öğretim üyesi ve serbest mimar olarak çalışan Seyfi Arkan'a aittir (Şekil 45,46).

İşçi sitelerinde uygulanan Arkan anlayışı modül ve standarda dayalı yalın bir kübizmdir. 1947-52 yılları arasında uygulanan Emlak ve Kredi Bankası'nın Levent Evleri projesi yine aynı anlayışın biraz daha yöre çatı biçimiyle desteklenmiş olmasından ibarettir.

Daha sonra geliştirilen az ve çok katlı apartmanlar ülkemizde arsa değerinin çok yüksek olmasıyla yavaş yavaş apartmanlaşmaya gidişin erken örnekleridir. Bu ise şekil 51,52,59,60-62'de görülmektedir.

“Uluslar arası sitil ’in Ülkemizde yaşanmış ve yaşanmakta olması birlikte getirdiği malzeme ve yapım tekniğinin de benimsenmiş olması” tespiti bir diğer etkiyi göstermektedir.[19]

Kübist ve pürist anlayış ekonomik kaygılarla da birleşerek egemenliğini sürdürmektedir.

Buraya kadar değinilen modernleşme süreci içindeki konut anlayışının Anadolu'ya yayılmasında yine çok erken örneklerden bir tanesi Seyfi Arkan'ın Adana Ucuz Evler mahallesidir(Şekil 54-56).

Bu yaygınlaşan tarza bankalar da “ ikramiye evleri” yoluyla hizmet etmektedir (Şekil 58).

Bu yıllarda İstanbul’ da ise apartmanlaşma giderek artmaktadır (Şekil 57).

Apartmentlaşma modern ilkeler çerçevesinde başarılı örneklerinden ilkini ülkemizde yine Emlak ve Kredi Bankası aracılığı ile Ataköy’de vermiştir. Bunu izleyen göreceli olarak başarılı örnekler arasında Oran Sitesi sayılabilir (Şekil 59-63).

ZONGULDAK İŞÇİ EVLERİ SİTESİ

M.K.I. AMELE EVLERİ MAHALLESİ UMUMİ PLANI

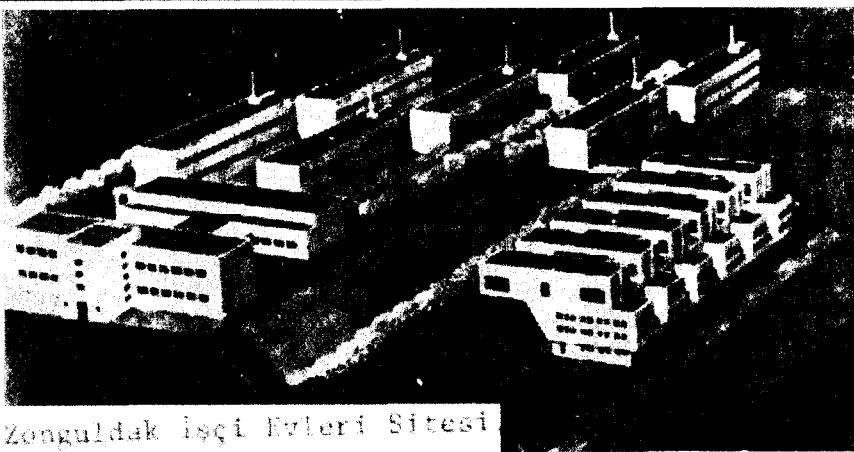


Amele evleri, ilkokul, mutfak ve çamaşırılık binası.

Hazır - Zonguldak

Mimar Seyfi Arkan

Zonguldak İşçi Evleri Sitesi,
vaziyet planı Seyfi Arkan, 1935



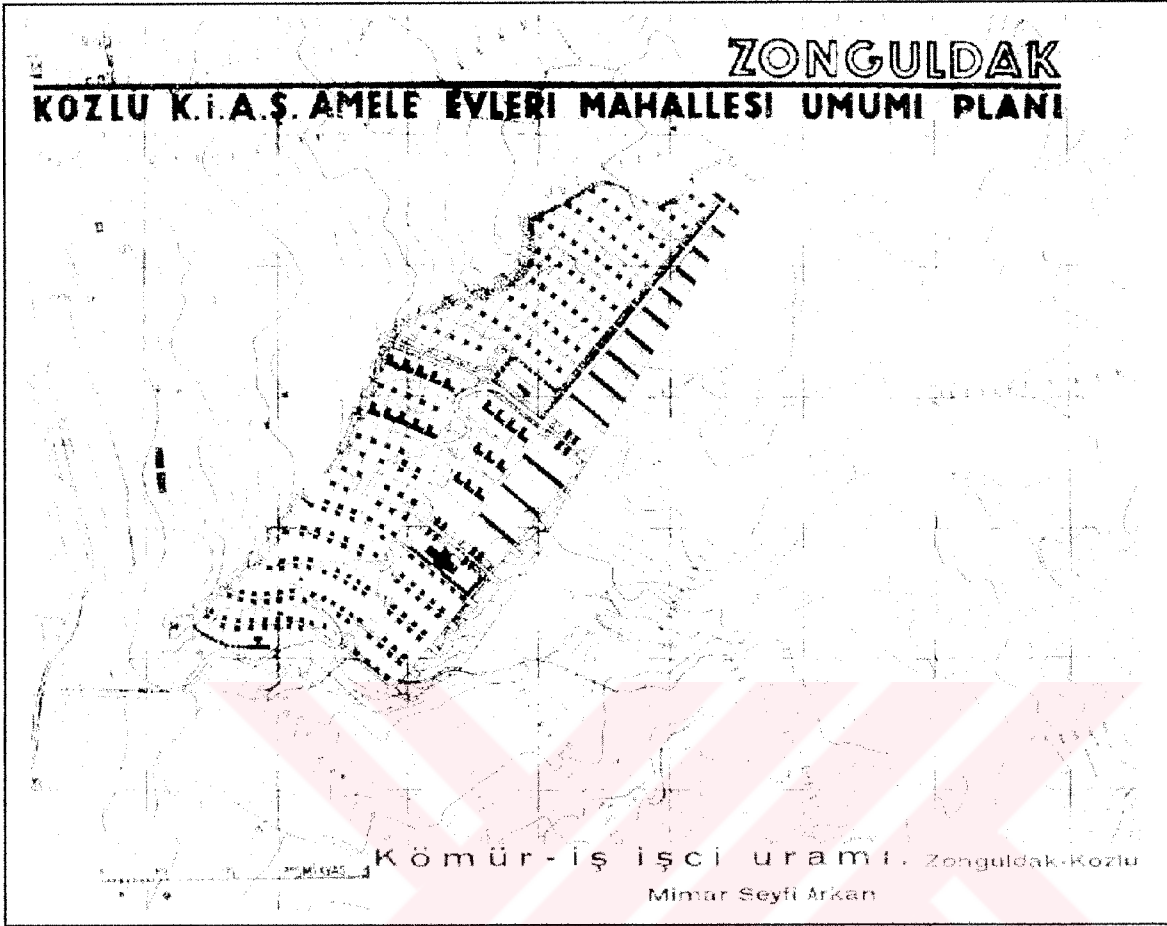
Zonguldak İşçi Evleri Sitesi
maket

Seyfi Arkan, 1935

Şekil 45 . Zonguldak İşçi Evleri Sitesi 1935 [20]

ZONGULDAK
MİMARİ
KURUMU

ZONGULDAK İŞÇİ EVLERİ SİTESİ



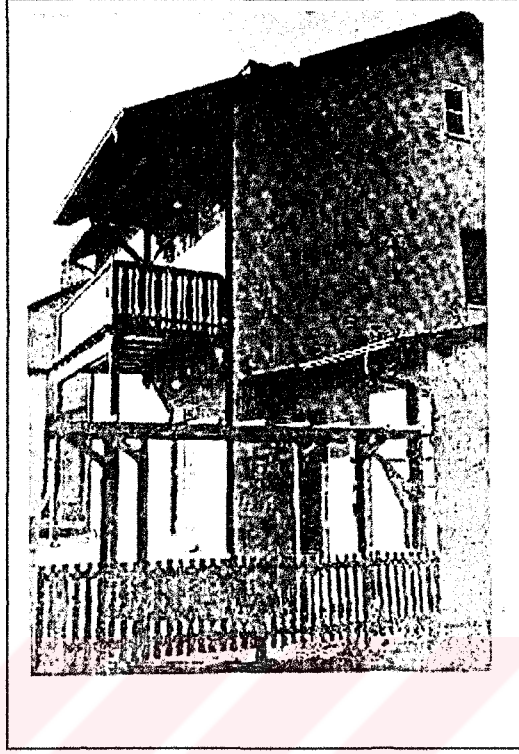
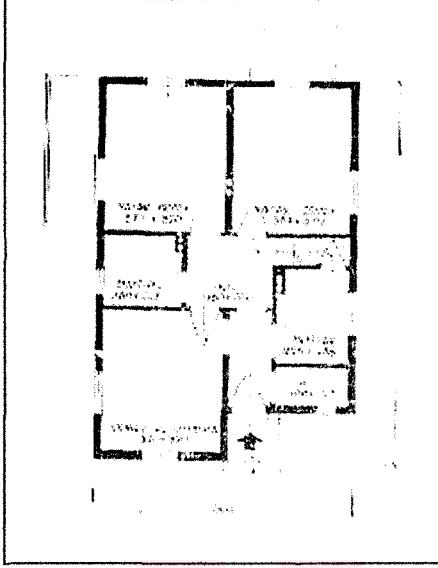
Şekil 46 . Zonguldak –Kozlu Kömür İşçi Evleri Sitesi -1936 [21]

LEVET-I EVLERİ



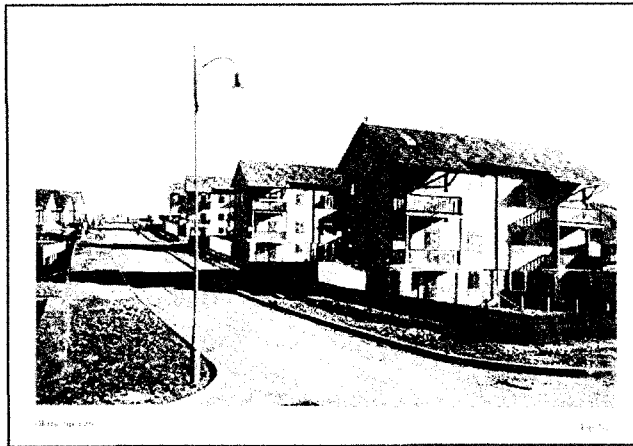
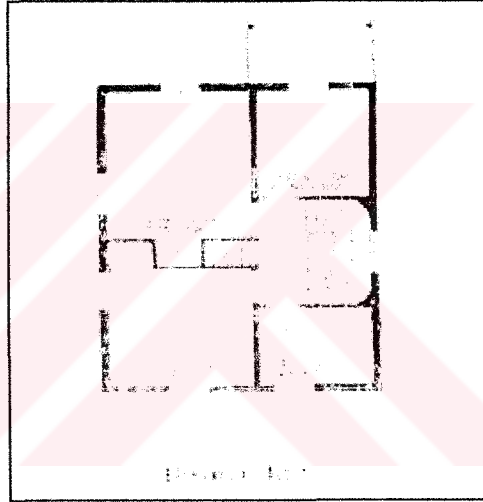
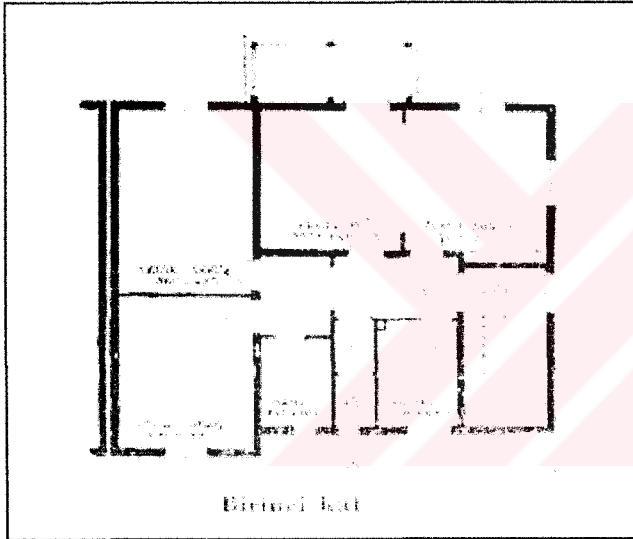
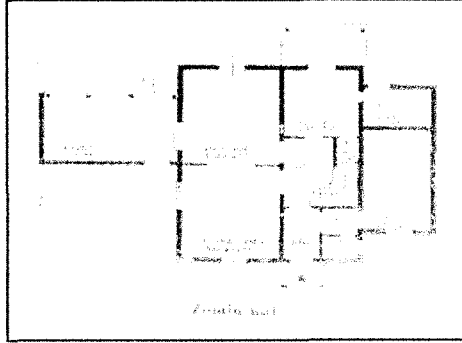
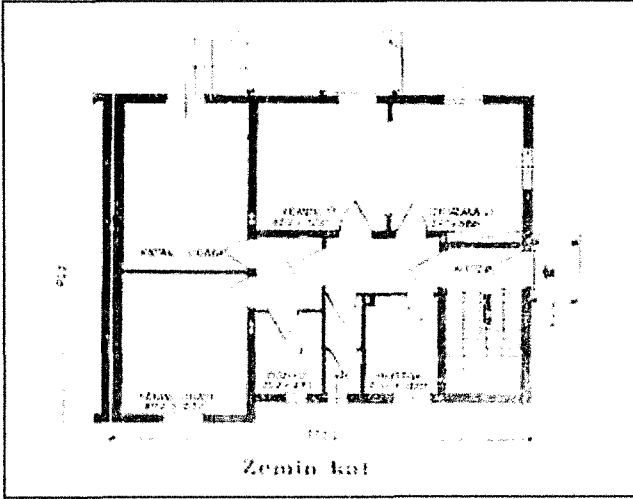
Şekil 47 . Levent Konut Yerleşmesi-I 1947 – 1952 [20]

LEVET-I EVLERİ



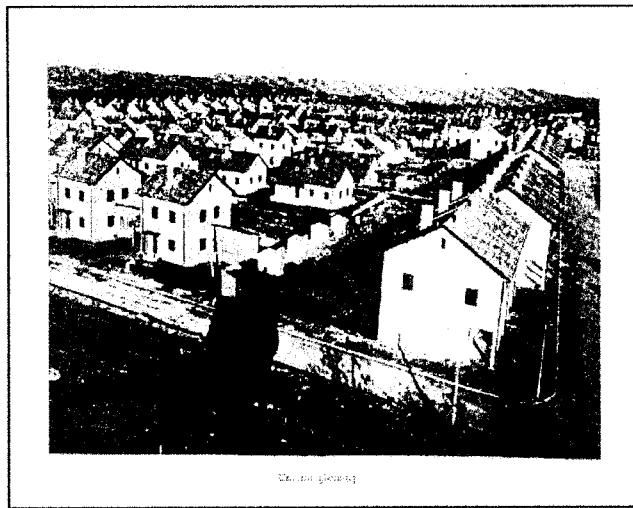
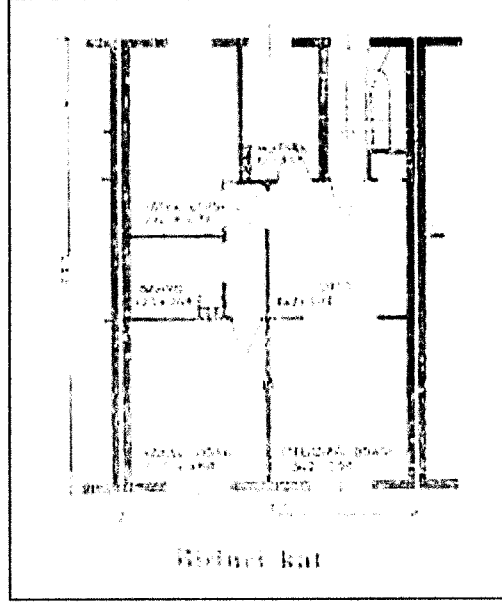
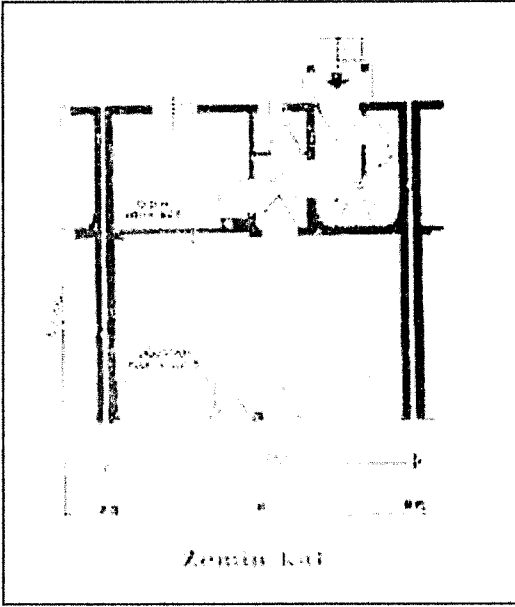
Şekil 48 . Levent Konut Yerleşmesi -II [20]

LEVET-I EVLERİ



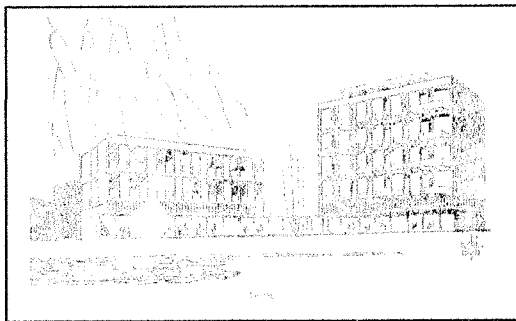
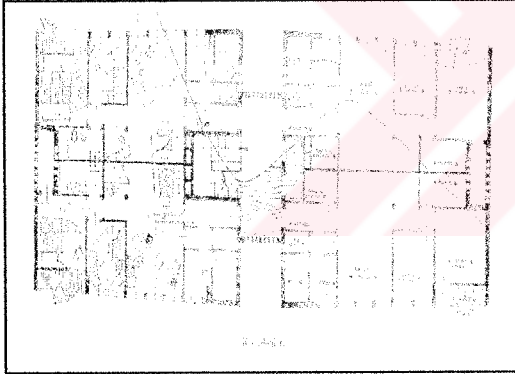
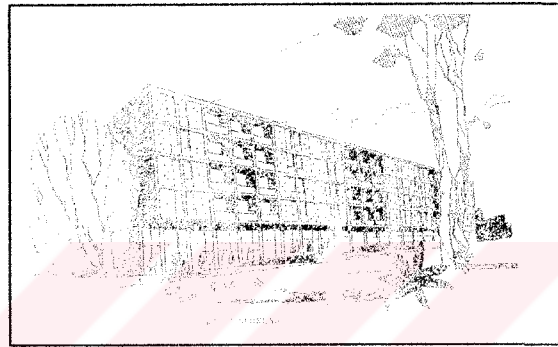
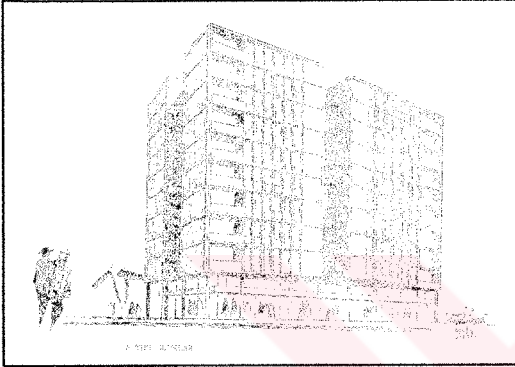
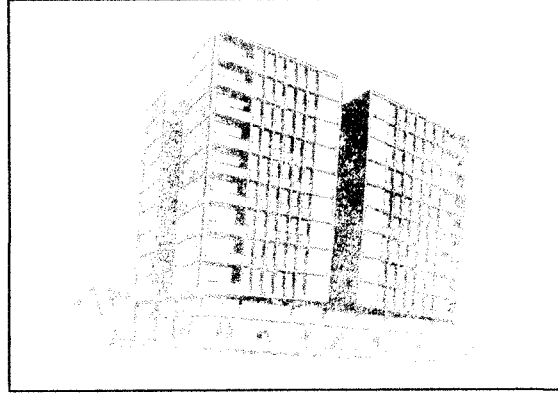
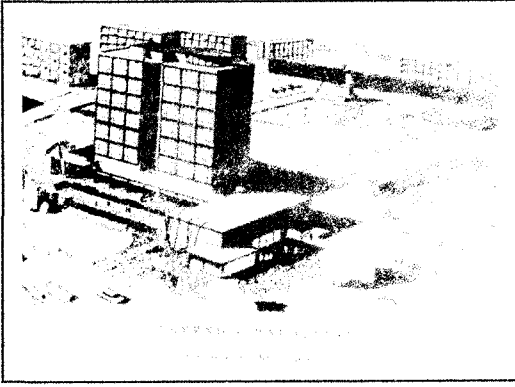
Şekil 49. Levent Konut Yerleşmesi-III [20]

LEVET-I EVLERİ



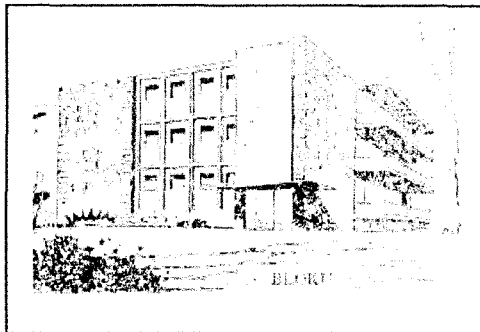
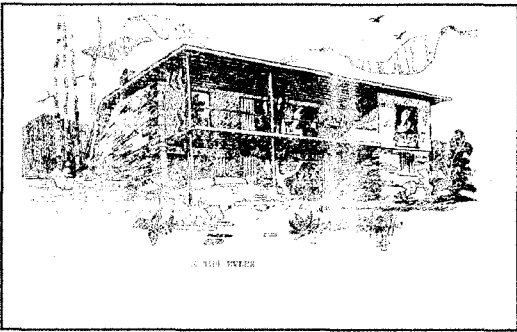
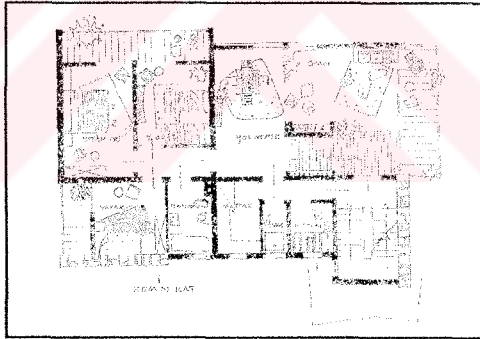
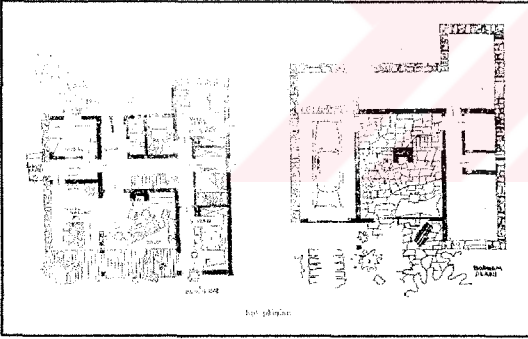
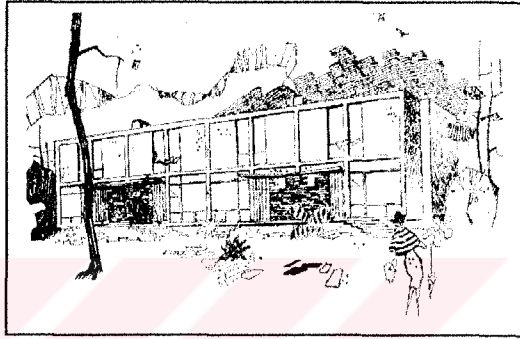
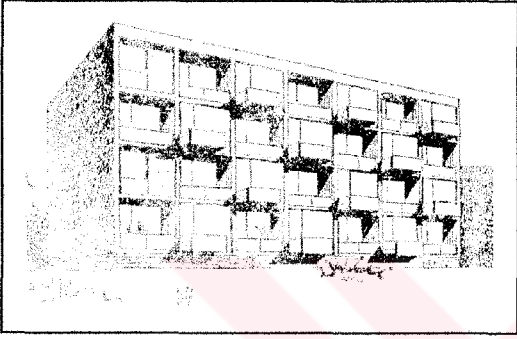
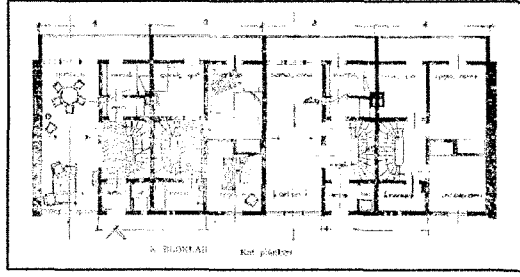
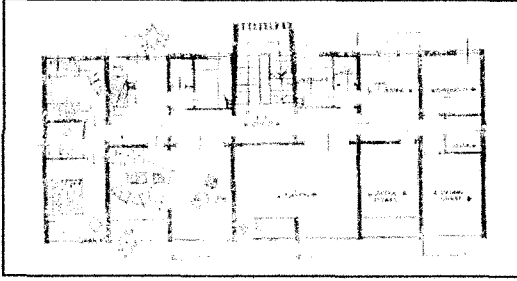
Şekil 50 . Levent Konut Yerleşmesi- IV [20]

LEVET-IV EVLERİ



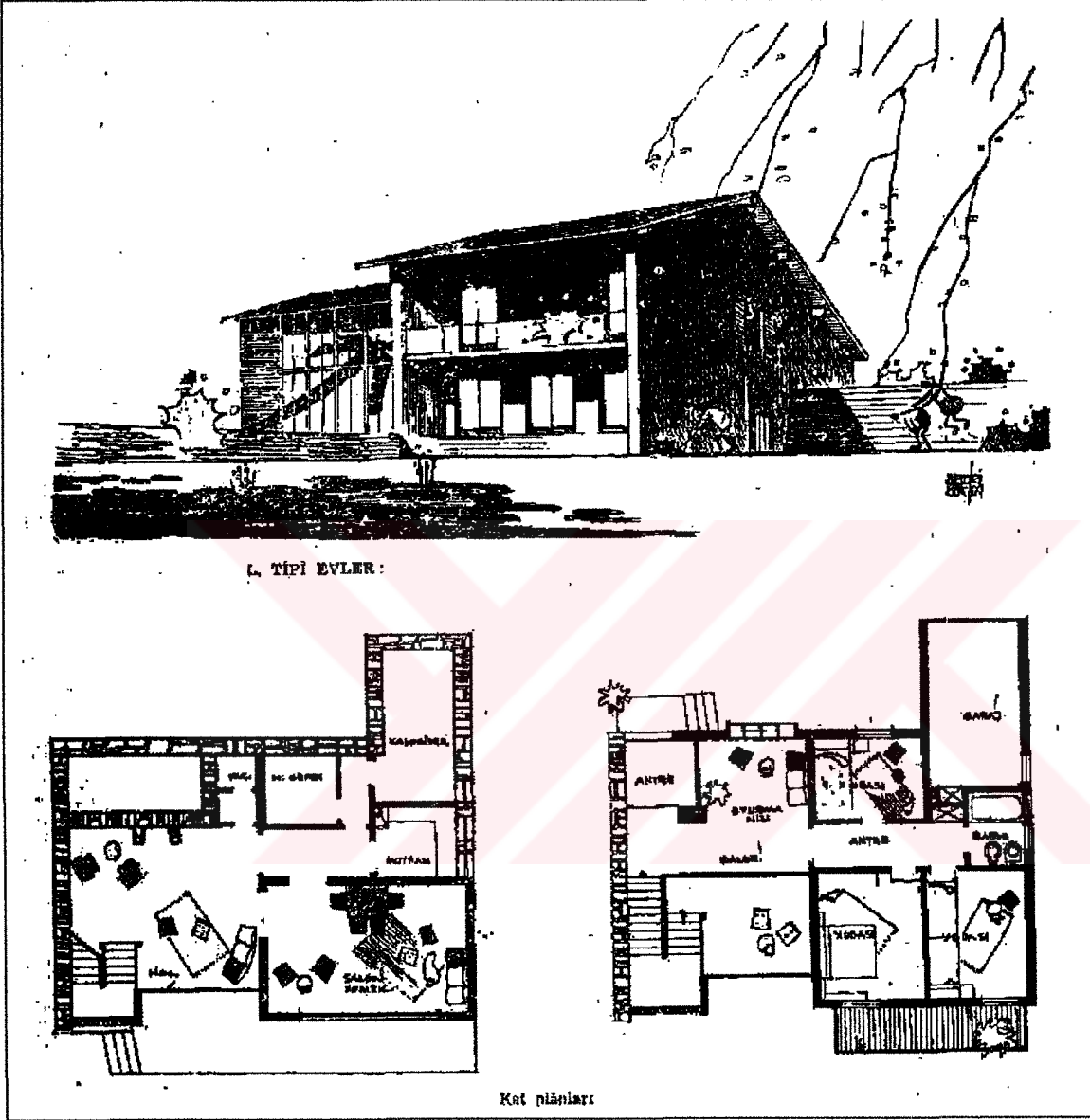
Şekil 51 . Levent Konut Yerleşmesi- V [20]

LEVET-IV EVLERİ



Şekil 52. Levent Konut Yerleşmesi-VI [22]

LEVET-IV EVLERİ

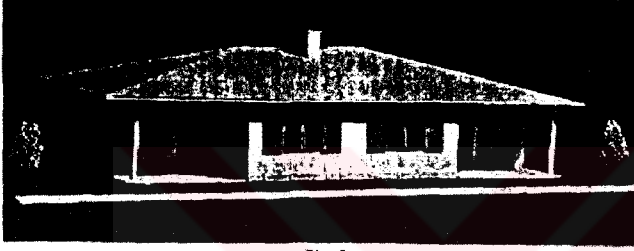
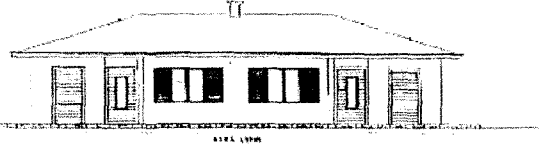
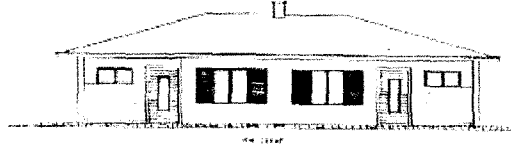
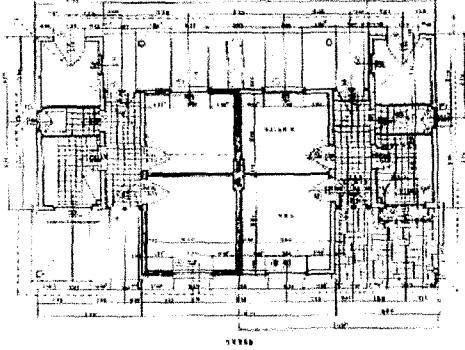


Şekil 53 . Levent Konut Yerleşmesi- VII [22]

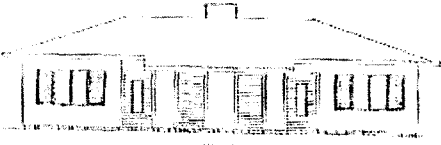
ADANA UCUZ EVLER MAHALLESİ

Adanada ucuz evler mahallesi

Y. Mimar Seyfi Arkan



Tıp A.
PİAn, ön, arka görünüşler ve model



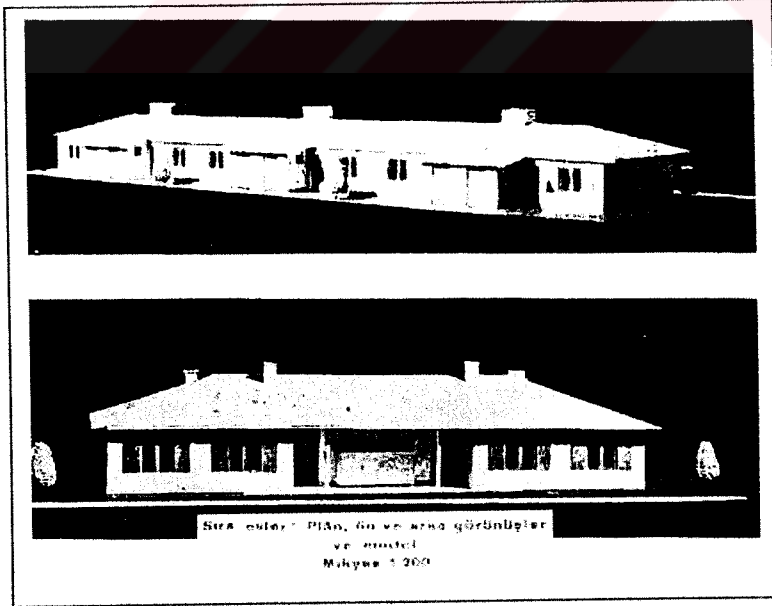
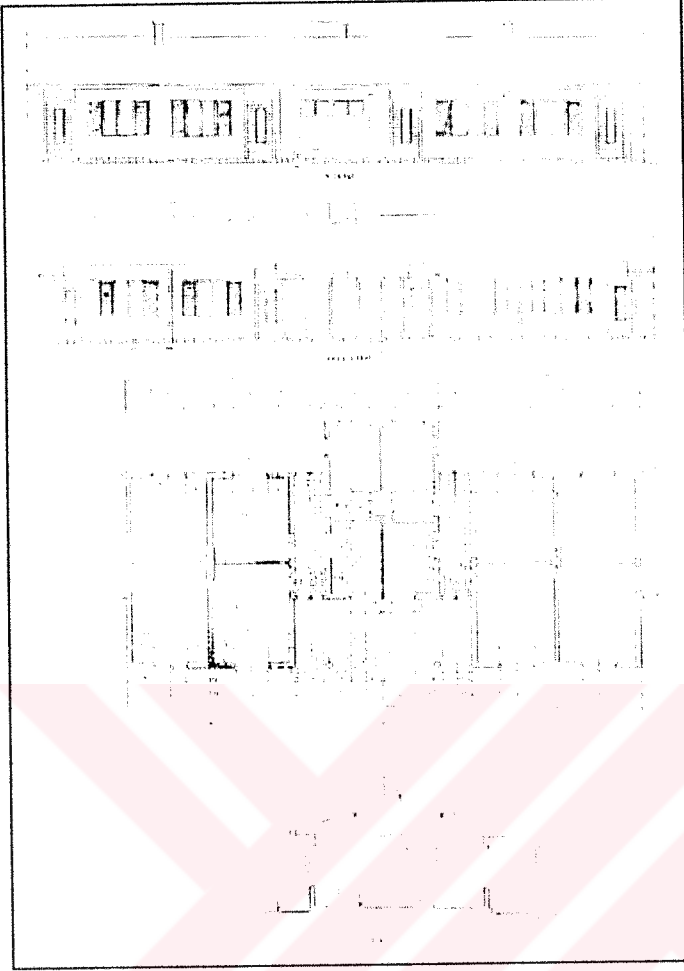
B. tipi bitişik evler
Model, ön, arka görünüşler ve pİAn

ADANA UCUZ EVLER MAHALLESİ



Şekil 55 . Adana Ucuz Evler Mahallesi, Seyfi Arkan-II [23]

ADANA UCUZ EVLER MAHALLESİ



Şekil 56 . Adana Ucuz Evler Mahallesi, Seyfi Arkan -III [23]

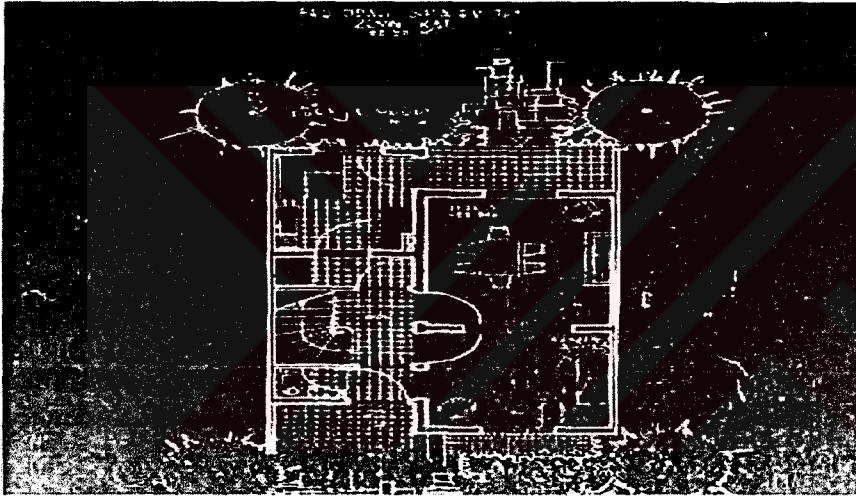
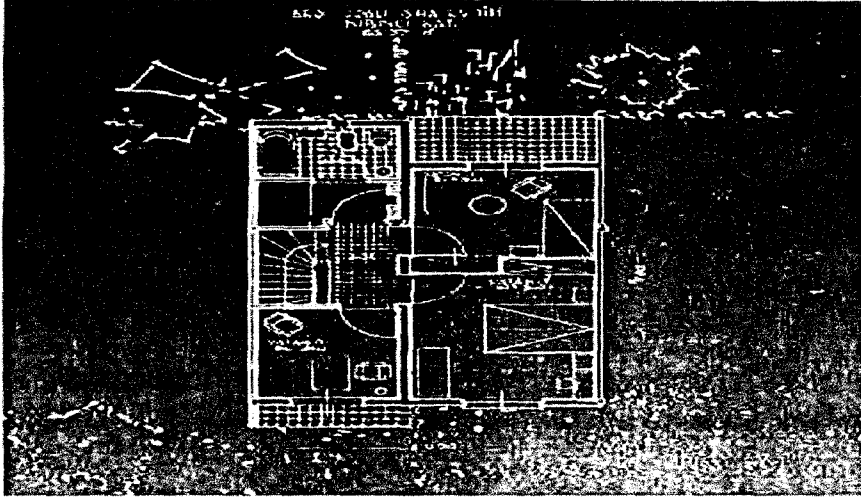
TAKSİMDE BİR KİRA EVİ



Şekil 57. Taksimde Bir Kira Evi [23]

TÜRK TİCARET BANKASI İKRAMİYE EVLERİ

TÜRK TİCARET BANKASI İKRAMİYE EVLERİ
Y. Mimar Muallim Seyfi Akyaz



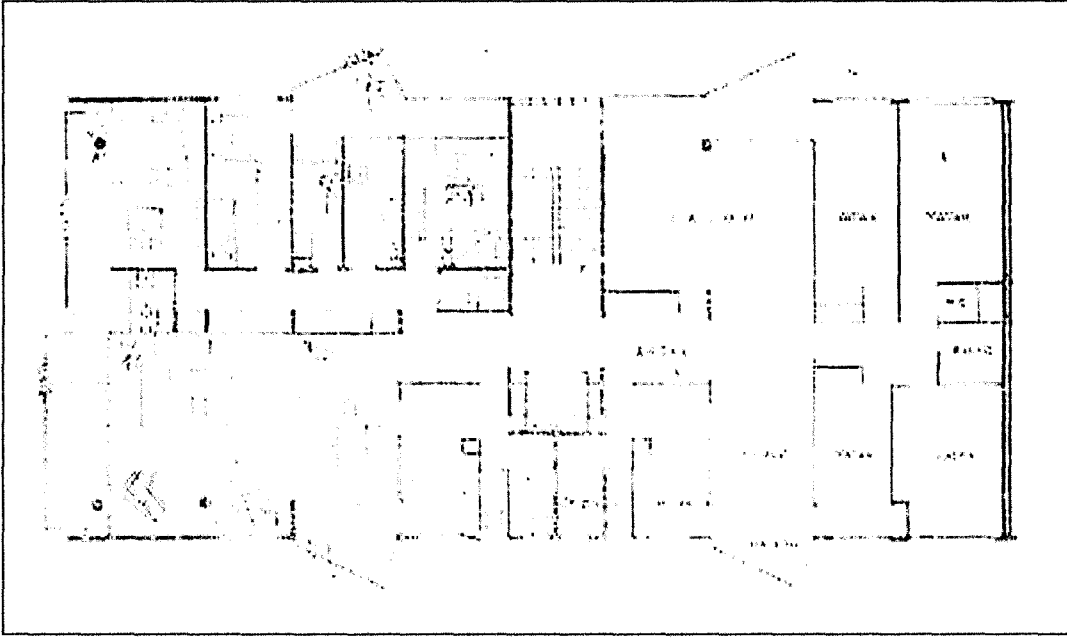
Kat planları



Çeşite

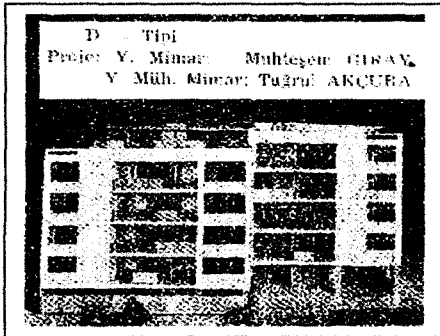
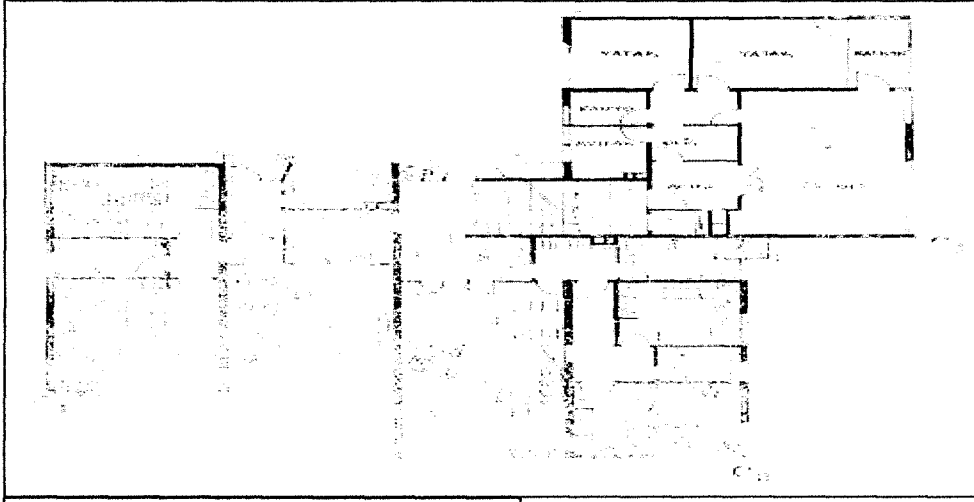
Şekil 58 . Türk Ticaret Bankası İkramiye Evleri [24]

ATAKÖY KONUTLARI



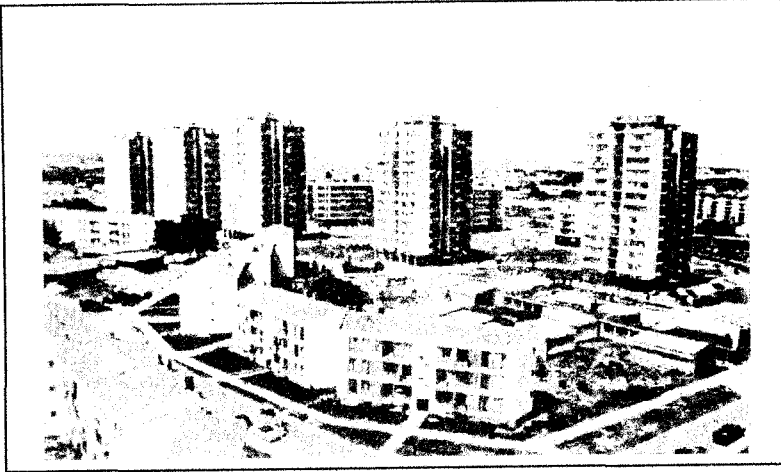
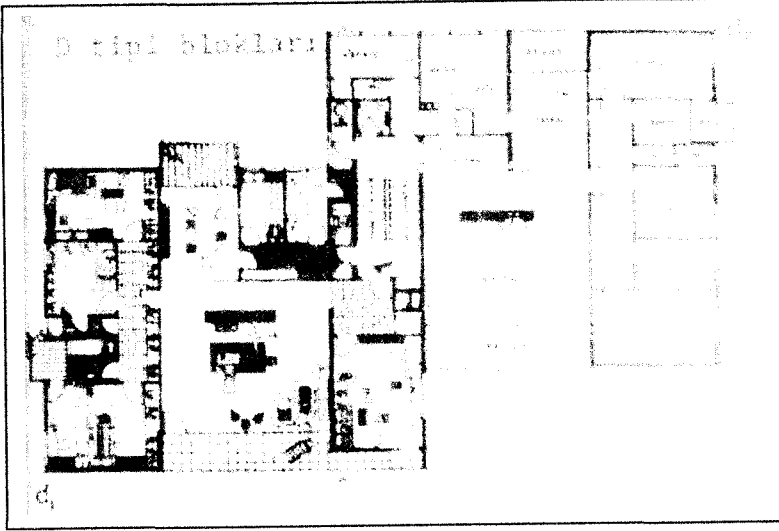
Şekil 59 . Ataköy Konutları f tipi 1958 [25]

ATAKÖY KONUTLARI



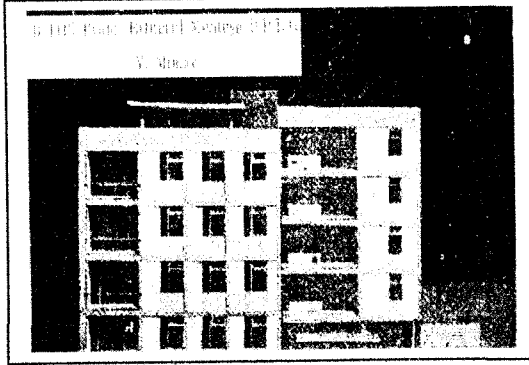
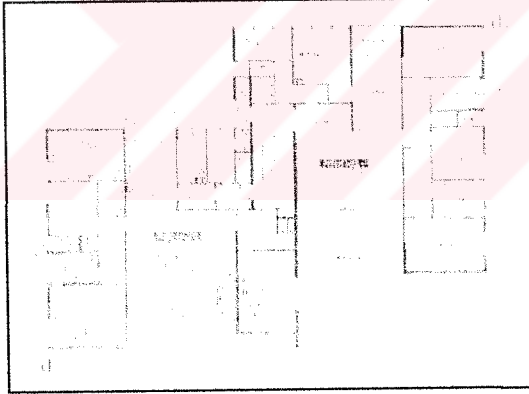
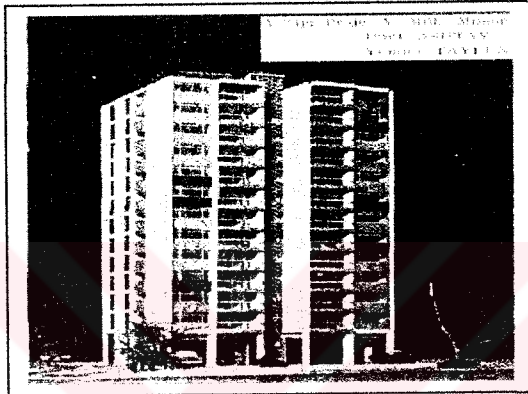
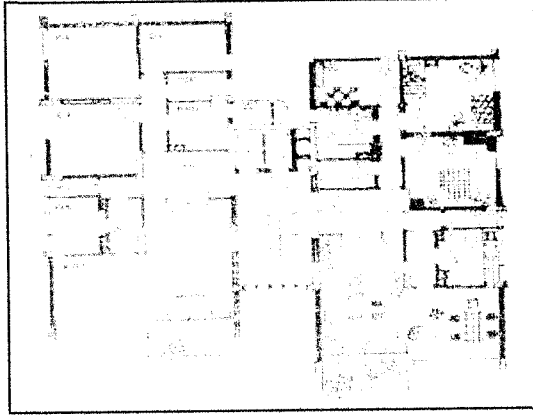
Şekil 60 . Ataköy Konutları c-d tipi 1958 [25]

ATAKÖY KONUTLARI



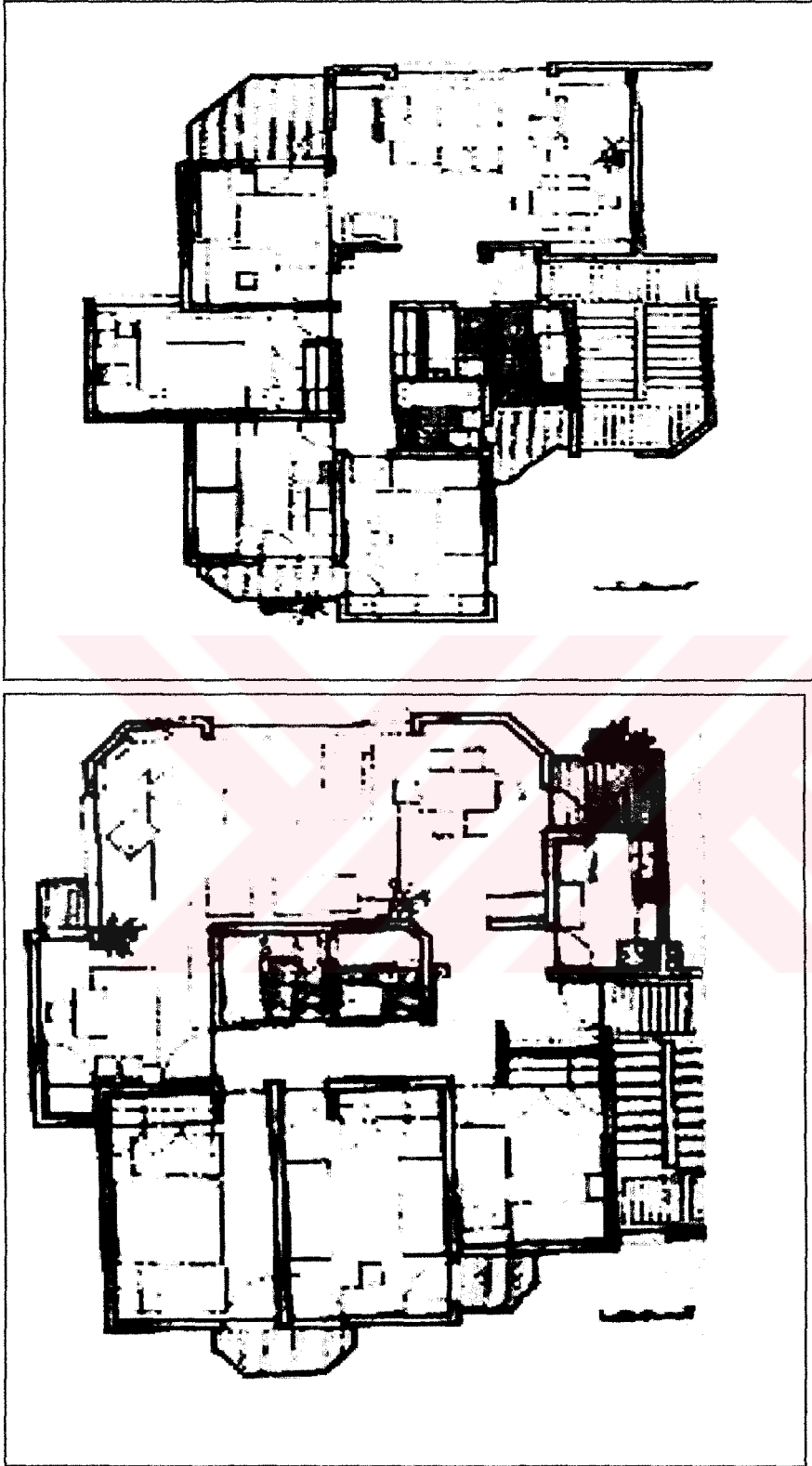
Şekil 61 . Ataköy Konutları d-b tipi 1958 [25]

ATAKÖY KONUTLARI



Şekil 62 . Ataköy Konutları a-b Tipi 1958 [25]

ORAN TOPLU KONUTLARI



Şekil 63 . Or-An Toplu Konutları [20]

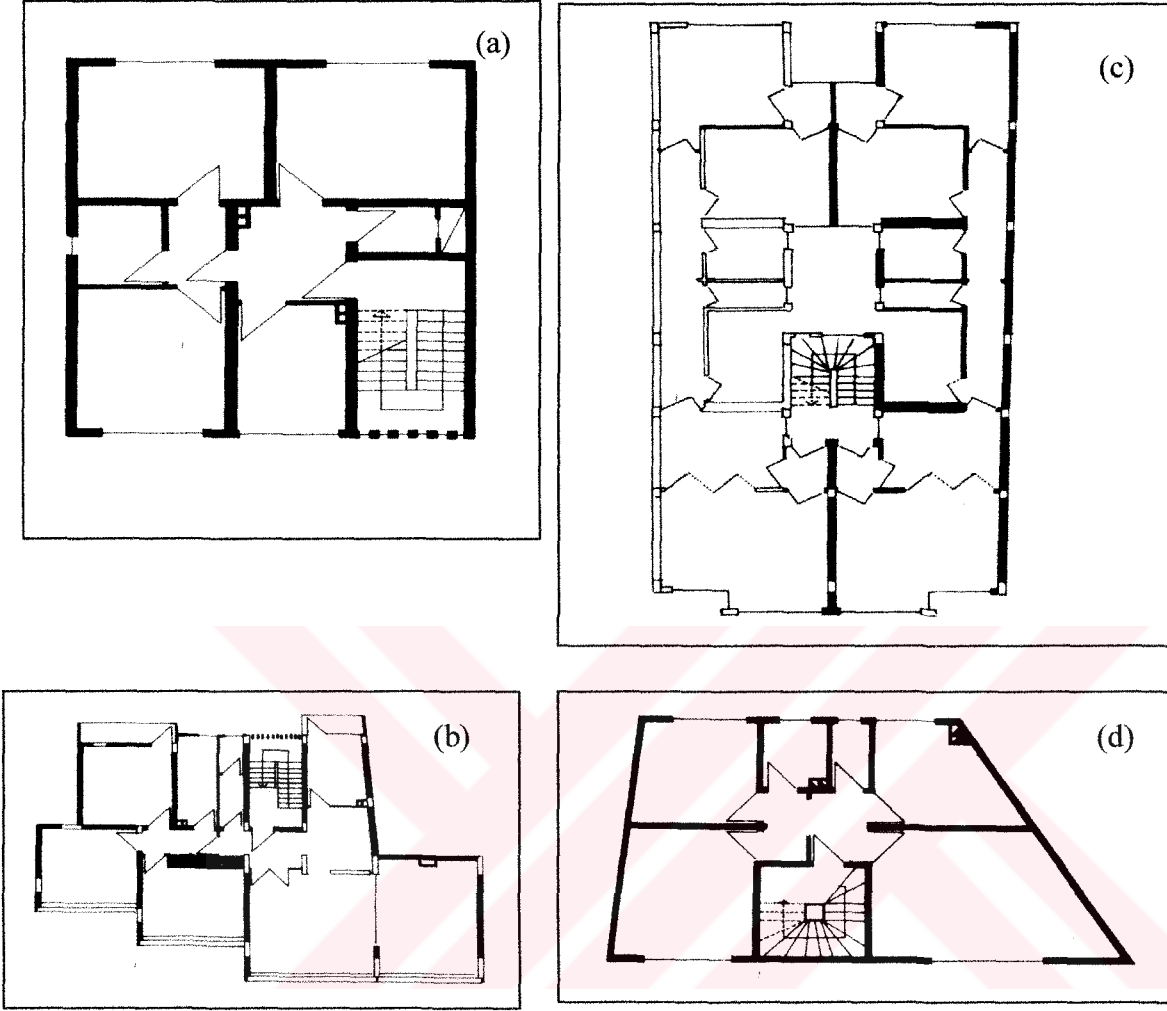
3.2 . Batılılaşma Hareketinin Taşraya Etkileri: Tekil ve Plansız Yaklaşımlar

Batılılaşma taşraya lojmanlar bağlamında taşınmıştır. Ancak bunların sayısı azdır, Batılılaşma taşraya ustalar ve yetkin olmayan teknikerler aracılığıyla ve bu ölçüde daha az seçkin bir biçimde ulaşmıştır.

Bu bağlamda taşradaki yapılar yıllara göre seçilen Trabzon kent içi apartman örnekleri üzerinden incelenmiştir. Bu incelemede Trabzon Belediyesi arşivinden yararlanılmıştır.

Bu örneklerden “ Kentleşmeyle birlikte mahremiyet gereksinmesi bir anlamda artma göstermektedir” [26] tespiti kent içi apartman örneklerinde sıkça gözlemlenmektedir. Bu örneklerden geleneksel Anadolu evindeki rahat orta mekanların, çok yararlı depo ve kilerlerin yok olduğu, mutfak ve odaların istenmeyecek derecede daraldığı açıkça anlaşılmaktadır. Bu ise şekil 64-67 ‘de görülmektedir.

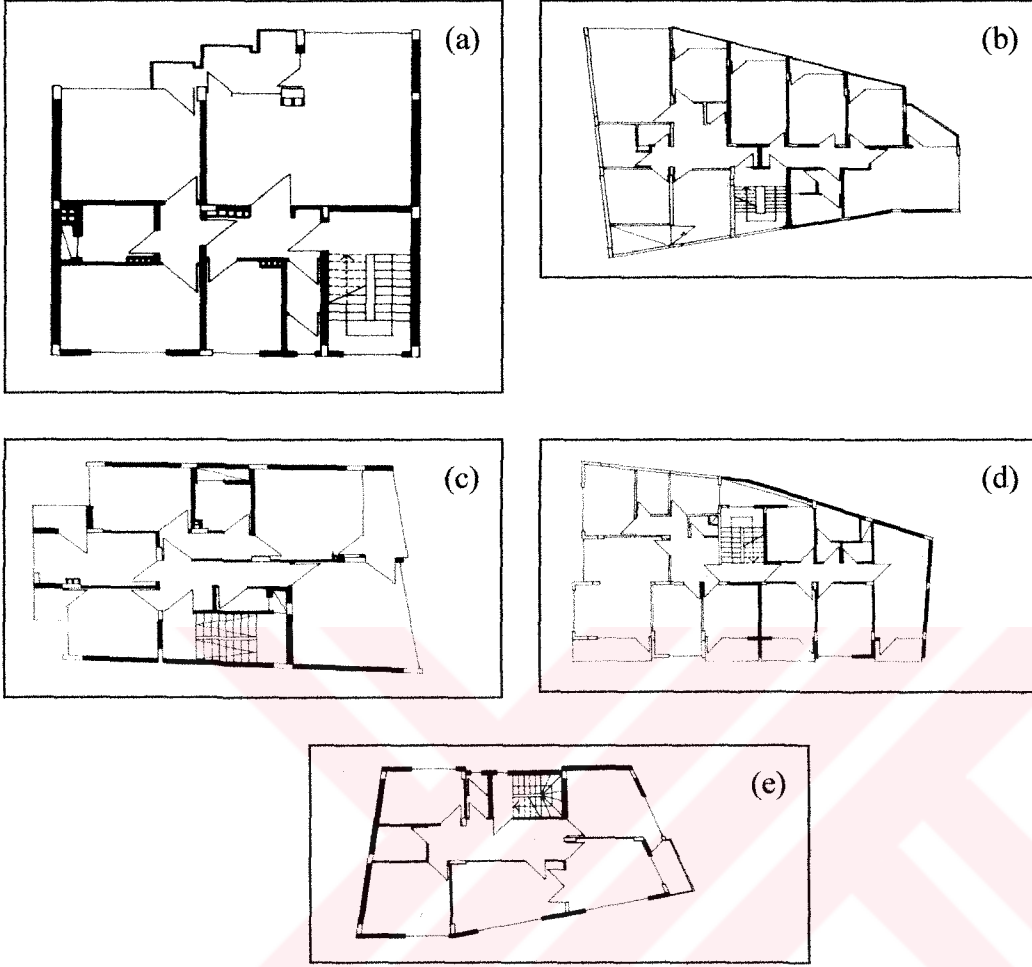
1961-1970'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri



	Mahallesi	Ada No	Pafta No	Parsel No	Sahibi	Yılı
(a)	İskenderpaşa	-----	49	5-6	Agah Gürkan	1966
(b)	Kemerkaya	263	47	34	Recai Atalar	1962
(c)	Kemerkaya	262	---	54	Sonay Çavuşoğlu	1965
(d)	Yeni Cuma	232	78	4	Faik Yılmaz	1970

Şekil 64. 1961-1970'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri[27]

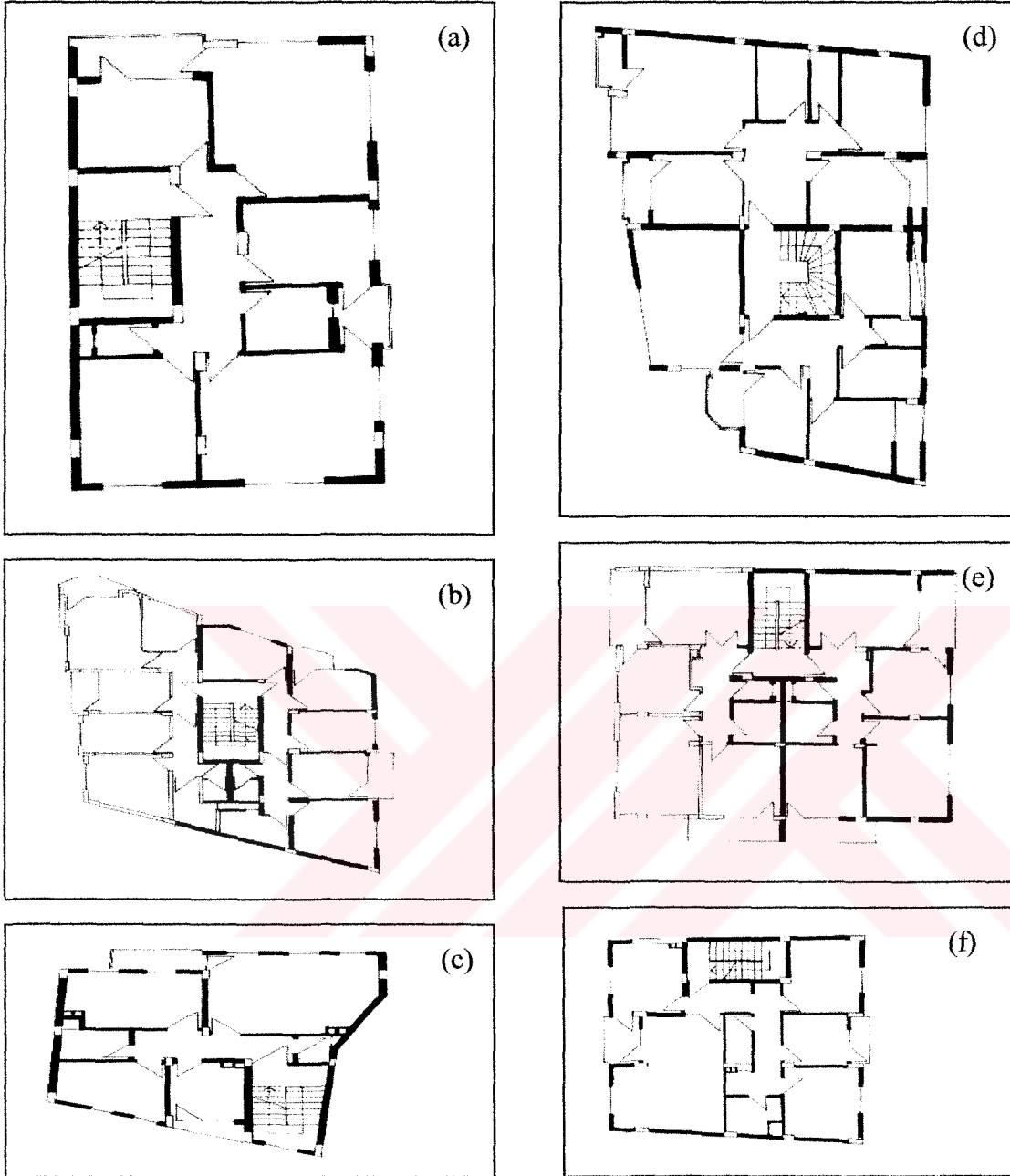
1971-1980'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri



	Mahallesi	Ada No	Pafta No	Parsel No	Sahibi	Yılı
(a)	Cumhuriyet	202	38	95	Mehmet Yolmaz	1979
(b)	Çarşı	34	192	61	Remzi Yavuz	1979
(c)	Erdoğdu	471	104	59	Hasan Uçuk	1975
(d)	Gazipaşa	237	42	54	Mehmet Kolsuz	1980
(e)	Yeni Cuma	224	79	119	Sevim Okluk	1977

Şekil 65. 1971-1980'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri[27]

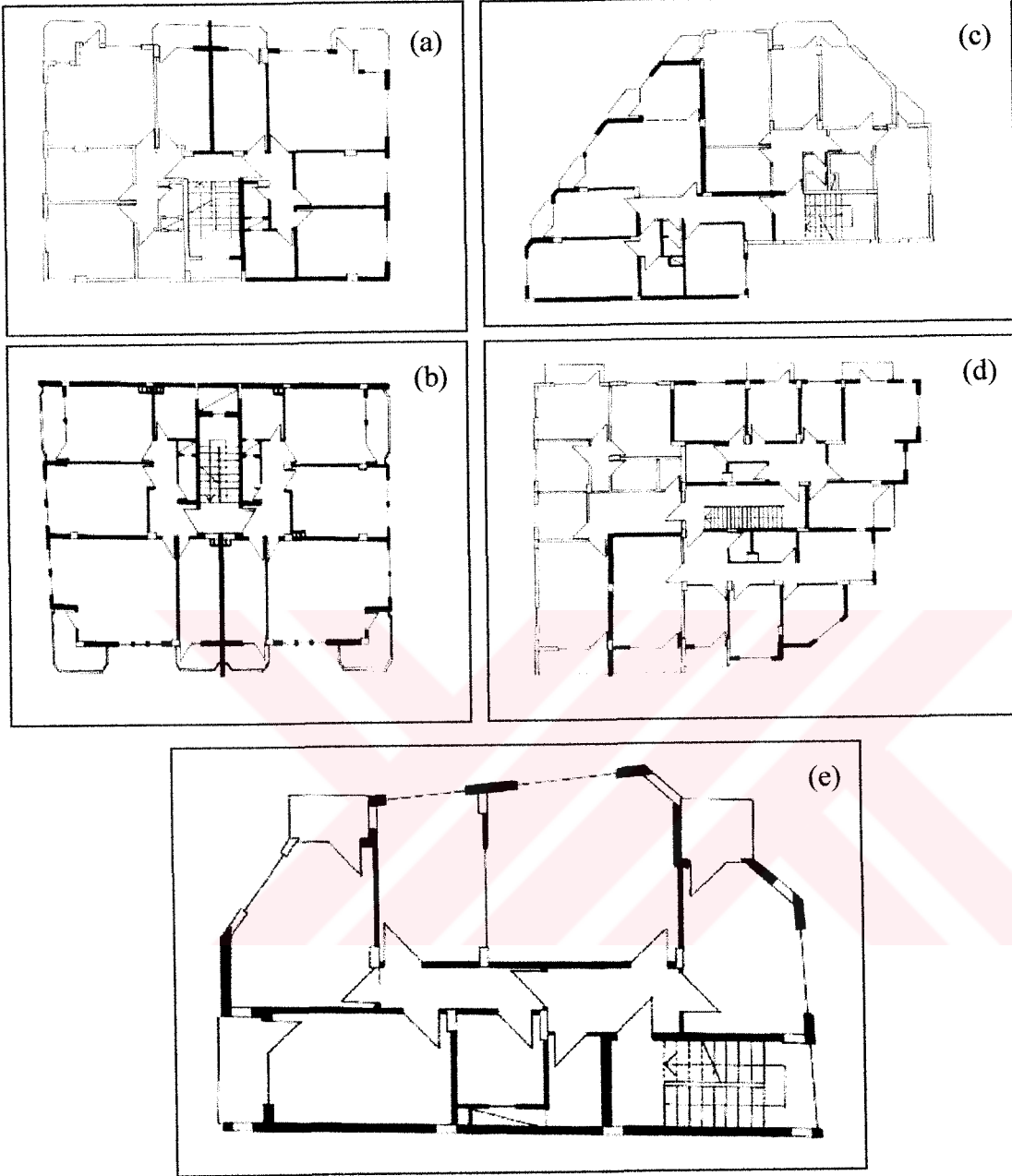
1961-1970'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri



	Mahallesi	Ada No	Pafta No	Parsel No	Sahibi	Yılı
(a)	Bostancı	370	88	4	Mehmet Kınalı	1986
(b)	Çömlekçi	677	98	4	Mahmut Yağcı	1988
(c)	G:Hatun	72	20	35	Abdullah Uçar	1990
(d)	Boztepe	422	75	12	Talip Kapıcı	1982
(e)	Çömlekçi	674	98	11	Temel Efe	1988
(f)	Cumhuriyet	39	209	15	Halil Karpuz	1989

Şekil 66. 1981-1990'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri[27]

1991-1998'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri



	Mahallesi	Ada No	Pafta No	Parsel No	Sahibi	Yılı
(a)	2.Nolu Çömlekçi	957	98	10	Ahmet Özer	1993
(b)	Kalkınma	955	98	27	Salim Kınalı	1993
(c)	2.Nolu Çömlekçi	----	100	11	Alaettin Celep	1992
(d)	Kalkınma	1048	98	88	Fazlı Yılmaz	1994
(e)	Toklu	-----	-----	-----	Yaşar Kaba	1991

Şekil 67. 1991-1998'lı Yılları Arasında Trabzon İlindeki Kent İçi Apartman Örnekleri[27]

4. ÜLKEMİZDE KONUT KONUSUNDA SON DURUM

Ülkemizde 1982 Anayasası'nın konutlandırmayı bir devlet sorumluluğu olarak görmesi konut açığının sürmesine ve gecekondulaşmanın önlenememesine neden olmaktadır. Toplu konut fonu konut edinmeye gücü yetebilecek üst sınıflara yönelik hizmetlere ağırlık vermekte sosyal konut anlayışı sefer tasları niteliğinde çok az sayıda imal edilmektedir(Gaziemir vb. gibi). Bunların planlaması henüz modernleşme sürecine girmemiş kırsal alandan yeni göçmüş insanlara göre uygun olmamakta , eski alışkanlıklar dar gelirli yaşam biçimi göz ardı edilmekte, modernizmin bir kileri dahi öngörmeyen yanlış anlaşılmiş sadeliği toplu konutlarda halen sürdürülmektedir.

Villalara gelince, villalar ya da müstakil konutlar batı anlayışında insanın yapısı kimliği ve karakteri ile özdeşleşmiş bina türleridir. Ülkemizdeki uygulamada ise villaları bu karmaşık yapısından çekip alan ve tip villa üretmeye yönelik bir anlayış hakimdir. Bu ise şekil 68-78 'de görülmektedir.

Konut anlayışımız bir yandan gereksiz yere özgün kültürden bir tür moda etkisi ile kopartılmış diğer yandan küresel anlayışla da tam barıştırılmamıştır. Konut çeşitliliği kültürel renklilik ve zenginliğin bir fiziksel yansımasıdır. Gerek toplu(site tarzı) yapımda, gerek özel konut anlayışında görülen aşırı tekrarlar fiziksel çevrenin değerinden kaybetmesine neden olurken bu anominin altında yatan etkenin ekonomiden başka bir faktör olup olmadığını da düşündürmektedir.

Topluluktan farklı olmanın ve ayrı kalmanın endişesi bir tür Osmanlı-devlet/teba anlayışının içimize yerleştirdiği ve pekiştirdiği bir anlayış mıdır? Bir mesleki tembellik midir?Mimarlık eğitimin dayatmacı tek düzeliğinin bir sonucu mudur?

Bu çalışma yapısı itibari ile bu soruyu yanıtlayamaz. Ama yaşam biçimi ve kabuğunun çeşitlenmesinin gelecek yüzyılda küresel anomiyeye karşı, uğruna mücadele edilmesi gerekli bir paradigma olarak önerebilir.

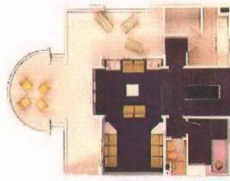
EMLAK BANKASI BAHÇEŞEHİR EVLERİ

A TİPİ VİLLALAR

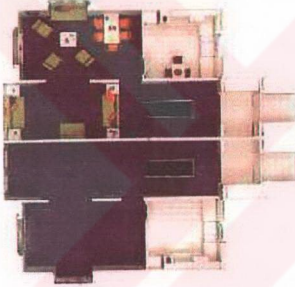
BODRUM KAT

**B TİPİ VİLLALAR**

BODRUM KAT



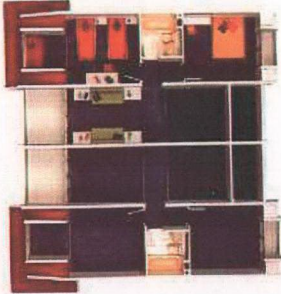
ZEMİN KAT



ZEMİN KAT



I. KAT



I. KAT

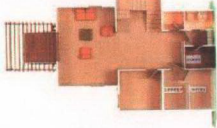


Şekil 68 . Emlak Bank Bahçeşehir Villaları -I [28]

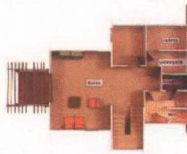
EMLAK BANKASI BAĞÇEŞEHİR EVLERİ

D TIPI VİLLALAR

BODRUM KAT

**E TIPI VİLLALAR**

BODRUM KAT



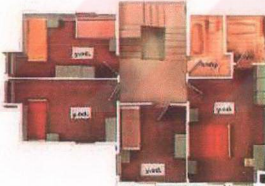
ZEMİN KAT



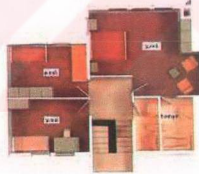
ZEMİN KAT



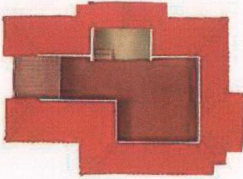
1. KAT



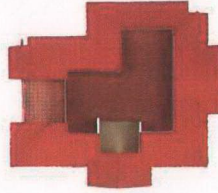
1. KAT



ÇATI KATI



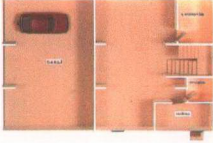
ÇATI KATI



EMLAK BANKASI BAĞÇEŞEHİR EVLERİ

G TİPİ VİLLALAR

BODRUM KAT



K TİPİ VİLLALAR

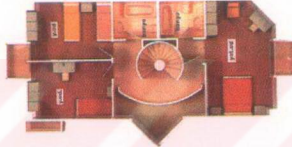
ZEMİN KAT



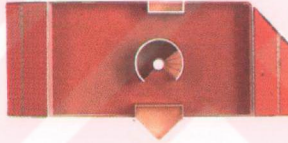
ZEMİN KAT



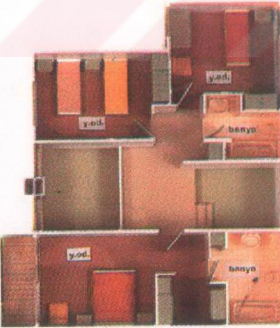
1. KAT



ÇATI KATI



1. KAT



Şekil 70 . Emlak Bank Bahçeşehir Villaları -III [28]

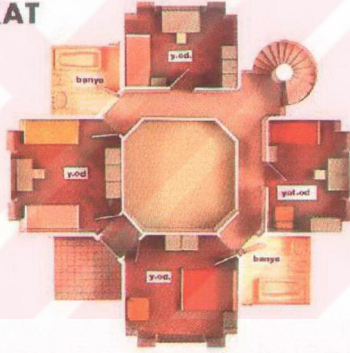
EMLAK BANKASI BAHÇEŞEHİR EVLERİ

L TİPİ VİLLALAR

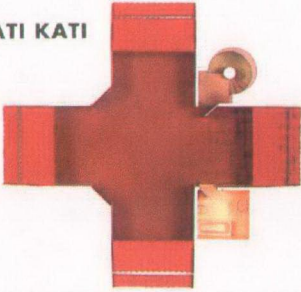
ZEMİN KAT



1. KAT



ATI KATI



EMLAK BANKASI İSTANBUL MİMAROBA VİLLALARI

MİMAROBA VİLLALARI

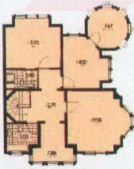
W TİPİ VİLLA KAT PLANLARI
(Brüt: 274,46 m²)



Bodrum Kat



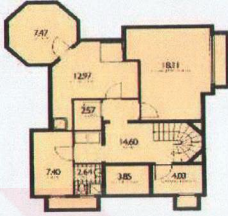
Giriş Katı



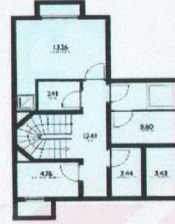
Üst Kat



EMLAK BANKASI İSTANBUL MİMAROBA VİLLALARI

MİMAROBA VİLLALARI**V TİPİ VİLLA KAT PLANLARI**
(Brüt: 281.71 m²)**X TİPİ İKİZ VİLLA KAT PLANLARI**
(Brüt: 209.91 m²)

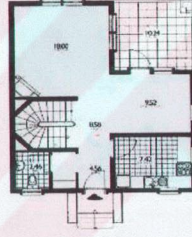
Bodrum Kat



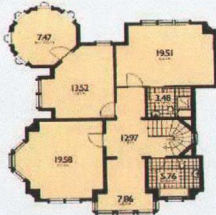
Bodrum Kat



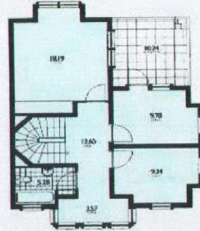
Giriş Katı



Giriş Katı

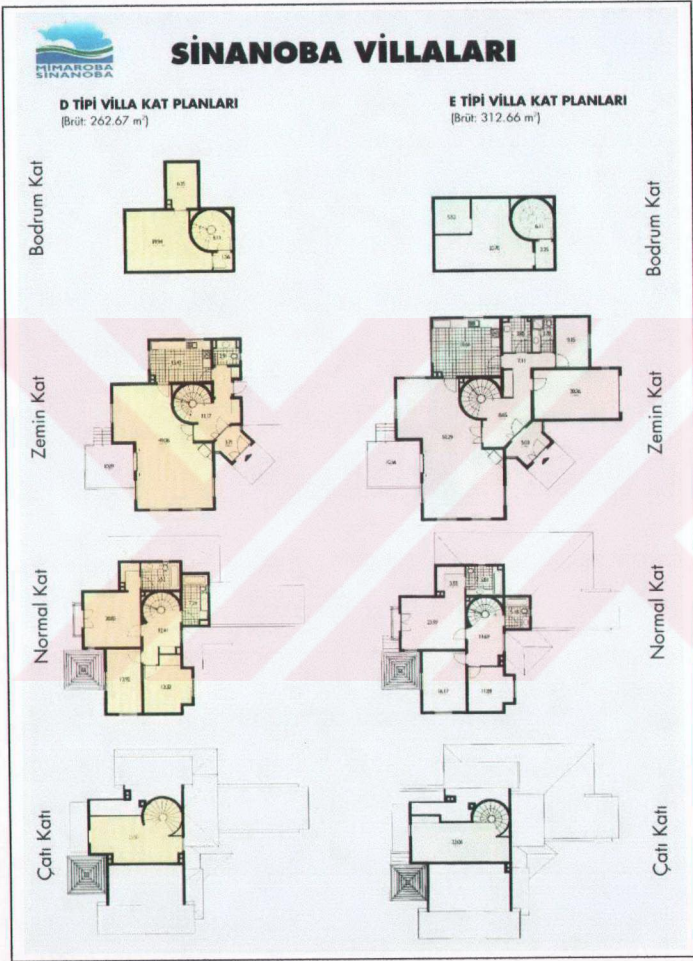


Üst Kat



Üst Kat

EMLAK BANKASI İSTANBUL SİNANOBA VİLLALARI



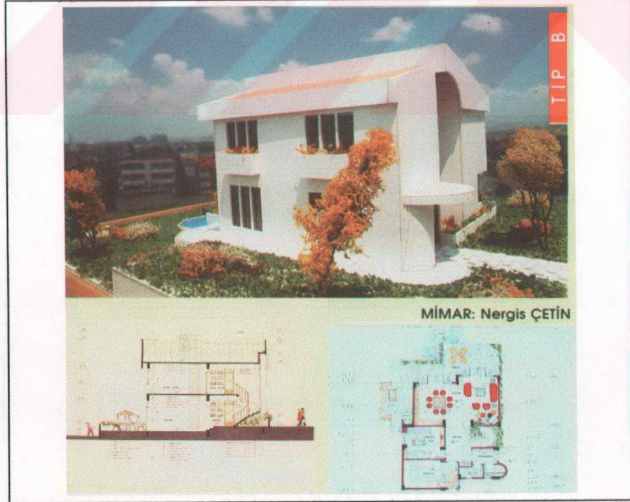
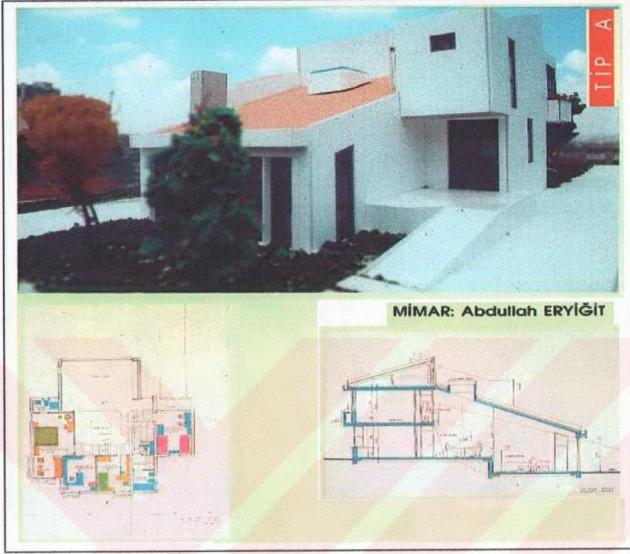
Şekil 74. Emlak Bank İstanbul Sinanoba Villaları-I [29]

EMLAK BANKASI İSTANBUL SİNANOBA VİLLALARI



Şekil 75 . Emlak Bank İstanbul Sinanoba Villaları-II [29]

YENİBATI VİLLALARI



Şekil 76 . Yenibati Villaları a-b tipi [30]

YENİBATI VİLLALARI



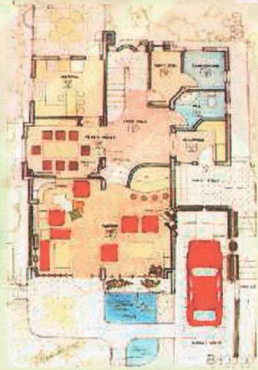
Şekil 77 . Yenibati Villaları c-d tipi [30]

YENİBATI VİLLALARI



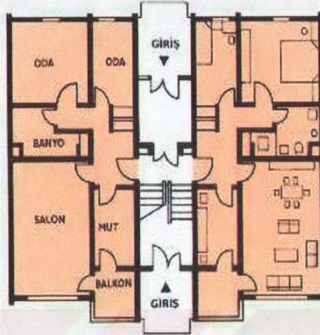
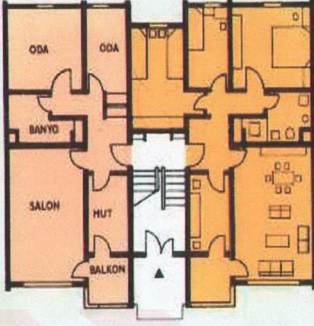
TİP E

MİMAR: Abdurrahman ÖZARSLAN

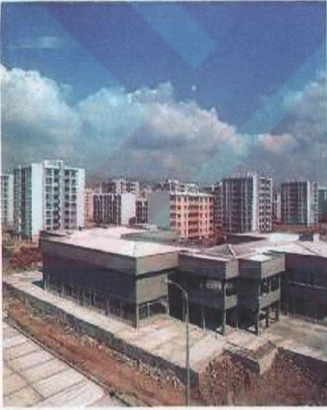


Şekil 78 . Yenibati Villaları e tipi [30]

EMLAK BANKASI YAHYA KAPTAN DAİRELERİ



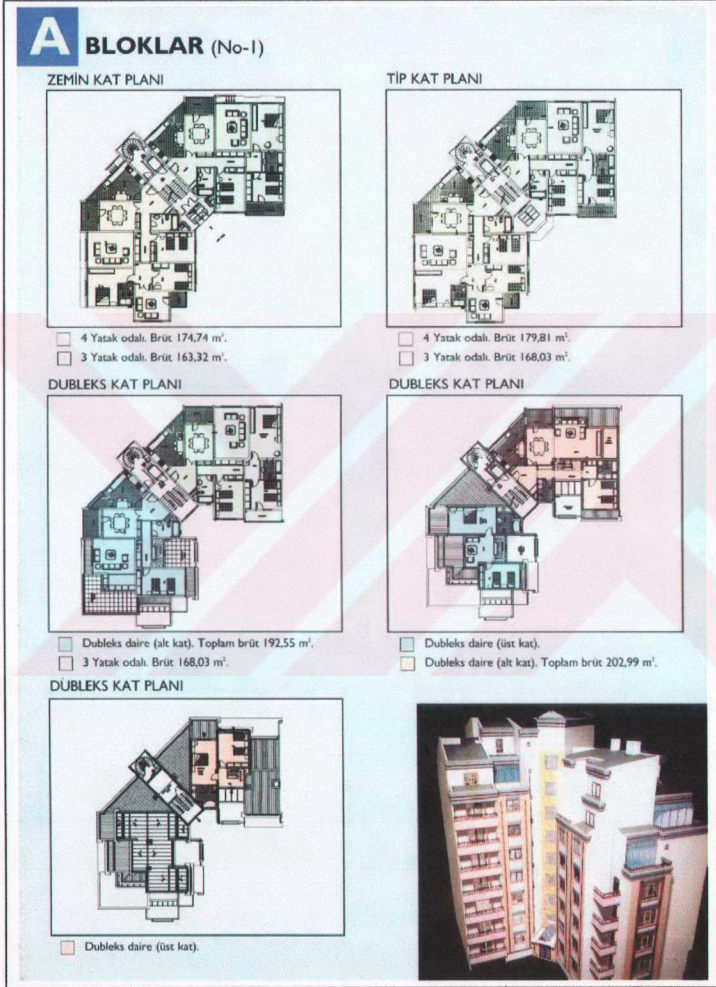
YAHYAKAPTAN
B Tipi/Normal Kat 2 odalı: 75.88 m² 3 odalı: 87.84 m² B Tipi Çift Girişli Zemin Kat 2 odalı: 75.68 m²
B Tipi Tek Girişli Zemin Kat



YAHYAKAPTAN
A Tipi Bloklar: 92.41 m²

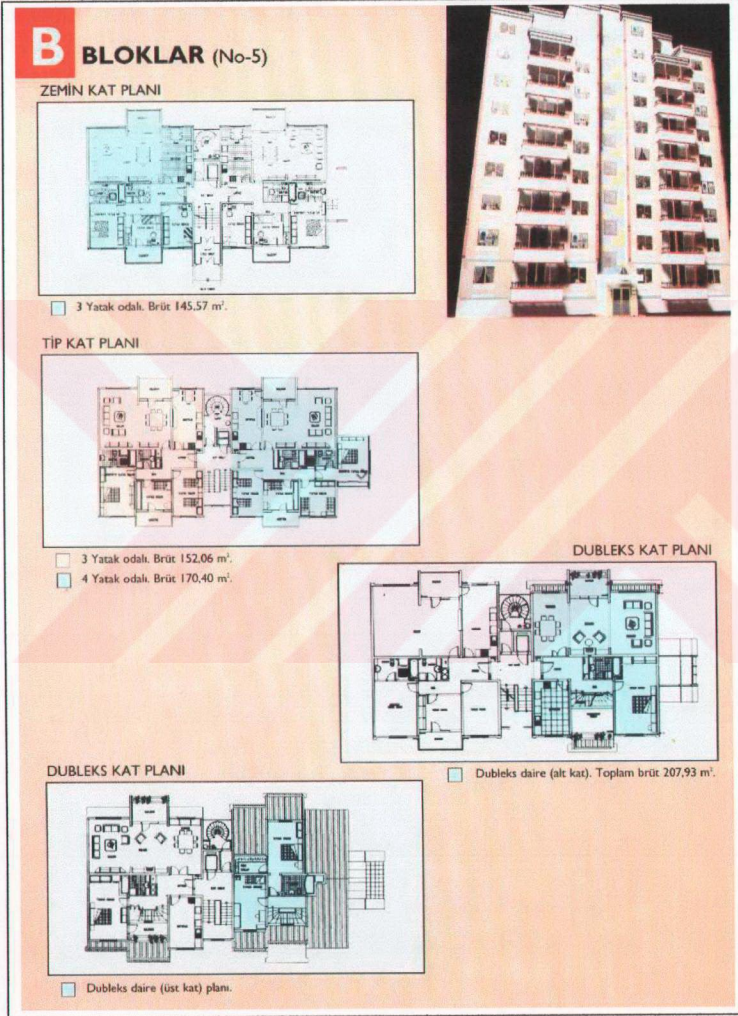
Şekil 79 . Yahyakaptan Daireleri [31]

EMLAK BANKASI ÜMİTKENT DAİRELERİ



Şekil 80 :Emlak Bank Ümitkent Daireleri A Blok [32]

EMLAK BANKASI ÜMİTKENT DAİRELERİ

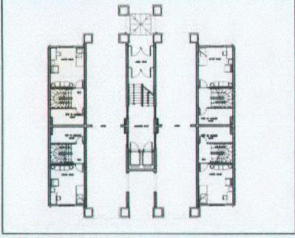


Şekil 81. Emlak Bank Ümitkent Daireleri B Blok [32]

EMLAK BANKASI ÜMİTKENT DAİRELERİ

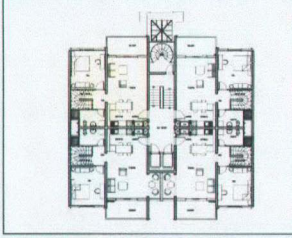
C BLOKLAR

ZEMİN KAT PLANI



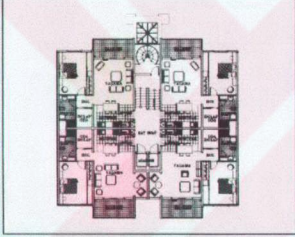
- Dupleks alt kat.
- Dupleks alt kat.

I. KAT PLANI



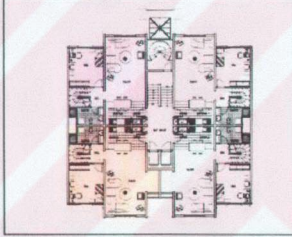
- Dupleks üst kat. Toplam brüt 107.83 m².
- Dupleks üst kat. Toplam brüt 112.02 m².

TIP KAT PLANI



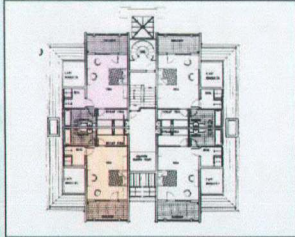
- I Yatak odalı. Brüt 75,04 m².
- I Yatak odalı. Brüt 79,23 m².

DUBLEKS KAT PLANI



- Dupleks alt kat planı.
- Dupleks alt kat planı.

DUBLEKS KAT PLANI



- Dupleks üst kat. Toplam brüt 137,04 m².
- Dupleks üst kat. Toplam brüt 138,26 m².



Şekil 82 . Emlak Bank Ümitkent Daireleri C Blok[32]

EMLAK BANKASI İZMİR GAZİEMİR II DAİRELERİ

ATIPI**A-I/A-2**

ÖN CEPHE

**ZEMİN KAT PLANI**

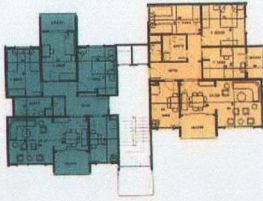
■ Daire alanı (Brüt): 88.58 m² ■ Daire alanı (Brüt): 84.67 m²

**NORMAL KAT PLANI**

■ Daire alanı (Brüt): 92.08 m² ■ Daire alanı (Brüt): 88.17 m²

A-II/A-12

ÖN CEPHE

**ZEMİN KAT PLANI**

■ Daire alanı (Brüt): 89.38 m² ■ Daire alanı (Brüt): 84.67 m²

**NORMAL KAT PLANI**

■ Daire alanı (Brüt): 92.08 m² ■ Daire alanı (Brüt): 88.17 m²

Şekil 83. Emlak Bank İzmir Gaziemir-II A Tipi Daireleri [33]

EMLAK BANKASI İZMİR GAZİEMİR II DAİRELERİ

BTİPİ

B-I



ÖN CEPHE



ZEMİN KAT PLANI

Daire alanı (Brüt): 70,71 m²

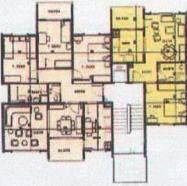
NORMAL KAT PLANI

Daire alanı (Brüt): 74,10 m²

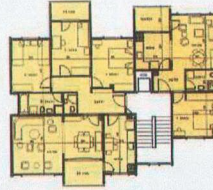
B-II



ÖN CEPHE



ZEMİN KAT PLANI

Daire alanı (Brüt): 86,38 m² Daire alanı (Brüt): 43,15 m²

NORMAL KAT PLANI

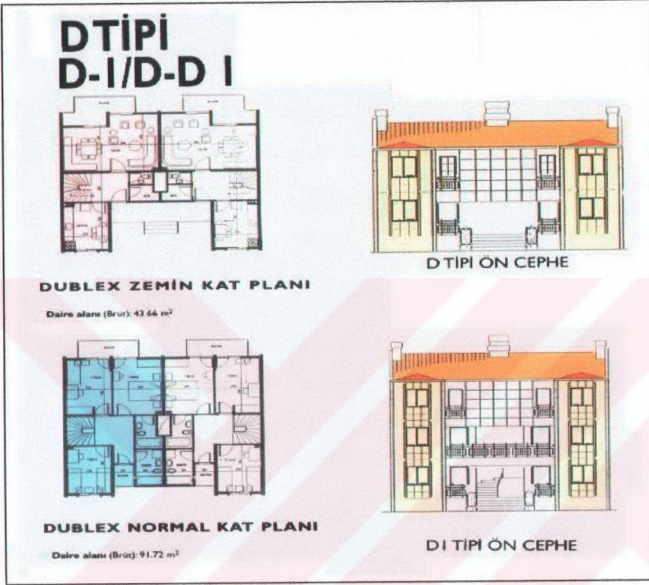
Daire alanı (Brüt): 92,08 m² Daire alanı (Brüt): 43,15 m²

EMLAK BANKASI İZMİR GAZİEMİR II DAİRELERİ



Şekil 85 . Emlak Bank İzmir Gazieir-II C Tipi Daireleri [33]

EMLAK BANKASI İZMİR GAZİEMİR II DAİRELERİ



Şekil 86 . Emlak Bank İzmir Gazîemir-II D Tipi Dairesleri [33]

EMLAK BANKASI İSTANBUL SİNANOBA DAİRELERİ

3 odalı daireler

A1 tipi zemin kat planı



3-4 nolu daireler 1. kat olup, sadece balkon metrekaresi farklıdır.

A1 tipi normal kat planı

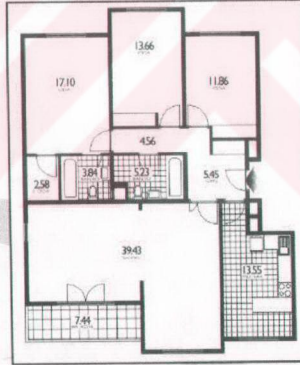


A2 tipi zemin kat planı



3-4 nolu daireler 1. kat olup, sadece balkon metrekaresi farklıdır.

A2 tipi normal kat planı



Şekil 87. Emlak Bank İstanbul Sinanoba Daireleri [34]

EMLAK BANKASI İSTANBUL MİMAROBA DAİRELERİ

Mimaroba 3. kısım kat planları
 Dubleks daireler

f2 tipi dubleks alt kat planı

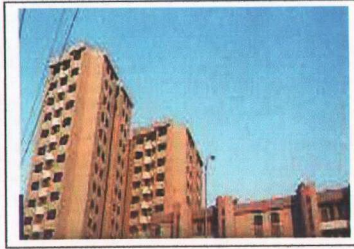
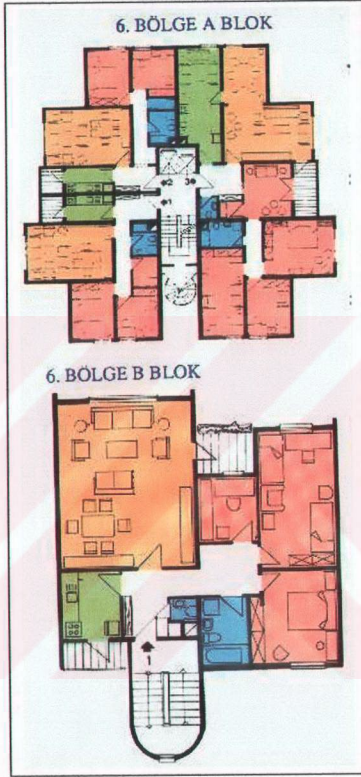
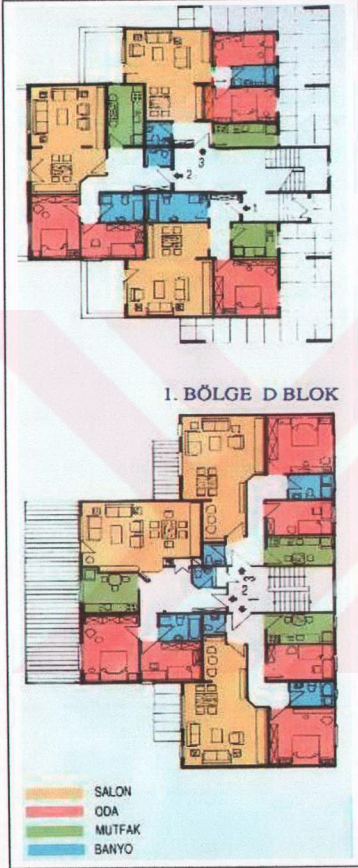
f2 tipi dubleks üst kat planı

3 odalı daireler
f1 tipi kat planı

f3 tipi kat planı

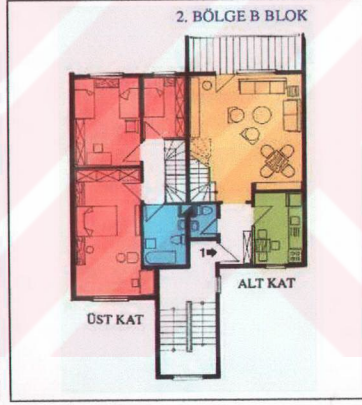
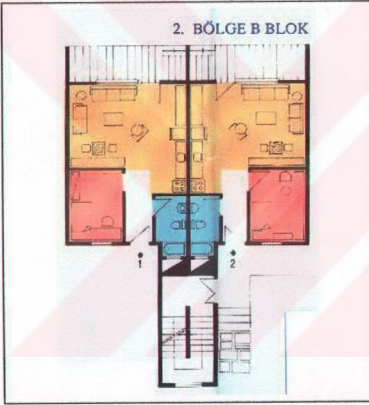
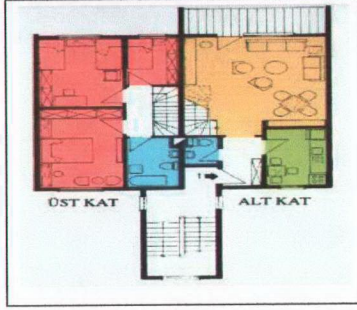
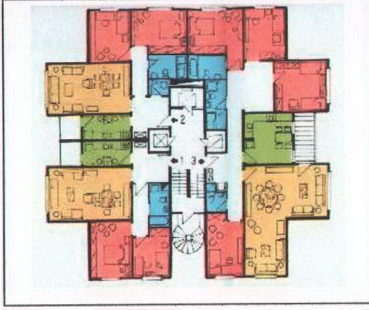

Şekil 88. Emlak Bank İstanbul Mimaroba Daireleri [35]

EMLAK BANKASI HALKALI KONUTLARI



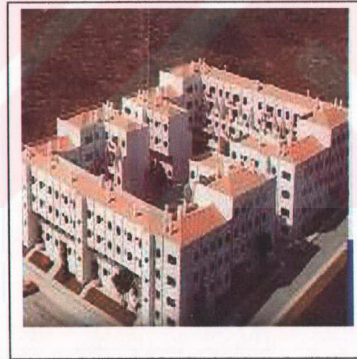
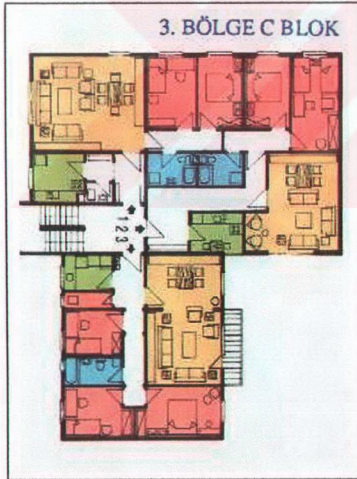
Şekil 89 . Emlak Bank Halkalı Konutları-1 ve 6. Bölge [36]

EMLAK BANKASI HALKALI KONUTLARI



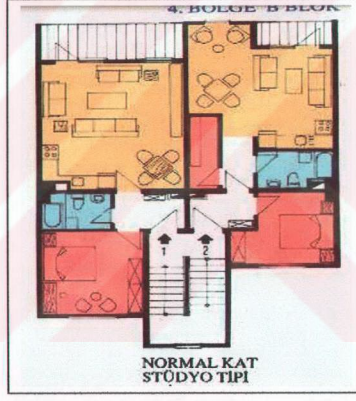
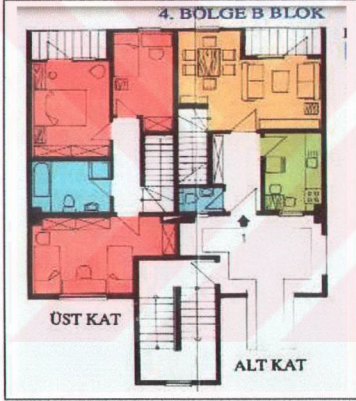
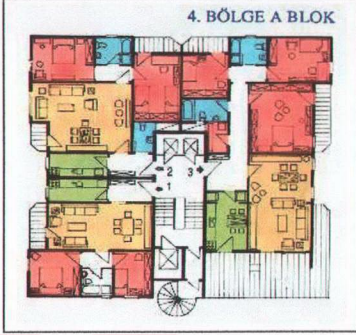
Şekil 90 . Emlak Bank Halkalı Konutları-2. Bölge [36]

EMLAK BANKASI HALKALI KONUTLARI



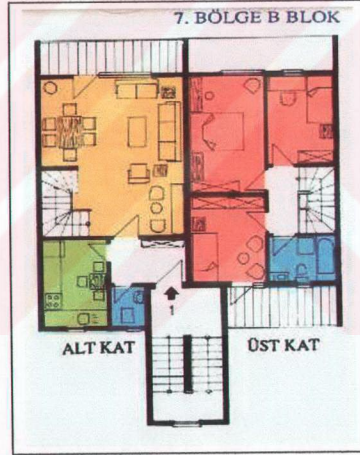
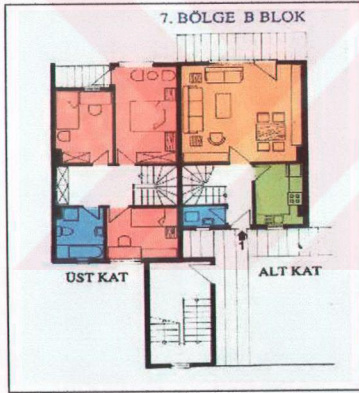
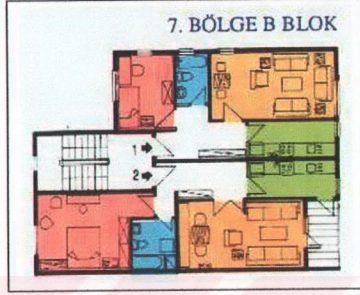
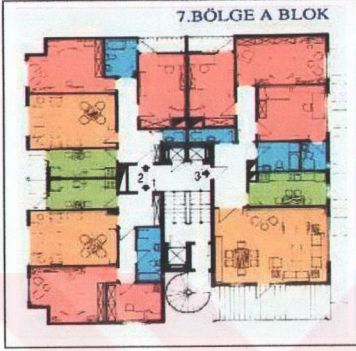
Şekil 91. Emlak Bank Halkalı Konutları-3. Bölge [36]

EMLAK BANKASI HALKALI KONUTLARI



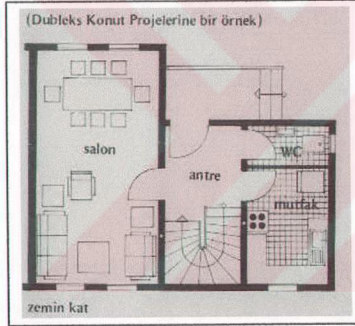
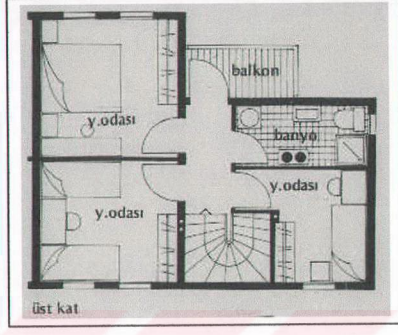
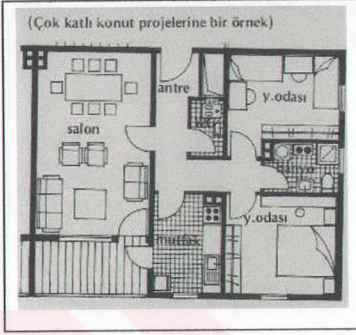
Şekil 92 . Emlak Bank Halkalı Konutları-4. Bölge [36]

EMLAK BANKASI BAHÇEŞEHİR EVLERİ



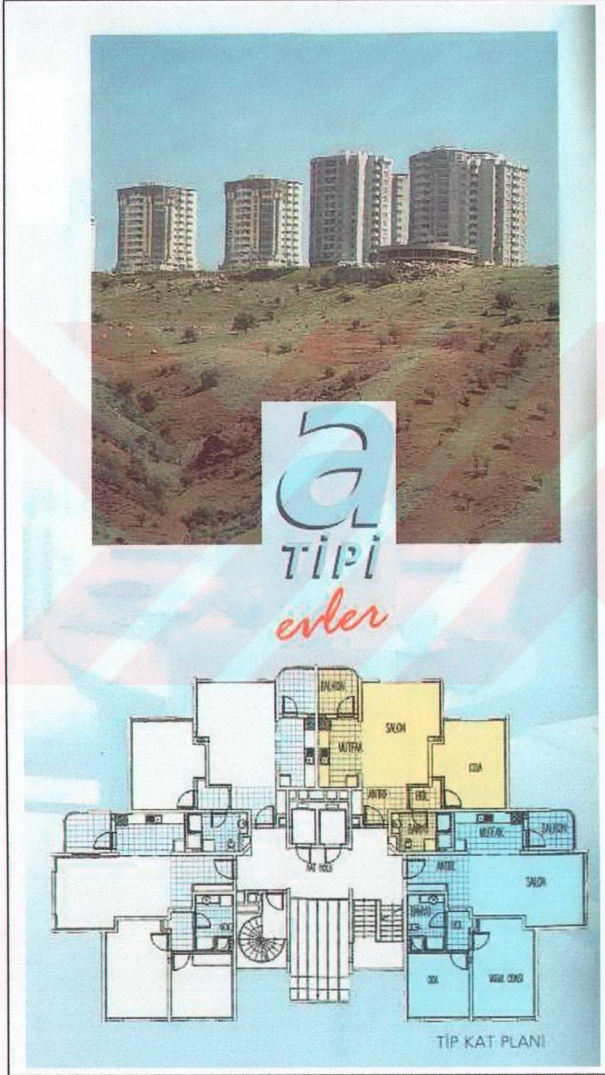
Şekil 93. Emlak Bank Halkalı Konutları-7. Bölge [36]

KENTKOOP BATIKENT EVLERİ



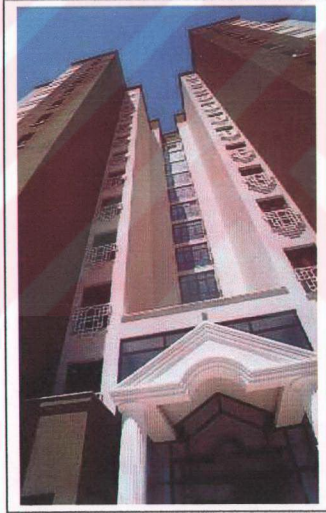
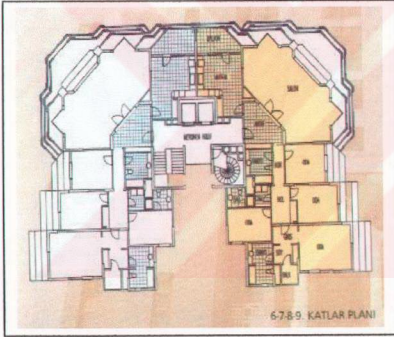
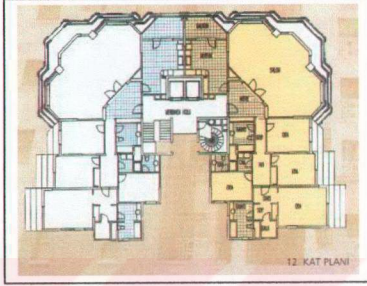
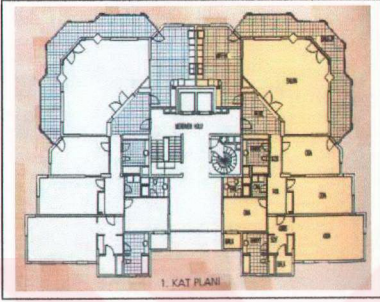
Şekil 94. Kentkoop - Batıkent Konutları Ankara -1979 [37]

EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ

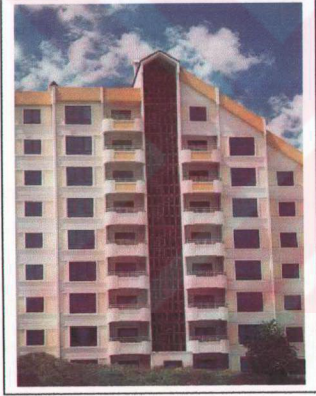
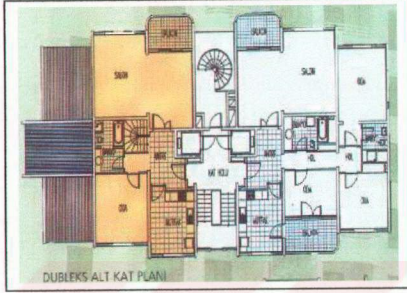
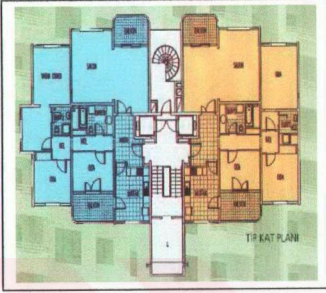


Şekil 95 . Emlak Bank Ankara Bilkent a Tipi Evler [38]

EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ

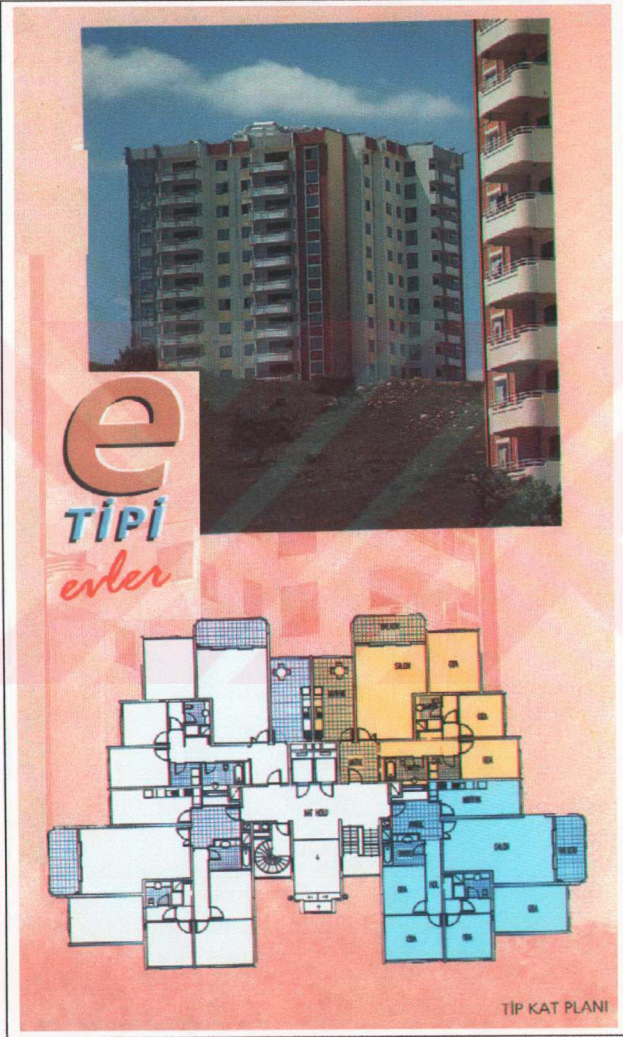


EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ



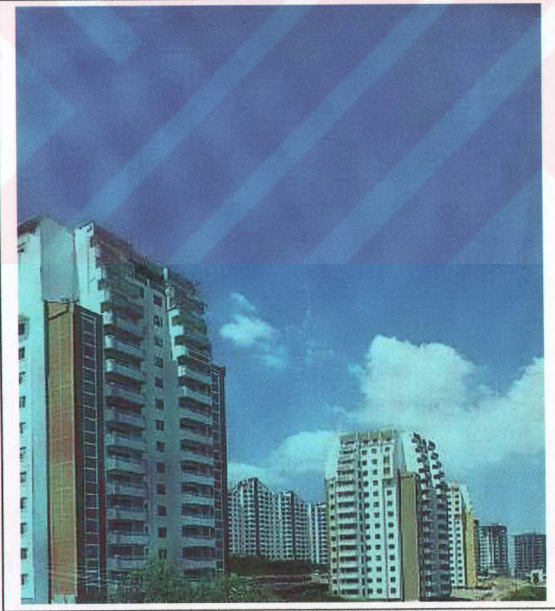
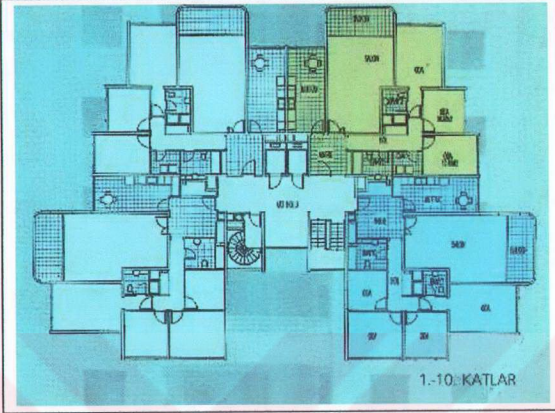
Şekil 97 . Emlak Bank Ankara Bilkent d Tipi Evler [38]

EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ



Şekil 98. Emlak Bank Ankara Bilkent e Tipi Evler [38]

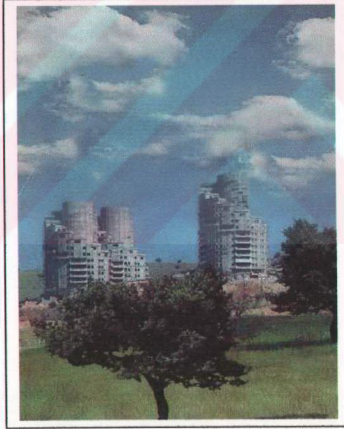
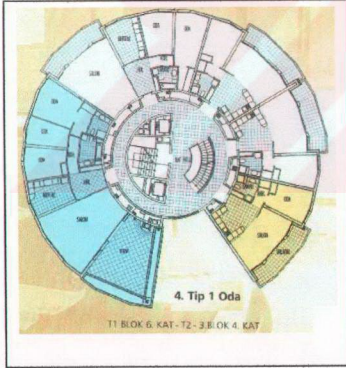
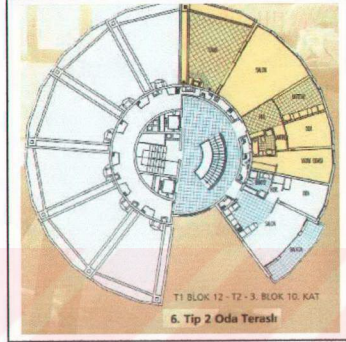
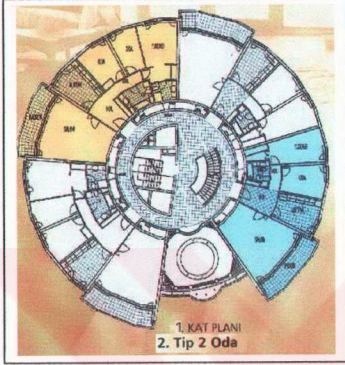
EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ



Şekil 99 . Emlak Bank Ankara Bilkent f Tipi Evler [38]

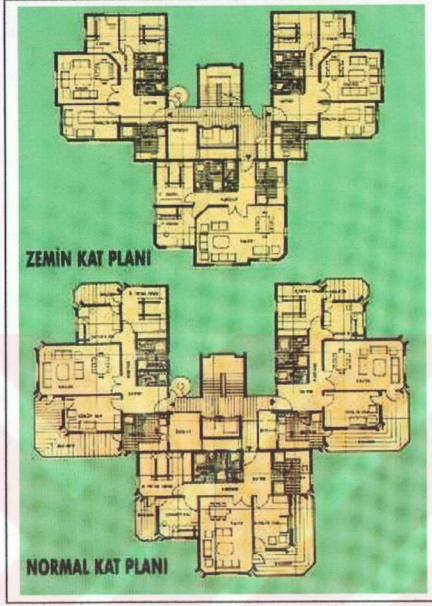
EMLAK BANKASI ANKARA BİLKENT EVLERİ

t TIPI



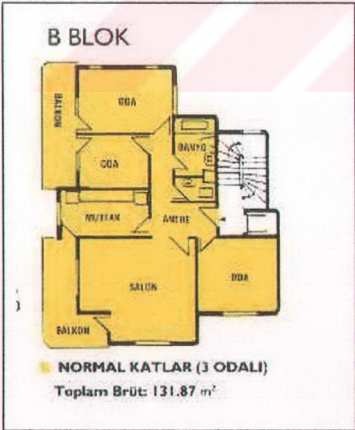
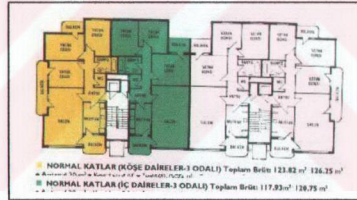
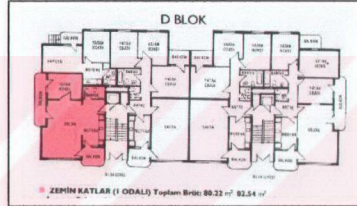
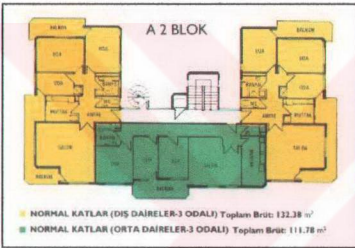
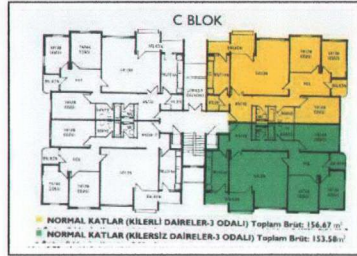
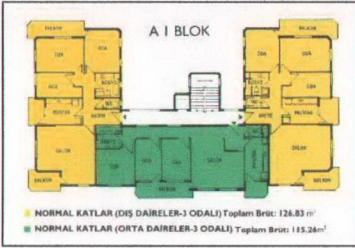
Şekil 100. Emlak Bank Ankara Bilkent t Tipi Evler [38]

EMLAK BANKASI ANTALYA EVLERİ



Şekil 101 . Emlak Bank Antalya Evleri [39]

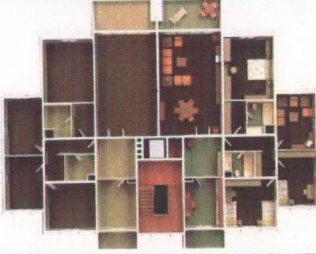
EMLAK BANKASI ADANA EVLERİ



Şekil 102 . Emlak Bankası Adana Evleri [40]

EMLAK BANKASI BAHÇEŞEHİR EVLERİ

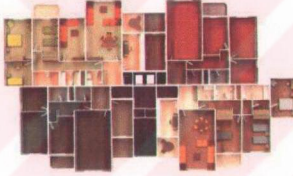
A TİPİ APARTMANLAR



B TİPİ APARTMANLAR

Daire C

Daire A



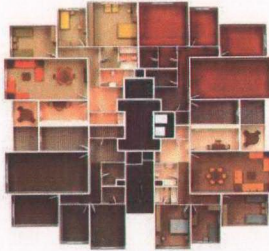
Daire A

Daire B

C TİPİ APARTMANLAR

Daire B2

Daire A2

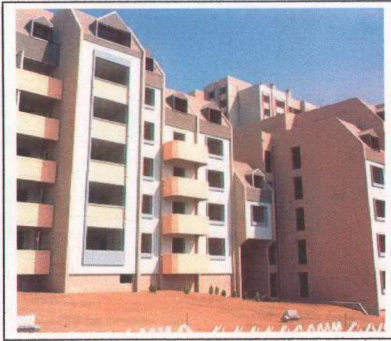


Daire D2

Daire C2

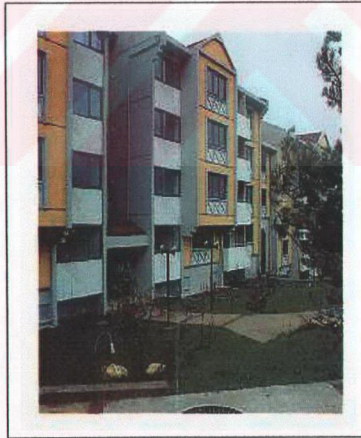
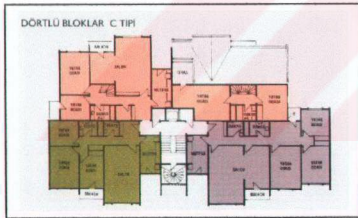
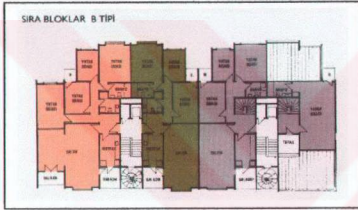
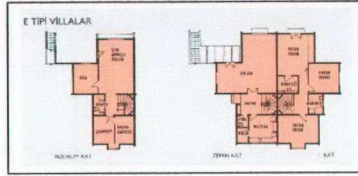
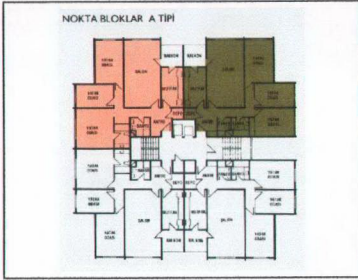
Şekil 103 . Emlak Bank Bahçeşehir A,B,C Tipi Apartmanlar [28]

EMLAK BANKASI BAHÇEŞEHİR EVLERİ



Şekil 104 . Emlak Bank Bahçeşehir D,E Tipi Apartmanlar [28]

EMLAK BANKASI ANKARA KONUTKENT II EVLERİ



Şekil 105 . Emlak Bank Ankara Konutkent Evleri-II [41]

5. SONUÇLAR

Konut tasarımlarında kültürün özgünlüğünü; kullanıcısının yaşam özelliklerini özden uzak tutmayan ama buna karşın küresel teknik ve teknolojiden yararlanan, kişiye ayrıcalığı tanıyan bir konut anlayışı esastır.

Ülkemizde varılan nokta kimliksiz, özelliksiz, bol tekrarlı konut ortamlarıdır. Bunun sonucu fiziksel çevre estetik değerinden de kaybetmektedir. İnsanlığın evrimi küresel değerlere ulaşmak yolunda gelişme göstermektedir, ama ayrıcalık ve karakterin korunması geleceğin çevresini daha yaşanabilir kılacaktır.

Bu nedenle konut tasarımlarında küresel modaların etkisinden çok kullanıcının özgün nitelikleri belirleyici olmalı, mimarlık eğitimi ve uygulaması bireyi ve aileyi ön plana çıkaran tedbirleri tedrisata özenle işlemelidir.

6. KAYNAKLAR

- [1] Akok, M., Trabzon'un Eski Evleri, Arkitekt, Sayı : 5-8 (1951) 103-114
- [2] Gür, Ş.Ö., Doğu Karadeniz Bölgesinde Uygulanabilecek Dinamik ve Adaptif Konut Öneri Paketi ve Ayrıntıları D.P.T. Doğu Karadeniz Bölgesi Nitelikli Konut Araştırması, Proje No: 13, Cilt 4, K.T.Ü. Mimarlık Bölümü
- [3] Kuloğlu, N., Konuttaki İşlevsel Değişimin Tarihi Çevrelerin Korunmasında Oluşturduğu Güçlükler ve Çözüm Önerileri Ortahisar Çalışması, Doktora Tezi, K.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, (1994).
- [4] Akok, M., Çankırı'nın Eski Evleri, Arkitekt, Sayı : 7-8 (1953) 142-153
- [5] Karpuz, H., Erzurum Evleri, Kültür ve Turizm bakanlığı Yayınları, İstanbul (1983).
- [6] Turgut, H., Eski Malatya Evleri, Doktora Tezi, İ.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, (1989).
- [7] Akok, M., Çorum'un Eski Evleri, Arkitekt, Sayı : 5-8 (1951) 171-184
- [8] Eldem, S.H., Türk Evi, Ülkü , Ankara (1942) II/22, 68-138
- [9] Arel, A., Osmanlı Konut Geleneğinde Tarihsel Sorunlar, E.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, No:11, İzmir, (1982).
- [10] Evren, M., Türk Evinde Çıkma, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Yayınları, İstanbul (1959) 60-66
- [11] Esmer, M.A., Avanos'un Eski Evleri, Kültür Bakanlığı Sanat Tarihi Yayınları, 18(1992)80-151
- [12] Çal, H., Tokat Evleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları,894,(1988) 5-30
- [13] Günay, R., Safranbolu Evleri ve Koruma Gereği, Sanat Dünyamız , 2/8(1976)15-91
- [14] Gür, Ş.Ö., Mekan Örgütlenmesi, Trabzon, (1996)108
- [15] Kortan, E., XX.Yüzyıl Mimarlığına Estetik Açından Bakış, Yaprak Yayınları, (1986)

- [16] Run, B., Falling Water, Contemporary American Architects, Pennsylvania,(1936) 24
- [17] Dunster, D., Key Buildings of the Twentieth Century, Architectural Press, Vol: 1, London, (1985) 27
- [18] Haraguchi, H., Comparative Analysis of 20th Century Houses, Academy Editions, London, (1988).
- [19] Asasoğlu, A., Çağdaş Türk Mimarlığı Kimlik Arayışı Sürecinde Elektik Eğilimler, Yüksek Lisans Tezi, K.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, (1988).
- [20] Alsaç, Ü., Türkiye'deki Mimarlık Düşüncesinin Cumhuriyet Dönemindeki Evrimi, K.T.Ü. İnşaat ve Mimarlık Fakültesi Yayınları, Trabzon (1976) 31-140
- [21] Arkan, S., Kömür-İş İşçi Uramı, Arkitekt, (1936) 9-10
- [22] Aru, K.A., Levend 4. Mahallesi, Arkitekt, (1946) 141-155
- [23] Arkan, S., Adana Ucuz evler Mahallesi, Arkitekt, (1939) 33-102
- [24] Arkan, S., Türk Ticaret Bankası İkramiye Evleri , Arkitekt, (1954) 109-110
- [25] Kömürçüoğlu, E., Ataköy 1. Sitesi, Arkitekt,(1958) 61-66
- [26] Gür, Ş.Ö., Konutta Bir Nitelik Parametresi Olarak Esneklik, Yapı, 191(1997)114-120
- [27] Trabzon Belediyesi 1961-1998 Yıllarına Ait Belediye Arşivi
- [28] Emlak Bankası, Bahçeşehir Tanıtım Bilgi Broşürü, İstanbul,(1993)
- [29] Emlak Bankası, İstanbul Sinanoba ve Mimaroba Villaları Tanıtım Bilgi Broşürü, Ağustos,(1996)
- [30] Kent-koop, Yenibatı Villaları Tanıtım Bilgi Broşürü, Ankara,(1991)
- [31] Emlak Bankası, İzmit Yahyakaptan Konutları Tanıtım Bilgi Broşürü, (1991)
- [32] Emlak Bankası, Ümitkent Tanıtım Bilgi Broşürü, Ankara.
- [33] Emlak Bankası, İzmir Gaziemir-II Konutları Tanıtım Bilgi Broşürü, (1997)
- [34] Emlak Bankası, Sinanoba Daireleri Tanıtım Bilgi Broşürü, İstanbul.
- [35] Emlak Bankası, Mimaroba Daireleri Tanıtım Bilgi Broşürü, İstanbul.
- [36] T.C. Başbakanlık Toplu konut İdaresi Başkanlığı, Halkalı Konutları Tanıtım Bilgi Broşürü, İstanbul(1990)
- [37] Kent-koop , Batıkent Konut Üretim Yapı Kooperatifleri Birliği Tanıtım Bilgi Broşürü, Ankara,(1979)

- [38] Emlak Bankası, Ankara Bilkent Konutları Tanıtım Bilgi Broşürü, İstanbul,(1993)
- [39] Emlak Bankası, Antalya Evleri Tanıtım Bilgi Broşürü.
- [40] Emlak Bankası, Adana Evleri Tanıtım Bilgi Broşürü, (1993)
- [41] Emlak Bankası, Ankara Konutkent-II Evleri Tanıtım Bilgi Broşürü,(1993)



ÖZGEŞMİŞ

3 Şubat 1961 Trabzon doğumludur. İlk ve orta tahsilini Erzurum'da, lise tahsilini Trabzon'da yaptı. 1985 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümünü bitirdi. Serbest mimar olarak iş hayatına atıldı ve halen devam etmektedir. 1995 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans Öğrenimine başladı ve halen devam etmektedir.

Evli ve üç çocuk babasıdır. Bildiği yabancı dil İngilizce'dir.

